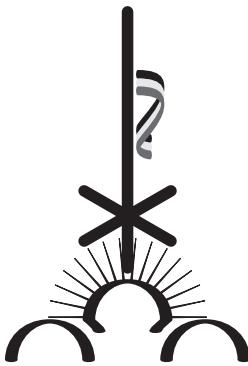

A TRIANONI BÉKESZERZŐDÉS

TRATATUL DE LA TRIANON

Önök most megásták Magyarország sírját,
de Magyarország ott lesz minden országok temetésén,
amelyek most itt Magyar Hazám sírját megásták

Ați săpat mormântul Ungariei,
dar Ungaria va fi prezentă la înmormântarea acelor țări,
care au săpat acum mormântul patriei mele.

Gróf. Apponyi Albert   Numara. Albert Apponyi

A trianoni békeszerződés

magyar és román
nyelven

Szerkesztés:
Rumi Tamás

Címlapterv:
Rumi Tamás

Ötletgazda:
Kiss András

Kiadja:
Rovás Alapítvány

Készült:
Kárpát-medence, Magyarország

Kapcsolat:
www.rovas.info

Nyomdai munkák:
2020

A TRIANONI BÉKESZERZŐDÉS

TRATATUL DE LA TRIANON

Párizs, 1920. június 4.

Trianon, 4 iunie 1920

Békeszerződés

(Részleges közlés)

Az Északamerikai Egyesült Államok, a Brit Birodalom, Franciaország, Olaszország és Japán,

amely Hatalmakat a jelen Szerződés Szövetséges és Társult Főhatalmakkal nevez,

Belgium, Kína, Kuba, Görögország, Nikaragua, Panama, Lengyelország, Portugália, Románia, a Szerb–Horvát–Szlovén Állam, Sziám és Csehszlovákország,

amelyek a főnövezzett megnevezett Főhatalmakkal együtt a Szövetséges és Társult Hatalmakat alkotják, egyrésterül;

és Magyarország

másrészről;

tekintettel arra, hogy Békeszerződés köhetése céljából Ausztria–Magyarország volt császári és királyi Kormányának kérelmére a Szövetséges és Társult Főhatalmak 1918. évi november hó 3-án Ausztria–Magyarországnak fegyverszünetet engedélyeztek és ezt Magyarországra vonatkozólag az 1918. évi november hó 13-án kötött katonai egyezménnyel kiegészítették,

tekintettel arra, hogy a Szövetséges és Társult Hatalmak szintén óhajtják, hogy szilárd, igazságos és tartós béke lépjön annak a háborúnak a helyébe, amely háborúba, közvetlenül vagy közvetve, Ausztria–Magyarország ellen, többek közülük egymás után sodródtak bele, s amely háború Ausztria–Magyarország volt császári és királyi Kormányának 1914. évi július hó 28-án Szerbiához intézett hadüzenetével és az Ausztria–Magyarországgal Szövetséges Németországnak ellenségeskedéseiivel kezdődött,

tekintettel arra, hogy a volt Osztrák–Magyar Monarchia ma már nem áll fenn és helyébe Magyarországon magyar nemzeti Kormány lépett;

evégből a Magas Szerződő Felek meghatalmazottaikká kijelölték, mégpedig:

Tratatul de la Trianon

(Publicare parțială)

STATELE-UNITE ALE AMERICEI, IMPERIUL BRITANIC, FRANȚA, ITALIA ȘI JAPONIA

Puteri desemnate în Tratatul de față ca Principale Puteri aliate și asociate,

BELGIA, CHINA, CUBA, GRECIA, NICARAGUA, PANAMA, POLONIA, PORTUGALIA, ROMÂNIA, STATUL SERBO-CROATO-SLOVENIA, SIAM, CEHO-SLOVACIA.

Constituind împreună cu Principalele Puteri de mai sus. Puterile aliate și asociate,

de o parte;

și UNGARIA

de altă parte;

Considerând că, în urma cererii fostului Guvern imperial și Regal al Austro-Ungariei, un armistițiu a fost acordat Austro-Ungariei la 3 Noemvrie 1918. de către Principalele Puteri aliate și asociate și completat în ce privește Ungaria prin Convențiunea Militară din 13 Noemvrie 1918, pentru ca un Tractat de pace să poată fi încheiat;

Considerând că Puterile aliate și asociate sunt de asemenea doritoare ca răsboiul în care unele dintre ele au fost târâte pe rând, în mod direct sau indirect, contra Austro-Ungariei, și care își are originea în declarațiunea de răsboi adresată, la 28 Iulie 1914 de către fostul Guvern Imperial și Regal al Austro-Ungariei, Serbia, și în ostilitățile conduse de Germania, aliantă Austro-Ungariei, să facă loc unei păci temeinice, drepte și durabile;

Considerând că fosta monarhie austro-ungară a închis azi de a mai exista și a făcut loc în Ungaria unui guvern național ungur;

A tale scopo le Alte Parti contraenti hanno nominato come Loro rappresentanti:

(következik a Szövetséges és Társult Főhatalmak meghatalmazottainak megnevezése),

Magyarország: Benárd Ágost munkaügyi és népjóléti miniszter urat,

tordai Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter urat,

akik jó és kellő alakban talált meghatalmazásait kicsérélése után a következő rendelkezésekben állapodtak meg:

A jelen szerződés életbelépésével a hadiállapot megszűnik.

Ettől az időtől kezdve s a jelen Szerződés rendelkezéseinek fönntartásával, a Szövetséges és Társult Hatalmak Magyarországgal hivatalos érintkezésbe lépnek.

I. rész

A NEMZETEK SZÖVETSÉGÉNEK EGYESSÉGOKMÁNYA

(Az **1-26. cikkek** a Nemzetek Szövetségének Egyességokmányát tartalmazzák.)

II. rész

MAGYARORSZÁG HATÁRAI

(**A27. cikk** Magyarország határainak részletes leírását tartalmazza Ausztriával, a Szerb–Horvát–Szlovén Állammal, Romániaval és Cseh–Szlovákországgal szemben, a 28. cikk a szerződéshez mellékelt 1 : 1 000 000 léptékű térképre utal, a 29–35. cikkek a határoknak határrendező bizottságok által a helyszínen való megállapításáról rendelkeznek.)

III. rész

EURÓPÁRA VONATKOZÓ POLITIKAI RENDELKEZÉSEK

I. cím

Olaszország

36. cikk. Magyarország a maga részéről lemond Olaszország javára mindenkorról a dogokról és igényekről, amelyekre számot tarthatna a volt Osztrák-Magyar Monarchia azon területei tekintetében, amelyeket a Szövetséges és Társult

(urmată de desemnarea agentilor Puterilor Aliate și Asociați Principali.)

UNGARIA: D. Gaston de BÉNARD, Ministrul Muncei și ocrotirei sociale;

D. Alfred Drasche-Lázár de THORDA, Trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar.

OMS, după ce și-au comunicat toate puterile găsite într-o formă bună și cuvenită, S-AU ACORDAT ÎN CAZ:

De la intrarea în vigoare a prezentului tratat, starea de război se va încheia.

Din acel moment și sub rezerva dispozițiilor prezentului tratat, vor exista relații oficiale între puterile aliante și asociate și Ungaria.

PARTEA I

PACTUL SOCIETĂȚII NAȚIUNILOR

(ARTICOLUL I LA 26 ȘI ANEXA A se vedea parte 1, Tratatul de la Versailles, paginile 5-23)

PARTEA II.

FRUNTARIILE UNGARIEI

(Articolul 27 conține o descriere detaliată a frontierelor Ungariei cu Austria, statele sârbo-croată-slovenească, română și cehă-slovacă, în timp ce articolul 28 se referă la harta de la scara 1 : 1 000 000 anexată la tratat, articolele 29-35. Articolele prevăd delimitarea frontierelor de către comitetele de frontieră)

PARTEA III.

CLAUZE POLITICE EUROPENE

SECȚIUNEA I

Italia

ARTICOLUL 36

Ungaria renunță, în ceeace o privește, în favoarea Italiei, la toate drepturile și titlurile ce ar putea avea asupra teritoriilor vechei monarchie austro-ungare, recunoscute ca făcând parte din Italia, conform articolului 36, aliniatul 1 al Tractului de pace încheiat la

Hatalmak és Ausztria között 1919. évi szeptember hó 10-én kötött békeszerződés 36. cikkének első bekezdése Olaszországhoz tartozóknak ismer el.

37. **cikk.** Olaszország a római „Palazzo Venezia” birtokba vétele fejében semmiféle fizetést nem tartozik teljesíteni.

(...)

II. cím

Szerb–Horvát–Szlovén Állam

41. **cikk.** Magyarország, amint azt a Szövetséges és Társult Hatalmak már megtették, elismeri a Szerb–Horvát–Szlovén Állam teljes függetlenségét.

42. **cikk.** Magyarország a maga részéről lemond a Szerb–Horvát–Szlovén Állam javára a volt Osztrák–Magyar Monarchiának mindenkorra a területeire vonatkozó összes jogairól és igényeiről, amely területek Magyarországnak a II. rész (Magyarország határai) 27. cikkében megállapított határain kívül esnek és amelyeket a jelen Szerződés vagy a jelen ügyek rendezését célzó bármely más szerződés a Szerb–Horvát–Szlovén Államhoz tartozóknak ismert el.

43. **cikk.** A II. rész (Magyarország határai) 27. cikkének 2. pontjában megjelölt határvonalnak a helyszínen való megállapítására a jelen Szerződés életbelépését követő tizenöt napon belül hétagú bizottságot kell alakítani, amelynek tagjai közül ötöt a Szövetséges és Társult Főhatalmak, egyet a Szerb–Horvát–Szlovén Állam, egyet pedig Magyarország neveznek ki.

44. **cikk.** A Szerb–Horvát–Szlovén Állam Magyarországgal szemben elismeri és megerősíti azt a kötelezettséget, hogy hozzájárult a Szövetséges és Társult Főhatalmakkal kötött szerződésbe oly rendelkezéseknek a fölvételéhez, amelyeket ezek a Hatalmak szükségeseknek ítélték abból a célból, hogy a Szerb–Horvát–Szlovén Államban a népesség többségétől eltérő fajú, nyelvű és vallású lakók érdekei, valamint a forgalom szabadsága és más

10 Septembrie 1919 dintre Puterile aliate și asociate și Austria.

ARTICOLUL 37

Nici o sumă nu va fi datorită de Italia pentru intrarea sa în posesiunea clădirii „Palazzo–Venezia” din Roma.

(...)

SECTIUNEA II

Statul Serbo-Croato-Sloven

ARTICOLUL 41

Ungaria recunoaște, precum au făcuto-o deja Pute-riile aliate și asociate, deplina independență a Statului serbo-croato-sloven.

ARTICOLUL 42

Ungaria renunță, în ceeace o privește, în favoarea Statului serbo-croato-sloven, la toate drepturile și titlurile asupra teritoriilor fostei monarchii austro-ungare situate dincolo de fruntariile Ungariei, astfel precum sunt descrise la articolul 27, Partea II (Fruntariile Ungariei), și recunoscute ca făcând parte din Statul serbo-croato-sloven, prin Tractatul de față, sau prin orice alte Tractate încheiate în vederea regularii afacerilor actuale.

ARTICOLUL 43

O comisiune compusă din șapte membri, dintre cari cinci vor fi numiți de către Principalele Puteri aliate și asociate, unul de Statul serbo- croato-sloven și unul de Ungaria, se va constitui în cursul celor cincisprezece zile dela punerea în vigoare a Tratatului de față, pentru a fixa la fața locului traseul liniei de fruntarie descrisă la articolul 27-2°, Partea II (Fruntariile Ungariei).

ARTICOLUL 44

Statul serbo-croato-sloven recunoaște și confirmă față de Ungaria angajamentul de a consuma la inserțiunea într'un Tractat cu Principalele Puteri aliate și asociate a dispozițiunilor ce aceste Puteri le vor socoti necesare pentru a ocroti în Statul serbo-croato-sloven interesele locuitorilor care se deosesc prin

Nemzetek kereskedelmének méltányos szabályozása védelemben részesüljenek.

Magyarország azon pénzügyi terheinek aránya és természete, amelyeket a Szerb–Horvát–Szlovén Államnak a szuverenitása alá helyezett területekkel kapcsolatban kell elvállalnia, a jelen Szerződés IX. részének (Pénzügyi rendelkezések) 186. cikke értelmében fog megállapítatni.

Mindazokat a kérdéseket, amelyeket a jelen Szerződés nem szabályoz és amelyek az említett területek átengedése folytán fölmerülhetnek, későbbi egyezmények fogják rendezni.

III. cím

România

45. cikk. Magyarország a maga részéről lemond România javára a volt Osztály-Magyar Monarchiának mindenkorra a területeire vonatkozó összes jogairól és igényeiről, amely területek Magyarországnak a II. rész (Magyarország határai) 27. cikkében megállapított határain kívül esnek és amelyeket a jelen szerződés, vagy a jelen ügyek rendezését célzó bármely más szerződés Romániához tartozóknak ismer el.

46. cikk. A II. rész (Magyarország határai) 27. cikkének 3. pontjában megjelölt határvonalnak a helyszínen való megállapítására a jelen Szerződés életbelépéset követő tizenöt napon belül hétagú bizottságot kell alakítani, amelynek tagjai közül ötöt a Szövetséges és Társult Főhatalmak, egyet România, egyet pedig Magyarország neveznek ki.

47. cikk. România Magyarországgal szemben elismeri és megerősíti azt a kötelezettségét, hogy hozzájárult a Szövetséges és Társult Főhatalakkal kötött szerződésbe oly rendelkezéseknek felvételéhez, amelyeket ezek a Hatalmak szükségeseknek ítétek abból a célból, hogy Romániában a népesség többségétől eltérő fajú, nyelvű és vallású lakók érdekei, valamint a forgalom szabadsága és más Nemzetek kereskedelmének méltányos szabályozása védelemben részesüljenek.

rassă, limbă sau religiune de majoritatea populației, precum și pentru a proteja libertatea transitului și a aplica un regim echitabil comerțului celorlalte națiuni.

Proportia și natura sarcinilor financiare ale Ungariei, pe cari Statul serbo-croato-sloven va avea să le ia pe seama sa pentru teritoriul pus sub a sa suveranitate, se vor fixa conform articolului 186, partea IX (Clauze financiare), al Tratatului de față.

Convențiuni ulterioare vor regula toate chestiunile cari nu ar fi regulate prin Tratatul de față și cari ar putea lua naștere din cesiunea zisului teritoriu..

SECTIUNEA III

România

ARTICOLUL 45

Ungaria renunță, în ceeace o privește, în favoarea României, la toate drepturile și titlurile asupra teritoriilor fostei monarhii austro-ungare situate dincolo de fruntariile Ungariei, astfel cum sunt fixate la articolul 27, Partea II (Fruntariile Ungariei) și recunoscute prin prezentul Tractat sau prin orice alte Tractate încheiate în scop de a regula afacerile actuale, ca făcând parte din România..

ARTICOLUL 46

O comisiune compusă din șapte membri, din cari cinci vor fi numiți de principalele Puteri aliate și asociate, unul de România și unul de Ungaria, se va constitui în cursul celor 15 zile dela punerea în vigoare a Tratatului de față pentru a fixa la față locul traseul liniei de fruntarie descrisă la articolul 27-3°, Partea II (Fruntariile Ungariei).

ARTICOLUL 47

România recunoaște și confirmă față de Ungaria angajamentul de a consimți la inserțiunea într'un Tractat cu Principalele Puteri aliate și asociate a unor dispoziții pe cari aceste Puteri le vor socoti necesare pentru a ocroti în România interesele locuitorilor ce se deosesc prin rassă, limbă sau religiune de majoritatea populației, precum și pentru a ocroti libertatea transitului și a aplica un regim echitabil comerțului

Magyarország azon pénzügyi terheinek aránya és természete, amelyet Románianak a szuverenitása alá helyezett területekkel kapcsolatban kell elvállalnia, a jelen Szerződés IX. részének (Pénzügyi rendelkezések) 186. cikke értelmében fog megállapítatni.

Mindazokat a kérdéseket, amelyeket a jelen Szerződés nem szabályoz és amelyek az említett területek átengedése folytán fölmerülhetnek, későbbi egyezmények fogják rendezni.

IV. cím

Cseh–Szlovák Állam

48. cikk. Magyarország, amint azt a Szövetséges és Társult Hatalmak már megtették, elismeri a Cseh–Szlovák Állam teljes függetlenségét, amely Állam magában foglalja a ruténeknek a Kárpátoktól délre fekvő autonóm területét.

49. cikk. Magyarország a maga részéről lemond a Cseh–Szlovák Állam javára a volt Osztrák–Magyar Monarchiának mindazokra a területeire vonatkozó összes jogairól és igényeiről, amely területek Magyarországnak a II. rész (Magyarország határai) 27. cikkében megállapított határain kívül esnek és amelyeket a jelen Szerződés, vagy a jelen ügyek rendezését célzó bármely más szerződés a Cseh–Szlovák Államhoz tartozóknak ismer el.

50. cikk. A II. rész (Magyarország határai) 27. cikkének 4. pontjában megjelölt határvonalnak a helyszínen való megállapítására a jelen Szerződés életbelépései követő tizenöt napon belül héttagú bizottságot kell alakítani, amelynek tagjai közül ötöt a Szövetséges és Társult Főhatalmak, egyet a Cseh–Szlovák Állam, egyet pedig Magyarország neveznek ki.

51. cikk. A Cseh–Szlovák Állam kötelezi magát, hogy semmiféle katonai művet nem emel területének Pozsonytól délre, a Duna jobb partján fekvő részén.

celoralte națiuni.

Proportia și natura sarcinilor financiare ale Ungariei pe cari România va avea să le ia pe seama sa pentru teritoriul pus sub suveranitatea ei vor fi fixate conform cu articolul 186, Partea IX. (Clauze financiare), a Tratatului de față.

Convențiuni ulterioare vor regula toate chestiunile cari nu ar fi regulate prin Tratatul de față și cari ar putea lua naștere din cesiunea zisului teritoriu.

SECȚIUNEA IV

Statul Ceho-Slovac

ARTICOLUL 48

Ungaria recunoaște, precum a făcut-o deja Puterile aliante și asociate, deplina independență a Statului ceho-slovac, care va cuprinde și teritoriul autonom al Rutenilor dela Sudul Carpaților.

ARTICOLUL 49

Ungaria renunță, în ceeace o privește, în favoarea Statului ceho-slovac, la toate drepturile și titlurile asupra teritoriilor fostei monarhii austro-ungare, situate dincolo de frunzăriile Ungariei, astfel precum sunt fixate la articolul 27, Partea II (Frunzăriile Ungariei) și recunoscute prin Tratatul de față, sau prin orice alte Tractate încheiate, în scop de a regula afacerile actuale, ca făcând parte din Statul ceho-slovac.

ARTICOLUL 50

O comisiune compusă din șapte membri, din cari cinci vor fi numiți de principalele Puteri aliante și asociate, unul de Statul ceho-slovac și unul de Ungaria, se va constitui în cursul celor cincisprezece zile dela punerea în vigoare a Tratatului de față pentru a fixa la fața locului traseul liniei de frunzărie descrisă la articolul 27-4°, Parlea II (Frunzăriile Ungariei).

ARTICOLUL 51

Statul ceho-slovac se obligă a nu ridica nici o lucrare militară pe partea teritoriului său care este situată pe malul drept al Dunărei, la Sud de Bratislava (Presbourg).

52. cikk. Magyarország azon pénzügyi terheinek aránya és természete, amelyeket a Cseh–Szlovák Államnak a szuverenitása alá helyezett területekkel kapcsolatban kell elvállalnia, a jelen Szerződés IX. részének (Pénzügyi rendelkezések) 186. cikke értelmében fog megállapítatni.

Mindazokat a kérdéseket, amelyeket a jelen Szerződés nem szabályoz és amelyek az említett területek átengedése folytán fölmerülhetnek, későbbi egyezmények fogják rendezni.

V. cím
Fiume

53. cikk. Magyarország lemond Fiuméra és a körülötte fekvő azokra a területekre vonatkozó minden jogáról és igényéről, amely területek a volt Magyar Királysághoz tartoztak, s amelyek később meghatározandó határok között feküsznek.

Magyarország kötelezi magát, hogy elismeri mindeneket a rendelkezéseket, amelyeket a jelen ügyek rendezését célzó szerződések ezekre a területekre vonatkozólag, különösen pedig a lakosok állampolgársága tekintetében meg fognak állapítani.

VI. cím
A kisebbségek védelme

54. cikk. Magyarország kötelezi magát arra, hogy a jelen címben foglalt rendelkezéseket alaptörvényekül ismeri el; hogy semminemű törvény, rendelet vagy hivatalos intézkedés ezekkel a rendelkezésekkel nem lesz ellentmondásban vagy ellentétes és hogy ezekkel szemben semmiféle törvény, rendelet vagy hivatalos intézkedés nem lesz hatályos.

55. cikk. Magyarország kötelezi magát, hogy az ország minden lakosának, születési, nemzetiségi, nyelvi, faji vagy vallási különbség nélkül az élet és szabadság teljes védelmét biztosítja.

ARTICOLUL 52

Proportia și natura sarcinilor financiare ale Ungariei pe cari Statul ceho-slovac le va avea pe seama sa pentru teritoriul pus sub a sa suveranitate, se vor fixa conform cu articolul 186, Parlea IX (Clauze financiare), a Tratatului de față.

Convențiuni ulterioare vor regula toate chestiunile cari nu ar fi regulate prin Tratatul de față și cari ar putea lua naștere din cesiunea zisului teritoriu.

SECTIUNEA V
Fiume

ARTICOLUL 53

Ungaria renunță la toate drepturile și titlurile asupra orașului Fiume și a teritoriilor alăturate aparținând fostului regat al Ungariei și cuprinse în hotarele cari vor fi fixate ulterior.

Ungaria se obligă să recunoască stipulațiunile cari vor interveni relativ la aceste teritorii, în special în ceea ce privește naționalitatea locuitorilor, în Tractatele destinate a regula afacerile actuale.

SECTIUNEA VI
Protecția minorităților

ARTICOLUL 54

Ungaria se obligă ca stipulațiunile conținute în secțiunea de față să fie recunoscute ca legi fundamentale, astfel ca nici o lege, nici un regulament și nici un act oficial să nu fie în contracicere sau în opozitie cu aceste stipulațiuni și ca nici o lege, nici un regulament și nici un act oficial să nu aibă precădere față de ele.

ARTICOLUL 55

Ungaria se obligă să acorde tuturor locuitorilor Ungariei, fără deosebire de naștere, de naționalitate, de limbă, de rassă sau de religie, deplina și întreaga protecție a vieții și libertății lor.

Magyarország minden lakosát megilleti az a jog, hogy bármely hitet, vallást vagy hitvallást nyilvánosan vagy otthonában szabadon gyakoroljon, amennyiben ezeknek gyakorlata a közrenddel és a jó erkölcsökkel nem ellenkezik.

56. cikk. Magyarország magyar állampolgárnak ismeri el jogérvényesen és minden nemű alakiság nélkül minden személyeket, akiknek a jelen Szerződés életbelépésének idejében magyar területen van illetőségük (pertinenza) és nem állampolgárai más Államnak.

57. cikk. A magyar területen való születés pusztá tényével jogérvényesen meg szerzi a magyar állampolgárságot minden személy, akit születésénél fogva valamely más állampolgárság nem illet meg.

58. cikk. minden magyar állampolgár faji, nyelvi vagy vallási különbség nélkül a törvény előtt egyenlő és ugyanazokat a polgári és politikai jogokat élvezeti.

Vallási, hitbeli vagy felekezeti különbség a polgári és politikai jogok élvezete, így nevezetesen: nyilvános állások, hivatalok és méltóságok elnyerése vagy a különféle foglalkozások és iparok gyakorlása tekintetében egyetlen magyar állampolgárra sem lehet hátrányos.

Egyetlen magyar állampolgár sem korlátozható bármely nyelv szabad használatában a magán- vagy üzleti forgalomban, a vallás, a sajtó útján történő vagy bármilyen természetű közzététel terén, vagy a nyilvános gyűléseken.

A Magyar Kormánynak a hivatalos nyelv megállapítására vonatkozó intézkedését nem érintve, a nem magyar nyelvű magyar állampolgárok nyelvüknek a bíróságok előtt akár szóban, akár írásban való használata tekintetében megfelelő könnyítésekben fognak részesülni.

Azok a magyar állampolgárok, akik faji, vallási vagy nyelvi kisebbségekhez tartoznak, jogilag és ténylegesen ugyanazt a bánásmódot és ugyanazokat a biztosítékokat élvezik, mint a többi magyar állam-

Toți locuitorii Ungariei vor avea dreptul la liberul exercițiu, atât public cât și privat, al oricărei credințe, religiuni sau confesiuni, a căror practicare nu va fi incompatibilă cu ordinea publică și cu bunde moravuri.

ARTICOLUL 56

Ungaria recunoaște ca supuși (ressortissants) unguri, de plin drept și fără nici o formalitate, toate persoanele având indigenatul (pertinenza) pe teritoriul ungar la data punerii în vigoare a Tratatului de față și cari nu sunt supuși ai unui alt Stat..

ARTICOLUL 57

Naționalitatea ungară va fi obținută de plin drept, prin singurul fapt al nașterii pe teritoriul ungar, de orice persoană care nu poate prin naștere invoca vreo altă naționalitate.

ARTICOLUL 58

Toți supușii (ressortissants) ungari vor fi egali înaintea legii și se vor bucura de aceleași drepturi civile și politice fără deosebire de rassă, de limbă sau de religiune.

Deosebirea de religiune, de credință sau de confesiune nu va trebui să păgubească pe nici un supus (ressortissant) ungar înceeace privește folosința drepturilor civile și politice, în special pentru admiterea în slujbe publice, funcțiuni și onoruri sau pentru exercitarea diferitelor profesioni și industrii.

Nu se va impune nici o restricție contra liberei întrebuiințări pentru orice supus (ressortissant) ungur a unei limbi oarecare, fie în relațiunile private sau de comerț, fie în materie de religiune, de presă sau de publicațiuni de orice natură, fie în adunările publice.

Cu toată stabilirea de către Guvernul ungar a unei limbi oficiale, se vor acorda înlesniri cuvenite supușilor (ressortissants) unguri de altă limbă decât cea ungară, pentru întrebuiințarea limbii lor, fie oral, fie în scris, înaintea tribunalelor.

Supușii unguri aparținând minorităților etnice, de religiune sau de limbă, se vor bucura de acelaș tratament și de aceleași garanții în drept și în fapt ca și

polgárok. Nevezetesen: joguk van saját költségükön jótékonysági, vallási vagy szociális intézményeket, iskolákat és más nevelőintézeteket létesíteni, azzal a joggal, hogy azokban saját nyelvüket szabadon használják és vallásukat szabadon gyakorolják.

59. cikk. Olyan városokban és kerületek-

ben, ahol nem magyar nyelvű magyar állampolgárok jelentékeny arányban laknak, a Magyar Kormány a közoktatásügy terén megfelelő könyítéseket fog engedélyezni avégből, hogy ily magyar állampolgárok gyermekait az elemi iskolákban saját nyelvükön tanítsák. Ez a rendelkezés nem akadályozza a Magyar Kormányt abban, hogy a magyar nyelv oktatását az említett iskolákban is kötelezővé tegye.

Azokban a városokban és kerületekben, ahol jelentékeny arányban élnek oly magyar állampolgárok, akik faji, vallási vagy nyelvi kisebbségekhez tartoznak, ezeknek a kisebbségeknek méltányos részt kell biztosítani mindenkorának az összegeknek élvezetéből és fölhasználásából, amelyek a közvagyón terhére állami, községi vagy más költségvetésekben nevelési, vallási vagy jótékonysági célokra fordítattak.

60. cikk. Magyarország hozzájárul ahhoz,

hogy amennyiben a jelen cím előző cikkeinek rendelkezései oly személyeket érintenek, akik faji, vallási vagy nyelvi kisebbségekhez tartoznak, ezek a rendelkezések nemzetközi érdekű kötelezettségek és a Nemzetek Szövetségének védelme alatt fognak állni. Ezek a rendelkezések a Nemzetek Szövetségének Tanácsa többségének hozzájárulása nélkül nem változtathatók meg. A Tanácsban képviselt Szövetséges és Társult Hatalmak kölcsönösen kötelezik magukat arra, hogy nem tagadják meg hozzájárulásukat az említett cikkeknek egyetlen oly módszításától sem, amelyet a Nemzetek Szövetsége Tanácsának többsége megfelelő formában elfogadott.

Magyarország hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzetek Szövetségének Tanácsa minden egyes tagjának meglegyen az a joga, hogy a Tanács figyelmét e kötelezettségek valamelyikének bárminemű megsértésére vagy megsértésének veszélyére fölhívja és hogy a Tanács oly módon járhasson el és oly utasításokat ad-

ceilalți supuși (ressortissants) unguri. Ei vor avea în special un drept egal de a înființa, conduce și controlă, pe cheltuiala lor, instituțiuni de binefacere, religioase sau sociale, școli și alte aşezăminte de educație, cu dreptul de a se folosi în ele în mod liber de propria lor limbă și de a exercita în mod liber religiunea lor..

ARTICOLUL 59

In materie de învățământ public, Guvernul ungar va acordă, în orașele și districtele unde locuște o proporție considerabilă de supuși (ressortissants) unguri de altă limbă decât limba ungară, înlesniri cuvenite spre a asigura ca în școlile primare instrucția să fie dată în limba lor proprie copiilor acestor supuși (ressortissants) unguri. Această stipulație nu va împiedica Guvernul ungar de a face obligator învățământul limbii ungare în zilele școlii.

In orașele și districtele unde locuște o proporție considerabilă de supuși (ressortissants) unguri care aparțin minorităților etnice, de religie sau de limbă, se va asigura acestor minorități o parte echitabilă în folosința și distribuirea sumelor, ce ar putea fi atribuite din fondurile publice prin bugetul Statului, bugetele municipale sau altele, pentru scopuri de educație, de religie sau de caritate.

ARTICOLUL 60

Ungaria consimte ca, în măsura în care stipulațiunile articolelor precedente ale secțiunii de față ating persoane, care aparțin minorităților de rassă, de religie sau de limbă, aceste stipulații să constituie obligații de interes internațional și să fie puse sub garanția Societății Națiunilor. Ele nu vor putea fi modificate fără consimțământul majorității Consiliului Societății Națiunilor. Puterile aliate și asociate reprezentate în Consiliu se obligă respectiv să nu refuze consimțământul lor la orice modificare a ziselor articole, care ar fi aprobată în forma cuvenită de o majoritate a Consiliului Societății Națiunilor.

Ungaria consimte ca fiecare membru al Consiliului Societății Națiunilor să aibă dreptul de a semnală atenționarea Consiliului orice infracțiune sau primejdie de infracțiune la oricare din aceste obligații, și ca

hasson, amelyek az adott esetben alkalmasaknak és hathatósaknak mutatkoznak.

Magyarország azonkívül hozzájárul ahhoz, hogy abban az esetben, ha ezekre a cikkekre vonatkozó jogi vagy ténykérdésekéről a Magyar Kormány és oly Szövetséges és Társult Hatalom vagy bármely más oly Hatalom között merülne föl véleménykülönbség, amely Hatalom a Nemzetek Szövetsége Tanácsának tagja, ez a véleménykülönbség a Nemzetek Szövetségéről szóló Egyességokmány 14. cikke értelmében nemzetközi jellegű vitának tekintendő. A Magyar Kormány hozzájárul ahhoz, hogy minden ily nemű vitás kérdés, ha a másik fél kéri, a Nemzetközi Állandó Bíróság (Cour permanente de justice internationale) elé terjesztessék. Az Állandó Bíróság döntése ellen föllebbezsnek nincs helye s a határozat ugyanolyan erejű és érvényű, mint az Egyességokmány 13. cikke értelmében hozott határozatok.

VII. cím

Az állampolgárságról szóló rendelkezések

61. cikk. Mindazok a személyek, akiknek illetősége (pertinenza) oly területen van, amely azelőtt a volt Osztrák–Magyar Monarchia területeihez tartozott, a magyar állampolgárság kizárássával jogérvényesen annak az Államnak az állampolgárságát szerzik meg, amely az említett területen az állami főhatalmat gyakorolja.

62. cikk. Nem érintve a 61. cikk rendelkezését, azok a személyek, akik a jelen Szerződés értelmében a Szerb–Horvát–Szlovén vagy a Cseh–Szlovák Államhoz csatolt valamely területen 1910. évi januárius hó 1-je után szereztek illetőséget, csak oly föltétellel szerzik meg a Szerb–Horvát–Szlovén vagy a Cseh–Szlovák állampolgárságot, ha a Szerb–Horvát–Szlovén, illetőleg a Cseh–Szlovák Államtól erre engedélyt nyernek.

Ha az előbbi bekezdésben említett engedélyt nem kérték, vagy azt tőlük megtagadták, az érdekeltek jogérvényesen annak az Államnak állampolgárságát szerzik meg, amely az állami főhatalmat azon a területen gyakorolja, ahol az illetőknek azelőtt volt illetőségük.

Consiliul să poată proceda în aşa chip și să dea verice instrucțiuni ce ar părea mai nemerite și mai eficace, după împrejurări.

Ungaria mai consimte ca în caz de divergență de opinie asupra unor chestiuni de drept sau de fapt cu privire la aceste articole, între Guvernul ungar și una din Principalele Puteri aliate și asociate, sau oricare altă Putere, care ar fi membră a Consiliului Societății Națiunilor, această divergență să fie considerată ca un diferend cu caracter internațional conform cu termenii articolului 14 al Pactului Societății Națiunilor. Guvernul ungar consimte ca orice diferend de acest soiu, dacă cealaltă parte o cere, să fie deferit Curții permanente de justiție internațională. Decizia Curții permanente va fi fără apel și va avea aceeaș putere și valoare ca și o deciziune dată în virtutea articolului 13 al Pactului.

SECTIUNEA VII

Clauze cu privire la naționalitate

ARTICOLUL 61

Orice persoană având indigenatul (pertinenza) pe un teritoriu făcând parte anterior din teritoriile fostei monarhii austro-ungare, va dobândi, de plin drept și cu excluderea naționalității ungare, naționalitatea Statului ce exercită suveranitatea asupra zisului teritoriu.

ARTICOLUL 62

Contra dispozițiunilor articolului 61, persoanele cari au obținut, indigenatul după 1 Ianuarie 1910 într'un teritoriu transferat Statului sârb-croat-sloven sau Statului ceho-slovac, în virtutea Tratatului de față, nu vor dobândi naționalitatea sârbă-croată-slovenă sau ceho-slovacă decât cu condiținea de a obține autorizația Statului sârb-croat-sloven sau Statului ceho-slovac, după cum va fi cazul.

Dacă autorizația prevăzută la alineatul precedent nu este dată sau este refuzată, interesații vor dobândi de plin drept naționalitatea Statului ce exercită suveranitatea asupra teritoriului în care ei își aveau mai înainte indigenatul.

63. cikk. Azoknak a 18 évesnél idősebb személyeknek, akik magyar állampolgárságukat elvesztik és a 61. cikk értelmében jogérényesen új állampolgárságot szereznek, jogukban áll a jelen Szerződés életbelépései től számított egy évi időtartamon belül annak az Államnak állampolgárságát igényelni (opcio), amelyben illetőségük volt, mielőtt illetőségüket az átcsatolt területen megszerezték.

A férj opciója maga után vonja a feleségét és a szülőké a 18 évesnél fiatalabb gyermekét.

Azok a személyek, akik a fönt említett opciójogot gyakorolták, az ezt követő tizenkét hónapon belül kötelesek abba az Államba áttenni lakóhelyüket, amelynek állampolgárságát optálták.

Jogukban áll azonban megtartani azokat az ingatlanokat, amelyeket annak a másik Államnak területén birtokolnak, amelyben opciójukat megelőzően laktak.

Magukkal vihetik bármi néven nevezendő ingó vagyonukat. Emiatt sem kilépési, sem belépési díjakkal vagy illetékekkel nem terhelhetők.

64. cikk. Azok a személyek, akiknek a volt Osztrák–Magyar Monarchiához tartozó valamely területen van illetőségük és ott a lakosság többségétől fajra és nyelvre nézve különböznek, a jelen Szerződés életbelépései től számított hat hónapi időtartamon belül Ausztria, Magyarország, Olaszország, Lengyelország, Románia, a Szerb–Horvát–Szlovén Állam vagy a Cseh–Szlovák Állam javára optálhatnak, aszerint, amint a lakosság többsége ott ugyanazt a nyelvet beszéli és ugyanahhoz a fajhoz tartozik, mint ők. A 63. cikknek az opciójog gyakorlására vonatkozó rendelkezései a jelen cikkben megállapított jog gyakorlására is alkalmazást nyernek.

65. cikk. A Magas Szerződő Felek kötelezik magukat, hogy semmi akadályt sem gördítenek a jelen Szerződésben, vagy a Szövetséges és Társult Hatalmak és Németország, Ausztria vagy Oroszország között, vagy maguk a nevezett Szövetséges és Társult Hatalmak között kötött szer-

ARTICOLUL 63

Persoanele mai în vîrstă de 18 ani, cari pierd naționalitatea lor ungară și dobândesc de plin drept o nouă naționalitate în virtutea articolului 61, vor avea facultatea, în cursul unei perioade de un an dela punerea în vigoare a Tratatului de față, să opteze pentru naționalitatea Statului în care aveau indigenatul lor mai înainte de a dobândi indigenatul în teritoriul transferat.

Opțiunea soțului atrage după sine pe aceea a soției și opțiunea părintilor va atrage după sine pe aceea a copiilor mai mici de 18 ani.

Persoanele cari au exercitat dreptul de opțiune prevăzut mai sus, vor trebui, în cele 12 luni ce urmează, să-și mute domiciliul în Statul în favoarea căruia vor fi optat.

Ele vor fi libere să păstreze bunurile imobile ce posedă pe teritoriul celuilalt Stat unde își avusese domiciliul mai înainte de opțiunea lor.

Ele vor putea lua cu ele bunurile mobile de origine natură, fără ca pentru aceasta să li se impună vreun drept, sau vreo taxă, fie de ieșire, fie de intrare.

ARTICOLUL 64

Persoanele cari au indigenatul într'un teritoriu ce face parte din fosta monarhie austro-ungară, și cari se deosibesc acolo, prin rassă și limbă, de majoritatea populațiunii, vor putea, în termen de 6 luni, cu începere dela punerea în vigoare a Tratatului de față, să opteze pentru Austria, Ungaria, Italia, Polonia, România, Statul serbo-croato-sloven sau Statul cehoslovac, după cum majoritatea populațiunii de acolo va fi compusă din persoane vorbind aceeași limbă și având aceeași rassă ca ele. Dispozițiunile articolului 63, privitoare la exercițiul dreptului de opțiune, vor fi aplicabile exercițiului dreptului recunoscut prin articolul de față.

ARTICOLUL 65

Inaltele Părți contractante se obligă de a nu aduce nici o piedică la exercitarea dreptului de opțiune prevăzut de Tratatul de față sau de Tractatele încheiate

ződésekben megállapított oly opciójog gyakorlása elé, amely az érdekelteknek minden más, számukra elérhető állampolgárság megszerzését megengedi.

66. **cikk.** A jelen cím rendelkezéseinek alkalmazása tekintetében a férjes asszonynak férjük, a 18 évesnél fiatalabb gyermekek szüleik állapotát mindenben követik.

VIII. cím

Egyes európai államokra vonatkozó politikai rendelkezések

1. Belgium

67. **cikk.** Elismerve azt, hogy azok az 1839. évi április hó 19-én kelt szerződések, amelyek a háború előtt Belgium jogi helyzetét meghatározták, a jelenlegi viszonyoknak többé már nem felelnek meg. Magyarország a maga részéről beleegyezik ezeknek a Szerződéseknek hatályon kívül helyezésébe, s már most kötelezi magát, hogy elismeri és megtartja mindazokat az egyezményeket, bármi-lyenek is legyenek azok, amelyeket a Szövetséges és Társult Főhatalmak vagy közülük egyesek Belgium vagy Németalföld Kormányaival az említett 1839. évi szerződések helyébe esetleg kötni fognak. Magyarország már most kötelezi magát, hogy amennyiben ezekhez az egyezményekhez vagy rendelkezésekhez alakszerű hozzájárulását fogják kívánni, ezt megadja.

2. Luxemburg

68. **cikk.** Magyarország kijelenti, hogy a maga részéről Luxemburg Nagyhercegség semlegességének megszüntetéséhez hozzájárul és már előre elfogadja a Szövetséges és Társult Hatalmaknak a Nagyhercegségre vonatkozó összes nemzetközi megállapodásait.

3. Schleswig

69. **cikk.** Magyarország kijelenti, hogy a maga részéről elismeri a Szövetséges és Társult Hatalmaknak mindenkorra a területekre vonatkozólag Németországgal kötött megállapodásait, amely területeknek átengedésére az 1864. évi október hó 30-án kelt szerződés kötelezte Dániát.

între Puterile aliate și asociate și Germania, Austria sau Rusia, sau între zisele Puteri aliate și asociate însăși, și cari permit interesaților să dobândească orice altă naționalitate ce le-ar fi accesibilă.

ARTICOLUL 66

Femeile căsătorite vor urmă condițiunea soților lor și copiii mai mici de 18 ani vor urmă condițiunea părinților lor pentru tot ce privește aplicarea dispozițiunilor secțiunii de față.

SECTIUNEA VIII

Clauze politice cu privire la unele State ale Europei

1. Belgia

ARTICOLUL 67

Ungaria, recunoscând că Tractatele din 19 Aprilie 1839, cari hotărău înainte de răsboi regimul Belgiei, nu mai corespund împrejurărilor actuale, consimte, în ceeace o privește, la abrogarea acestor Tractate și se obligă de pe acum să recunoască și să observe toate convențiunile, oricari ar fi ele, pe cari Principalele Puteri aliate și asociate, sau unele dintre ele, le-ar încheiat cu Guvernele Belgiei sau Țărilor-de-Jos, în scopul de a înlocui zisele Tractate din 1839. Dacă adesiunea sa formală la aceste convențuni sau la unele din dispozițiunile lor ar fi cerută, Ungaria se obligă de pe acum de a o dă.

2. Luxemburg

ARTICOLUL 68

Ungaria declară că consimte, în ceeace o privește, la abrogarea regimului de neutralitate a Marelui Ducat al Luxemburgului și primește mai dinainte toate învoielile internaționale încheiate de Puterile aliate și asociate cu privire la Marele Ducat.

3. Sleswig

ARTICOLUL 69

Ungaria declară că recunoaște, în ceeace o privește, toate dispozițiunile încheiate de Puterile aliate și asociate cu Germania cu privire la teritoriile a căror pierdere fusese impusă Danemarcei prin Tratatul din 30

70. **cikk.** Magyarország kötelezi magát, hogy a maga részéről elismeri és elfogadja mindeneket a megállapodásokat, amelyeket a Szövetséges és Társult Hatalmak Törökországgal és Bulgáriával azokra a jogokra, érdekekre és kivállságokra vonatkozólag kötni fognak vagy már megkötötték, amelyeket Magyarország vagy magyar állampolgárok Törökországban vagy Bulgáriában igényelhetnek, s amelyekre nézve a jelen Szerződés rendelkezést nem tartalmaz.

5. Ausztria

71. **cikk.** Magyarország Ausztria javára lemond a volt Magyar Királyságnak azokra a területeire vonatkozó minden jogáról és igényéről, amely területek Magyarországnak a II. rész (Magyarország határai) 27. cikkének 1. pontjában megállapított határain kívül esnek.

A fönreve megjelölt határvonalnak a helyszínén való megállapítására a jelen Szerződés életbelépését követő tizenöt napon belül hétagú bizottságot kell alakítani, amelynek tagjai közül ötöt a Szövetséges és Társult Főhatalmak, egyet Magyarország és egyet Ausztria neveznek ki.

A jelen cikkben érintett területek lakosainak állam-polgársága a 61. és a 63–66. cikkek rendelkezéseinek megfelelően nyer szabályozást.

6. Oroszország és az Orosz Államok

72. **cikk.** 1. Magyarország elismeri mindeneket, amelyek 1914. évi augusztus hó 1-jén a volt Orosz Birodalom részei voltak, s kötelezi magát, hogy ezt a függetlenséget tiszteletben tartja, mint olyat, amely állandó s amelyről nem lehet lemondani.

A jelen Szerződés IX. részének (Pénzügyi rendelkezések) 193. cikkébe és X. részének (Gazdasági rendelkezések) 227. cikkébe fölvett rendelkezéseknek megfelelően,⁶ Magyarország a maga részéről végér-vényesen elismeri a breszt-litovszki szerződéseknek, valamint mindeneknak a többi szerződéseknek, meg-

4. Turcia și Bulgaria

ARTICOLUL 70

Ungaria se obligă a recunoaște și a primi, în ceeace o privește, toate învoielile pe cari Puterile aliate și asociate le vor încheia cu Turcia și cu Bulgaria cu privire la drepturile, interesele și privilegiile de orice fel, pe cari Ungaria sau supușii (ressortissants) unguri le-ar putea pretinde în Turcia sau în Bulgaria și cari nu fac obiectul dispozițiunilor Tratatului de față.

5. Austria

ARTICOLUL 71

Ungaria renunță în favoarea Austriei la toate drepturile și titlurile asupra teritoriilor fostului regat al Ungariei, situate dincolo de fruntariile Ungariei, astfel după cum sunt fixate la articolul 27-1°, Partea II (fruntariile Ungariei).

O comisiune compusă din șapte membri, dintre cari cinci vor fi numiți de principalele Puteri aliate și asociate, unul de Ungaria și unul de Austria, va fi constituită în cele cincisprezece zile dela punerea în vigoare a Tratatului de față, pentru a fixa pe teren traseul liniei de fruntarie prevăzut mai sus.

Naționalitatea locuitorilor teritoriilor prevăzute în prezentul articol va fi regulată conform dispozițiunilor articolelor 61, 63-66.

6. Rusia și Statele Rusești

ARTICOLUL 72

1° Ungaria recunoaște și se obligă a respecta, ca permanentă și inalienabilă, independența tuturor teritoriilor ce făceau parte la 1 August 1914 din vechiul Imperiu al Rusiei.

Conform cu dispozițiunile conținute în articolul 193, Partea IX (clauze financiare), și articolul 227, Partea X (clauze economice), ale Tratatului de față, Ungaria recunoaște în mod definitiv, în ceeace o privește, anularea Tratatelor dela Brest-Litovsk, precum și a tuturor tratatelor, învoielilor și convențiunilor încheiate de fostul guvern austro-un-

egyezéseknek vagy egyezményeknek semmissé nyilvánítását, amelyeket a volt Osztrák–Magyar Kormány az oroszországi maximalista Kormánnyal kötött.

A Szövetséges és Társult Hatalmak kifejezetten fönntartják Oroszországnak jogát arra nézve, hogy Magyarországtól a jelen Szerződés elvein alapuló minden téritést és jóvátételt megkapjon.

2. Magyarország kötelezi magát, hogy elismeri mindenazonknak a szerződéseknak vagy megállapodásoknak teljes érvényességét, amelyeket a Szövetséges és Társult Hatalmak azokkal az Államokkal fognak esetleg megkötői, amelyek az 1914. évi augusztus hó 1-jén fönnállott volt Orosz Birodalom egész területén vagy területeinek egyes részein már eddig alakultak, vagy ezután alakulni fognak, továbbá kötelezi magát, hogy elismeri ezeknek az államoknak határait úgy, mint azokat meg fogják állapítani.

IX. cím

Általános rendelkezések

73. **cikk.** Magyarország nem mondhat le függetlenségéről, csak a Nemzetek Szövetsége Tanácsának beleegyezésével. Következésképpen Magyarország kötelezi magát, hogy az említett Tanács beleegyezésének esetét kivéve, tartózkodni fog minden olyan természetű cselekedettől, amely közvetlenül vagy közvetve és bármely módon, főként addig, amíg a Nemzetek Szövetségébe tagul fől nem veszik, valamely más Hatalom ügyeiben való részvétel útján, függetlenségét veszélyeztethetné.

74. **cikk.** Magyarország már most kijelenti, hogy elismeri és elfogadja Ausztria, Bulgária, Görögország, Lengyelország, Románia, a Szerb–Horvát–Szlovén Állam és a Cseh–Szlovák Állam határait úgy, mint ezeket a határokat a Szövetséges és Társult Főhatalmak megállapítják.

Magyarország kötelezi magát, hogy elismeri mindenazonknak a békeszerződéseknak és pótegyezményeknek teljes érvényességét, amelyeket a Szövetséges és Társult Hatalmak kötötték vagy kötni fognak azokkal a Hatalmakkal, amely Hatalmak a volt Osztrák–Magyar Monarchia oldalán küzdöttek; kötelezi magát,

gar cu guvernul maximalist din Rusia.

Puterile aliate și asociate rezervă în mod expres drepturile Rusiei de a obține dela Ungaria toate restituiriile și reparațiunile intemeiate pe principiile Tratatului de față.

2° Ungaria se obligă a recunoaște deplina valoare a tuturor Tractatelor sau învoielilor pe cari Puterile aliate și asociate ar încheia cu Statele ce s-au constituit sau se vor constitui, în total sau în parte, pe teritoriul fostului Imperiu al Rusiei, astfel precum există la 1 August 1914, și a recunoaște fruntariile acestor State, aşa precum ele vor fi fixate.

SECTIUNEA IX

Dispozițiuni generale

ARTICOLUL 73

Independența Ungariei este inalienabilă, atât, timp cât Consiliul Societății Națiunilor n'a decis altfel. În consecință, Ungaria se obligă să se abție, afară numai dacă are consimțimântul zisului Consiliu, dela orice act ce ar putea compromite, în mod direct sau indirect și pe orice cale ar fi, independența sa în special și până la admiterea sa ca Membru al Societății Națiunilor, pe cale de participare la afacerile unei alte Puteri.

ARTICOLUL 74

Ungaria declară de pe acum că recunoaște și primește fruntariile Austriei, Bulgariei, Greciei, Poloniei, României, Statului serbo-croato-sloven și ale Statului ceho-slovac, astfel precum aceste fruntarii vor fi fost fixate de către principalele Puteri aliate și asociate.

Ungaria se obligă a recunoaște deplina valoare a tractatelor de pace și a convențiunilor adiționale, cari sunt sau vor fi încheiate de Puterile aliate și asociate cu Puterile cari au combătut alături de fosta monarhie austro-ungară, să primească dispozițiunile cari au fost luate sau se vor lua cu privire la teritoriile fostului Imperiu german, ale Austriei, ale Regatului Bulgariei și ale Imperiului Otoman, și să recunoască nouile Stale în fruntariile ce le sunt astfel fixate.

hogy elfogadja azokat a rendelkezéseket, amelyeket a volt Német Birodalomra, Ausztriára, a Bolgár Királyságra és az Ottomán Birodalomra vonatkozólag megállapítottak, vagy meg fognak állapítani, s hogy elismeri az új Államokat a számukra ily módon megállapított határok között.

(...)

76. **cikk.** A volt Osztrák–Magyar Monarchia területeinek egyik lakosát sem lehet zavarni vagy zaklatni sem amiatt a politikai magatartása miatt, amelyet az illető 1914. évi július hó 28. napjától kezdve az említett területek állami fönnhatóságának végleges elismeréséig tanúsított, sem pedig állampolgársági viszonyainak a jelen Szerződés alapján való rendezése miatt.

(...)

IV. rész

MAGYARORSZÁG ÉRDEKEI EURÓPÁN KÍVÜL

79. **cikk.** A jelen Szerződés által megállapított határain kívül, Magyarország a maga részéről lemond az Európán kívüli területekre vonatkozó minden jogról, igényekről és kiválltságokról, amelyek a volt Osztrák–Magyar Monarchiát vagy szövetségeit esetleg illették, továbbá lemond minden jogról, igényekről és kiválltságokról, amelyek öt bármilyen címen a Szövetséges és Társult Hatalmakkal szemben esetleg megillettek.

Magyarország már most kötelezi magát, hogy elismeri és elfogadja minden jogát a rendszabályokat, amelyeket a Szövetséges és Társult Főhatalmak, szükség esetén más hatalmakkal egyetértve, a fönti rendelkezésből folyó következmények meghatározása végett már megállapítottak, vagy ezután meg fognak állapítani.

(A 80–101. cikkek a 79. cikknek megfelelően a Marokkóra, Egyiptomra, Sziámra és Kínára vonatkozó rendelkezéseket tartalmazzák.)

(...)

ARTICOLUL 76

Nici un locuitor al teritoriilor vecinei monarhii austro-ungare nu va putea fi urmărit sau persecutat, fie pentru atitudinea sa politică dela 28 Iulie 1914 încearcă și până la recunoașterea definitivă a suveranității asupra acestor teritorii, fie din cauza regulării naționalității sale în virtutea Tratatului de față.

(...)

PARTEA IV

INTERESE UNGARE ÎN AFARĂ DE EUROPA

ARTICOLUL 79

În ceeace privește teritoriile situate în afară de hotarele sale, astfel cum ele sunt stabilite prin prezentul Tratat, Ungaria renunță, în ceeace o privește, la toate drepturile, titlurile sau privilegiile sale, de orice natură, asupra sau cu privire la oricari teritorii în afară de Europa, cari ar fi putut să aparțină fostei monarhii austro-ungare sau aliaților ei, precum și la orice drepturi, titluri sau privilegii de orice fel, cari ar fi putut să le aibă față de Puterile aliate și asociate.

Ungaria își ia de pe acum îndatorirea de a recunoaște și a accepta măsurile cari sunt sau vor fi luate de Principalele Puteri aliate și asociate de acord, dacă va fi cazul, cu terțele Puteri, în scopul de a reglementa consecințele dispozițiuni precedente.

(Articolele 80-101 includ dispoziții pentru Maroc, Egipt, Siam și China, în conformitate cu articolul 79.)

KATONAI, HADIHAJÓZÁSI ÉS LÉGHAJÓZÁSI RENDELKEZÉSEK

Avégből, hogy az összes Nemzetek fegyverkezésének általános korlátozása előkészíthető legyen, Magyarország kötelezi magát az alább meghatározott katonai, hadihajózási és léghajózási rendelkezések szigorú megtartására.

I. cím

Katonai rendelkezések

I. fejezet

Általános rendelkezések

102. **cikk.** A jelen Szerződés életbelépését követő három hónapon belül Magyarország katonai erőit az alább megszabott mértékig le kell szerelni.

103. **cikk.** Az általános hadkötelezettséget Magyarországon meg kell szüntetni. A magyar hadsereget a jövőben csak önkéntes belépés alapján lehet fölállítani és kiegészíteni.

II. fejezet

A magyar hadsereg létszáma és tagozása

104. **cikk.** A magyar hadsereg katonai erőinek összessége nem haladhatja meg a 35 000 főt, beleértve a tiszteket és a pótkezreték csapatait is.

(...)

A magyar hadsereget kizárolag a rendnek Magyarország területén való fönntartására és határrendőrszolgálatra szabad alkalmazni.

105. **cikk.** A Magyarország által fölállítható törzsek és összes alakulatok legnagyobb létszámát a jelen címhez csatolt Táblázatok tüntetik föl. Ezeket a számokat nem kell pontosan betartani, de túllépni nem szabad.

Csapatvezetésre vagy a háború előkészítésére vonatkozó minden más szervezet tilos.

PARTEA V

CLAUZE MILITARE, NAVALE ȘI AERIENE

In scopul de a face posibilă prepararea unei limitări generale a armamentelor tutelor Națiunilor, Ungaria se obligă să observe în mod strict clauzele militare, navale și aeriene stipulate mai jos.

SECȚIUNEA I

Clauze militare

CAPITOLUL I

Clauze generale

ARTICOLUL 102

După 3 luni dela punerea în vigoare a Tratatului de față forțele militare ale Ungariei vor trebui să fie demobilizate în măsura prescrisă mai jos.

ARTICOLUL 103

Serviciul militar obligator pentru toți va fi desființat în Ungaria. Armata ungară nu va fi pe viitor constituită și recrutată decât prin înrolări voluntare.

CAPITOLUL II

Efectivele și cadrele armatei ungare

ARTICOLUL 104

Numărul total al forțelor militare în armata ungară nu va putea trece de 30.000 oameni, inclusiv ofițerii și trupele depozitelor.

(...)

Armata ungară va trebui să fie întrebuințată în mod exclusiv la menținerea ordinei în cuprinsul teritoriului Ungariei și la supravegherea fruntariilor ei.

ARTICOLUL 105

Forțele maxime ale Statelor Majoare și ale tutelor formațiunilor susceptibile de a fi constituite de Ungaria, sunt indicate în tabelele anexate la Secțiunea de față. Aceste cifre vor putea să nu fie urmate în mod exact, dar nu vor putea în nici un caz fi depășite.

Orice altă organizație cu privire la comandamentul trupei sau la pregătirea pentru răsboi este interzisă.

106.

cikk. Mozgósítást elrendelő vagy mozgósításra vonatkozó minden intézkedés tilos.

(...)

III. fejezet

Hadkiegészítés és katonai kiképzés

109.

cikk. minden tisztnak hivatalos tisztnak kell lennie. Azoknak a jelenleg szolgáló tiszteknek, akik a hadseregen megmaradnak, kötelezniök kell magukat arra, hogy legalább 40 éves korukig szolgálnak. Azok a jelenleg szolgáló tisztek, akik az új hadseregen szolgálatot nem vállalnak, minden katonai szolgálati kötelezettség alól mentesek; ezeknek semminemű elméleti vagy gyakorlati katonai továbbképzésben részt venniük nem szabad.

Az újonnan kinevezett tiszteknek kötelezniök kell magukat arra, hogy legalább húsz egymást követő éven át tényleges szolgálatot teljesítenek.

(...)

IV. fejezet

Katonai iskolák, tanintézetek, társulatok
és egyesületek

(...)

V. fejezet

Fegyver, lőszer és hadianyag

113.

cikk. A jelen Szerződés életbelépései követő három hónap elteltével a magyar hadsereg fegyverzete nem haladhatja meg a jelen címhez csatolt V. Táblázatban 1000 főre megállapított mennyiséget.

A létszámhoz viszonyított fölöslegek kizárálag a netalán szükségessé válható pótlások céljára szolgálhatnak.

ARTICOLUL 106

Orice măsuri de mobilizare, sau având legătură cu mobilizarea, sunt interzise.

(...)

CAPITOLUL III

Recrutarea și instrucția militară

ARTICOLUL 109

Toți ofițerii vor trebui să fie ofițeri de carieră. Ofițerii actualmente în serviciu, cari vor fi menținuți în armată, vor trebui să se oblige să servească cel puțin până la vîrstă de 40 ani. Ofițerii actualmente în serviciu, cari nu se vor înrola în noua armată, vor fi scutiți de orice obligație militară; ei nu vor trebui să ià parte la nici un exercițiu militar, teoretic sau practic.

Ofițerii numiți de curând vor trebui să se oblige să servească în mod efectiv timp de cel puțin douăzeci de ani consecutivi.

(...)

CAPITOLUL IV

Școli, aşezăminte de învățământ, societăți și asociații militare

(...)

CAPITOLUL V

Armament, muniționi și material

ARTICOLUL 113

După trei luni dela punerea în vigoare a Tratatului de față, armamentul armatei ungare nu va putea să depășească cifrele fixate pentru fiecare miile de oameni, în tabela V, anexată la prezenta Secțiune.

Excedentele, în raport cu efectivele, vor fi întrebuințate numai la înlocuirile ce ar putea fi even-tual necesare.

114. **cikk.** A magyar hadsereg rendel-
kezésére álló lőszer készlet nem
haladhatja meg a jelen címhez csatolt V. Táblázatban
megállapított mennyiséget.

A jelen Szerződés életbelépését követő három hónapon belül a Magyar Kormány a jelenleg meglevő fegyver- és lőszerfölösleget a Szövetséges és Társult Főhatalmáé által közlendő helyeken letétbe fogja helyezni.

Más lőszerkészletet, lőszerraktárt vagy lőszertartályokat létesíteni nem szabad.

115. **cikk.** Fegyvert, lőszert és bármilyen hadianyagot csak egy gyárban szabad előállítani. Ennek a gyárnak az Állam igazgatása alatt és tulajdonában kell állnia, s termelését szigorúan arra a mértékre kell korlátozni, amely a 104., 107., 113. és 114. cikkekben meghatározott létszámok és fegyverzet számára szükséges. Mindazonáltal a Szövetséges és Társult Főhatalmak fölhamazást adhatnak arra, hogy a részükön megfelelőnek talált határidő alatt a föntebb jelzett gyártásokat a 137. cikkben említett Ellenőrző Bizottságtól kijelölt vagy több más gyárban is végezzék.

(...)

118. **cikk.** Mindennemű fegyvernek, lőszernek és hadianyagnak behozatala Magyarországbba kifejezetten tilos.

Hasonlóképpen tilos bárminő fegyvernek, lőszernek és hadianyagnak külföld részére való gyártása és kivitele.

119. **cikk.** Minthogy lángvetőket, fojtómérgező vagy hasonló gázokat, valamint ezekkel rokon folyadékokat, anyagokat és eljárásokat használni nem szabad, azoknak előállítása Magyarországon és behozatala Magyarországbba szigorúan tilos.

Ugyanez áll azokra az anyagokra is, amelyek az említett termékek vagy eljárások előállítására, megóvására, vagy fölhasználására vannak rendelve.

ARTICOLUL 114

Stocul de munițiuni de cari armata ungară va putea să dispună, nu va trebui să depășească pe acel fixat în tabela V, anexată la Secțiunea de față.

In cele trei luni ce vor urmă punerii în vigoare a Tratatului de față, Guvernul ungar va trebui să depoziteze prisosul armamentului și munițiunilor, existând actualmente, în locurde ce îi vor fi desemnate de către Principalele Puteri aliate și asociate.

Nici un alt stoc, depozit sau rezervă de munițiuni nu vor putea fi create.

ARTICOLUL 115

Fabricarea armelor, munițiunilor și a oricărui material de răsboi nu va putea fi efectuată decât într-o singură uzină. Aceasta va fi administrată de Stat, care va fi proprietarul ei, și producția va fi limitată în mod strict la fabricațiunile ce ar fi necesare pentru efectivele militare și armamentele indicate în articolele 104, 107, 113 și 114.

Totuș Principalele Puteri aliate și asociate vor putea autoriza pentru o perioadă ce ar sociobi convenabilă, fabricațiunile mai sus arătate într'una sau mai multe alte uzini, cari vor trebui să fi încuviințate de către Comisiunea de control prevăzută la art. 137.

(...)

ARTICOLUL 118

Importul în Ungaria de arme, munițiuni și material de răsboi de orice natură ar fi, este în mod formal interzis.

Aceleași măsuri se vor luă și în ce privește fabricarea și exportul armelor, munițiunilor și materialului de răsboi de orice natură ar fi, care va fi destinat țărilor străine.

ARTICOLUL 119

Întrebuițarea aruncătoarelor de flăcări și a gazeelor asfixiante, otrăvitoare sau similare, precum și a lichidelor, materiilor sau procedurilor analoage sunt strict interzise în Ungaria, fiind oprită fabricarea și importul lor.

Hasonlóképpen tilos páncélos járműveket, tankokat vagy hadicélokra fölhasználható más hasonló gépeket Magyarországon gyártani és Magyarországba behozni.

(Az itt következő I. Táblázat a gyaloghadosztály szervezetét és legnagyobb létszámát, a II. Táblázat a lovashadosztály szervezetét és legnagyobb létszámát, a III. Táblázat a vegyes dandár szervezetét és legnagyobb létszámát, a IV. Táblázat az egységek legkisebb létszámát, tekintet nélkül a hadsereg szervezetére, végül az V. Táblázat a fegyverzet és lőszer engedélyezett legnagyobb mennyiséget határozza meg.)

II. cím

Hadihajzási rendelkezések

120. cikk. A jelen Szerződés életbe-

lépésének időpontjával az összes Osztrák–Magyar hadihajók – beleértve a tengeralattjárókat is – a Szövetséges és Társult Főhatalmak részére végervényesen kiszolgáltatottaknak jelentetnek ki.

A dunai flottillákhoz tartozó minden monitort, torpedohajót és fölfegyverzett vízi járművet ki kell szolgáltatni a Szövetséges és Társult Főhatalmakkal.

Magyarországnak mindenellett jogában áll, hogy a dunai folyamrendőri szolgálat céljaira a jelen Szerződés 138. cikkében meghatározott Bizottságtól⁹ ki-választandó három földerítő naszádot tartson. A Szövetséges és Társult Főhatalmak fölelhetik ezt a számot abban az esetben, ha azt az említett Bizottság helyszíni szemle alapján elégellennek ítélné.

(...)

III. cím

A katonai és haditengerészeti léghajózásra vonatkozó rendelkezések

128. cikk. Magyarország haderejének

katonai vagy hadihajzási repülőszolgálata nem lehet. Kormányozható léghajót meg-tartani nem szabad.

(...)

Tot astfel se va procedă și cu materialul destinat în special pentru fabricarea, conservarea sau întrebuițarea ziselor produse sau procedeuri.

Sunt de asemenea prohibite fabricarea și importul în Ungaria a carelor blindate (chars blindés), a carelor de asalt (tanks) sau a oricărei alte mașini similare putând servi la scopuri de răsboi.

(Tabelul I de mai jos arată organizarea și personalul maxim al diviziei de infanterie, Tabelul II organizația și personalul maxim al diviziei de infanterie, Tabelul III organizația și personalul maxim al brigăzii, Tabelul IV numărul minim de unități, indiferent de armată și în sfârșit, tabelul V determină cantitatea maximă permisă de armament și muniție.)

SECTIUNEA II

Clauze navale

ARTICOLUL 120

Cu începere dela punerea în vigoare a Tractatului de față, toate vasele de răsboi austro-ungare, inclusiv submarinele, sunt declarate ca fiind predate în mod definitiv Principalelor Puteri aliate și asociate.

Toate monitoarele, torpiloarele și vasele armate ale flotilelor de pe Dunăre vor fi predate Principalelor Pateri aliate și asociate.

Ungaria va avea totuș dreptul să mențină pe Dunăre, pentru poliția fluvială, trei şalupe de pază (chaloupes-éclaireurs), cu condiția ca alegerea lor să se facă de Comisiunea prevăzută la art. 138 al Tractatului de față.

(...)

SECTIUNEA III

Clauze privitoare la Aeronautica Militară și Navală

ARTICOLUL 128

In termen de două luni dela punerea în vigoare a prezentului Tractat, personalul aeronauticei, care figurează actualmente în controalele armatelor ungare de uscat și de mare, va fi demobilizat.

(...)

IV. cím

Szövetségközi Ellenőrző Bizottságok

133. **cikk.** A jelen Szerződésben foglalt összes olyan katonai, hadihajózási és léghajózási rendelkezéseket, amelyeknek vérehajtására bizonyos határidő van megszabva, Magyarország a Szövetséges és Társult Főhatalmak által erre a célra külön kinevezett Szövetségközi Bizottságok ellenőrzése alatt köteles vérehajtani.

Az említett Bizottságok a Magyar Kormánynál a Szövetséges és Társult Főhatalmakat a katonai, hadihajózási és léghajózási rendelkezések vérehajtására vonatkozó minden ügyben képviselik. Ezek fogják a magyar hatóságokkal tudatni mindenütt a határozatokat, amelyeknek meghozatalát a Szövetséges és Társult Főhatalmak maguknak fönntartották, vagy amelyeket az említett rendelkezéseknek vérehajtása szükségessé tehet.

(...)

V. cím

Általános rendelkezések

140. **cikk.** A jelen Szerződés életbelépései től számítandó háromhónapi határidőn belül a Magyar Kormánynak az idevágó magyar törvényeket, a jelen Szerződésnek ezzel a részével összhangban meg kell változtatnia, s így kell fönntartania.

Ugyanezen határidőn belül a Magyar Kormánynak a jelen rész vérehajtására vonatkozó összes közigazgatási és más intézkedéseket meg kell tennie.

(...)

VI. rész

HADIFOGLYOK ÉS SÍRHELYEK

I. cím

Hadifoglyok

144. **cikk.** A magyar hadifoglyok és polgári internáltak hazaszállítása a jelen Szerződés életbelépése után a lehető legrövidebb

SECTIUNEA IV

Comisiuni interaliate de control

ARTICOLUL 133

Toate clauzele militare, navale și aeronautice care sunt conținute în prezentul Tratat și pentru execuția cărora s'a fixat un anumit termen, vor fi executate de Ungaria sub controlul Comisiunilor interaliate numite special în acest scop de Principalele Puteri aliante și asociate.

Comisiunile sus menționate vor reprezenta pe lângă Guvernul ungur Principalele Puteri aliante și asociate pentru tot ce privește executarea clauzelor militare, navale sau aeronautice. Ele vor face cunoscut autorităților Ungariei deciziunile pe care Principalele Puteri aliante și asociate și-au rezervat dreptul de a le luă sau care ar putea fi necesare pentru executarea ziselor clauze.

(...)

SECTIUNEA V

Clauze generale

ARTICOLUL 140

La expirarea unui termen de 3 luni, cu începere dela punerea în vigoare a Tratatului de față, legislația ungăra va trebui să fi fost modificată și va trebui să fie menținută de către Guvernul ungăru, în conformitate cu prezenta parte a Tratatului de față.

In același termen, toate măsurile administrative sau altele, relative la executarea dispozițiunilor părții de față, vor trebui să fi fost luate de către Guvernul ungăru.

(...)

PARTEA VI

PRIZONIERI DE RĂSBOI ȘI MORMINTE

SECTIUNEA I

Prizonieri de răsboi

ARTICOLUL 144

Repatrierea prizonierilor de răsboi și internaților civili unguri va avea loc cât mai curând posibil, după

debb időn belül kezdetét veszi és a legnagyobb gyorsasággal fog végigmenni.

(...)

II. cím

Sírhelyek

155.

cikk. A Szövetséges és Társult Kormányok és a Magyar Kormány gondoskodnak arról, hogy a területeken eltemetett katonák és tengerészek sírhelyei tiszteletben és jókarban tartassanak.

(...)

VII. rész

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK

(E rész rendelkezései nem kerültek végrehajtásra.)

157.

cikk. A Magyar Kormány elismeri a Szövetséges és Társult Hatalmaknak azt a jogát, hogy katonai bíróságaik elé állíthassák minden személyeket, akiket a háború törvényeivel és szokásával ellenkező cselekmények elkövetésével vádolnak. A bűnösöknek talált személyekre a törvényekben előírt büntetések nyernek alkalmazást. Ezt a rendelkezést Magyarországnak vagy szövetségeséinek bíróságai előtt netalán folyamatba tett eljárásra vagy felelősségrevonásra való tekintet nélkül alkalmazni fogják.

A Magyar Kormány köteles a Szövetséges és Társult Hatalmaknak vagy közülük annak, amely őt ezzel megkeresi, kiszolgáltatni a háború törvényeivel és szokásával ellenkező cselekmények elkövetésével vádolt minden személyt, akár név szerint nevezik meg őket, akár pedig azt a rangfokozatot, tisztséget vagy hatáskört jelölik meg, amelyben a magyar hatóságok az illető személyeket alkalmazták.

158.

cikk. Azokat, akik a Szövetséges és Társult Hatalmak közül csupán egynek állampolgárai ellen követtek el büntetendő cselekményt, ennek a Hatalomnak katonai bíróságai elé fogják állítani.

punerea în vigoare a Tractatului de fată și se va efectua cât mai neîntârziat.

(...)

SECȚIUNEA II

Morminte

ARTICOLUL 155

Guvernele aliate și asociate și Guvernul ungar vor face să se respecte și să se întrețină mormintele soldaților și marinariilor îngropați pe teritoriile lor respective.

(...)

PARTEA VII

SANCTIUNI

(Dispozițiile acestei secțiuni nu au fost implementate.)

ARTICOLUL 157

Guvernul ungar recunoaște Puterilor aliate și asociate libertatea de a trimite înaintea tribunalelor lor militare persoanele acuzate de a fi comis acte contrarie legilor și obiceiurilor răsboiu lui. Pe deosebi prevăzute de legi vor fi aplicate persoanelor găsite vinovate. Această dispoziție se va aplica chiar dacă vor exista acțiuni sau urmăriri înaintea unei jurisdicții a Ungariei sau a aliaților ei.

Guvernul ungar va trebui să predeă Puterilor aliate și asociate, sau aceleia dintre ele care îi va adresa cererea, orice persoane cari, fiind acuzate de a fi comis un act contrar legilor și obiceiurilor răsboiu lui, i-ar fi indicate fie nominativ, fie prin gradul, funcțunea sau întrebuițarea ce li se va fi dat de autoritățile ungare.

ARTICOLUL 158

Autorii unor fapte criminale în contra supușilor uneia din Puterile aliate și asociate vor fi chemați înaintea tribunalelor militare ale acestor Puteri.

Autorii unor fapte criminale comise contra supușilor mai multor Puteri aliate și asociate vor fi

Azokat, akik több Szövetséges és Társult Hatalom állampolgárai ellen követtek el büntetendő cselekményt, az érdekelt Hatalmak katonai bíróságainak tagjaiból alakult bíróság elé fogják állítani.

(...)

VIII. rész

JÓVÁTÉTEL

I. cím

Általános rendelkezések

161. **cikk.** A Szövetséges és Társult Kormányok kijelentik és Magyarország elismeri, hogy Magyarország és szövetségesei, mint e veszteségek és károk okozói, felelősek mindenkorért a veszteségekért és károkért, amelyeket a Szövetséges és Társult Kormányok, valamint polgáraik az Ausztria–Magyarország és szövetségesei támadása folytán reájuk kényszerített háború következményeképpen elszenvedtek.

162. **cikk.** A Szövetséges és Társult Kormányok elismerik, hogy Magyarország jövedelemforrásai, tekintettel e jövedelemforrásoknak a jelen Szerződés egyéb rendelkezéseiből folyó állandó jellegű csökkenésére, nem elegendők arra, hogy e veszteségek és károk teljes jóvátételét biztosítsák.

A Szövetséges és Társult Kormányok mégis megkövetlik és Magyarország kötelezi magát, hogy az alább megszabott módozatok szerint jóváteszi mindenkorat a károkat, amelyeket a Szövetséges és Társult Hatalmak polgári lakosságában és javaiban szárazföldi, tengeri és légitámadása okozott az alatt az idő alatt, amíg a Szövetséges és Társult Hatalmak bármelyike háborút viselt Magyarországgal, valamint általában az idecsatolt I. Függelékben meghatározott károkat.

163. **cikk.** Azoknak a károknak összegét, amelyeknek jóvátételére Magyarország köteles, szövetségközi bizottság állapítja meg, amelynek „Jóvátételi Bizottság” lesz a neve, s amelynek szervezetét és hatáskörét a jelen Szerződés, nevezetesen az e címhez tartozó II–V. Függelék hatá-

chemați înaintea tribunalelor militare compuse din membrii aparținând tribunalelor militare ale Puterilor interesate.

(...)

PARTEA VIII

REPARAȚIUNI

SECȚIUNEA I

Dispozițiuni Generale

ARTICOLUL 161

Guvernele aliate și asociate declară, iar Ungaria recunoaște că Ungaria și aliații ei sunt răspunzători pentru că le-a cauzat toate pierderile și toate pagubele suferite de Guvernele aliate și asociate și de naționalii lor ca urmare a răsboiului, care le-a fost impus de agresiunea Austro-Ungariei și a aliaților ei.

ARTICOLUL 162

Guvernele aliate și asociate recunosc că resursele Ungariei nu sunt îndestulătoare - înțînând seamă de scădere permanentă a acestor resurse, după cum rezultă din celealte dispozițiuni ale prezentului Tractat - pentru a asigura reparațiunea completă a tuturor acestor pierderi și a tuturor acestor pagube.

Guvernele aliate și asociate cer cu toate acestea, iar Ungaria își ia angajamentul ca să repare toate pagubele cauzate populaționii civile a fiecăreia din Puterile aliate și asociate, cum și bunurile ei, în timpul perioadei în care această Putere s'a aflat în stare de răsboi cu Ungaria, prin zisa agresiune pe uscat, pe mare și prin aer, și, în mod general, toate pagubele așa precum sunt definite în anexa I aci alăturată.

ARTICOLUL 163

Valoarea ziselor pagube, pentru cari desdăunarea este datorită de Ungaria, va fi fixată de o comisiune interaliată, care va lua numele de “Comisiunea reparațiunilor” (Commission des réparations), și va fi constituită în forma și cu puterile indicate mai jos, precum și în Anexele II până la V aci alăturate. Comisiunea prevăzută la articolul 233 al Tratatului cu Germania este una și aceeași cu prezenta Comisiune,

rozzák meg. Ez a Bizottság, a jelen Szerződésből folyó eltérésekkel eltekintve, azonos a Németországgal kötött Szerződés 233. cikkében meghatározott bizottsággal; a Bizottság a jelen Szerződés alkalmazásából eredő különleges kérdések számára külön Osztályt alakít; ennek az Osztálynak csupán tanácsadó hatás-köre lesz, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a Jótételei Bizottság ruház reá megfelelő hatáskört.

A Jótételei Bizottság a követeléseket fölülvizsgálja és méltányos módon alkalmat nyújt a Magyar Kormánynak arra, hogy meghallgassák.

A Bizottság egyúttal fizetési tervezetet készít, amely megállapítja, hogy Magyarország 1921. évi május hó 1-jétől kezdődő harminc éven át mely határidőkben és milyen módozatokkal tartozik a jótételei tartozásnak azt a részét törleszteni, amelyet reá ki fognak venni, miután a Bizottság már megállapította volt azt, hogy Németország képes-e az ellene és szövetségesei ellen támasztott és a Bizottság által fölül-vizsgált követelések teljes összegének fönnmaradó részét megfizetni. Abban az esetben pedig, ha Magyarország ez alatt az idő alatt tartozásának törlesztésével hátralékon maradna, minden kiegyenlítetlen részösszeg fizetése a Bizottság tetszése szerint későbbi évekre elhalasztható vagy olyan módon kezelhető, aminőt a Szövetséges és Társult Kormányok a jelen Szerződés jelen részében megszabott eljárásnak megfelelően meg fognak állapítani.

164. cikk. A Jótételei Bizottság 1921. évi május hó 1-jétől kezdve időnként köteles megvizsgálni Magyarország jövedelmi forrásait és teljesítőképességét és miután méltányos módon alkalmat nyújtott Magyarország képviselőinek meghallgattatására, ez alapon a 163. cikkhez képest belátása szerint a határidőket kitolhatja s a megállapított fizetési föltételeket megváltoztathatja; nem engedheti el azonban a tartozásnak semmilyen részét sem a Bizottságban képviselt Kormányoknak erre vonatkozó külön meghatalmazása nélkül.

165. cikk. Magyarország 1920-ban és az 1921. év első négy hónapjában oly részletekben és oly módon (aranyban, árukban,

sub rezerva modificărilor cari rezultă din Tratatul de față: ea va constitui o secțiune pentru chestiunile speciale relative la aplicarea prezentului Tratat; această secțiune nu va avea decât o putere consultativă, afară de cazurile în cari Comisiunea reparațiunilor îi va delega puterile pe cari le va socoti necesare.

Comisiunea de reparațiuni va examina reclamațiunile și va dă Guvernului ungar echitabilă facultate de a fi ascultat.

Comisiunea va stabili în acelaș timp un stat al plăților, specificând epocile și modalitățile achitării de către Ungaria, într-o perioadă de 30 ani, cu începere dela 1 Mai 1921, a părții din datorie care îi va fi fost fixată, după ce Comisiunea va fi stabilit dacă Germania este în situație să plătească restul valorii totale a reclamațiunilor prezentate în contra Germaniei și a aliaților ei și verificate de Comisiune. Cu toate acestea, dacă în cursul zisei perioade Ungaria nu și va achita datoria ei, regulamentarea plății oricărui rest rămas neplătit va putea fi reportat pe anii următori, după voința Comisiunii, sau va putea face obiectul unui tratament diferit, în condițiunile pe cari le vor hotărî Guvernele aliate și asociate, urmând procedura prevăzută în prezenta Parte a acestui Tratat.

ARTICOLUL 164

Comisiunea de reparațiuni va trebui, după 1 Mai 1921, din vreme în vreme, să studieze resursele și puterile de plată ale Ungariei, și după ce va fi dat reprezentanților acestei țări echitabilă facultate de a fi ascultați, zisa Comisiune va avea tot dreptul de a prelungi perioada și de a modifica modalitățile de plată, cari ar urmă să fie prevăzute în conformitate cu art. 163; ea nu va putea însă să ierte nici o plată fără autorizație specială a diverselor Guverne reprezentate în Comisiune.

ARTICOLUL 165

Ungaria va plăti, în cursul anului 1920 și în timpul primelor patru luni ale anului 1921, în atâta vărsăminte și după anumite modalități (în aur, mărfuri, năvi, valori sau altfel), pe cari Comisiunea de reparațiuni le va putea fixa, o sumă echitabilă pe care Comisiunea o

hajókban, értékpapírokban vagy más módon), amint azt a Jótáételi Bizottság megállapítja, a fönt említett követelésekre méltányos részfizetést teljesít, amelynek nagyságát a Jótáételi Bizottság állapítja meg; ezt az összeget elsősorban a megszálló hadseregnél, az 1918. évi november hó 3-i fegyverszünet után fölmerült s a 181. cikkben tárgyalt költségeknek fizetésére kell fordítani; annyi élelmiszer és nyersanyag, amennyi a Szövetséges és Társult Főhatalmak Kormányainak megítélése szerint szükséges ahhoz, hogy Magyarország képes legyen jóváételi kötelezettségének teljesítésére, szintén fizethető a nevezett Kormányok jóváhagyásával az említett összegből. A fönnymaradó összeg Magyarország jóváételi tartozásaiból levannandó. Magyarország azonfölül letéte helyezi a II. Függelék 12. §-a c) pontjának intézkedése értelmében az említett kötelező jegyeket.

166. **cikk.** Magyarország beleegyezik abba is, hogy gazdasági erőforrásai közvetlenül fölhasználtassanak jóváételre, úgy, amint ezt a kereskedelmi hajózásra, a természetbeni újjáépítésre és a nyersanyagokra vonatkozólag a III., IV. és V. Függelékek részletezik; természetesen azt az értéket, amelyet az átruházott javak és ezeknek a jávaknak a Függelékek szerint megvalósult fölhasználása, az ott meghatározott megállapítás szerint képviselnek, Magyarország javára kell írni és azt az előző cikkekben megszabott tartozásból le kell vонни.

167. **cikk.** A folytatólagos fizetéseket, ideértve az előző cikkekben tárgytakat is, amelyeket Magyarország a jóváételi követelések kielégítésére teljesít, a Szövetséges és Társult Kormányok egymás közt a méltányosság és mindegyikük jogai alapján előre megállapított arány szerint osztják föl.

A fölöstásnál a 173. cikkben és a III., IV. és V. Függelékben megállapított jóváírások értéke oly módon számít, mint az ugyanabban az évben teljesített fizetéseké.

168. **cikk.** A föntebb megállapított fizetésekben fölött Magyarország a Jótáételi Bizottság részéről megállapított eljárás sze-

va hotărî în contul creanțelor de mai sus; din această sumă vor fi mai întâiu plătite, cheltuile armatei de ocupație după armistițiul dela 3 Noemvrie 1918, și vor putea fi plătite, cu aprobarea ziselor Guverne, de asemenea prin deducere din acea sumă, acele cantități de produse alimentare și de materii prime pe care Guvernele Principalelor Puteri aliate și asociate le vor socoti necesare pentru a permite Ungariei să facă față obligațiunii de a desdăună. Soldul se va deduce din sumele datorite de Ungaria drept reparațiuni. Ungaria va mai remite pe lângă aceasta bonurile prescrise la paragraful 12 c, al Anexei II aci alăturată.

ARTICOLUL 166

Ungaria primește, afară de aceasta, ca resursele sale economice să fie direct întrebuințate pentru reparațiuni, precum este specificat în Anexele III, IV și V, privitoare, fiecare în parte, la marina comercială, la restaurările materiale și la materiile prime, fiind în totdeauna înțeles că valoarea bunurilor transferate și a folosinței lor, stabilite prin zisele Anexe, va fi trecută în creditul Ungariei, după ce va fi fixată în chipul acolo arătat, și se va deduce din obligațiunile prevăzute în articolele de mai sus.

ARTICOLUL 167

Vărsăminte succesive, cuprinzând și cele despre care tratează articolele precedente, efectuate de Ungaria pentru a satisface reclamațiunile de mai sus, vor fi repartizate de Guvernele aliate și asociate după proporțiunile determinate de ele mai dinainte și întemeiate pe echitate și drepturile fiecăruia.

In vederea acestei repartizări, valoarea creditelor arătate la art. 173 și la Anexele III, IV și V va fi calculată în același chip ca și plătile efectuate în același an.

ARTICOLUL 168

In afară de plătile prevăzute mai sus, Ungaria va efectua, conformându-se procedurii stabilite de Comisiunea reparațiunilor, restituirea în bani a sumelor ridicate, luate sau sechestrare, cât și restituirea animalelor, obiectelor de orice fel și a valorilor ridicate, luate sau sechestrare, în cazul când va fi posibil de a le identifica fie pe teritoriile apartinând Ungariei sau

rint visszaszolgáltatja mindazt a készpénzt, valamint visszaszolgáltatja mindeneket az állatokat, különféle tárgyakat és értékpapírokat, amelyeket elvett, lefoglalt vagy zár alá vett, amennyiben az azonosság megállapítása akár Magyarországnak, akár szövetségesének területén, akár azokon a területeken, amelyek a jelen Szerződés teljes végrehajtásáig Magyarországnak vagy szövetségesinek birtokában maradnak, lehetséges lesz.

169. **cikk.** A Magyar Kormány kötelezi magát, hogy a 168. cikkben megszabott visszaszolgáltatásokat és a 163., 164., 165. és 166. cikkekben megszabott fizetéseket és szolgáltatásokat azonnal teljesíti. (...)

172. **cikk.** A jelen Szerződés jelen részének rendelkezései nem érintik a jelen Szerződés X. része (Gazdasági rendelkezések) III. és IV. címének rendelkezéseit.

173. **cikk.** Magyarország javára írándók jóvátételi kötelezettségek címén a következő tételek:

a) a jelen Szerződés X. részének (Gazdasági rendelkezések) III. és IV. címe alapján Magyarország javára megállapított végleges fizetési egyenleg;

b) mindenek az összegek, amelyek Magyarországot a IX. részben (Pénzügyi rendelkezések) és a XII. részben (Kikötők, vízi utak és vasutak) megszabott jogátruházások folytán megilletik;

c) mindenek az összegek, amelyeknek Magyarország javára való írását a Jótérvállalat Bizottság elrendeli, vagyontárgyaknak, jogoknak, engedélyeknek (konzesszióknak) és egyéb érdekeknek a jelen Szerződésben megszabott bármely más átruházása alapján.

Semmi esetre sem írhatók azonban Magyarország javára a 168. cikk értelmében foganatosított visszaszolgáltatások.

aliaților ei, fie pe teritoriile rămase în posesiunea Ungariei sau a aliaților ei, până la completa executare a Tratatului de față.

ARTICOLUL 169

Guvernul ungar își ia îndatorirea de a face imediat restituiriile prevăzute de articolul 168 de mai sus și de a efectua plășile și predările prevăzute de articolele 163, 164, 165 și 166.

(...)

ARTICOLUL 172

Dispozițiunile prezentei Părți a Tratatului de față nu vor atinge întru nimic dispozițiunile Secțiunilor III și IV ale Părții X (Clauze economice) a Tratatului de față.

ARTICOLUL 173

Se vor trece în creditul Ungariei, drept obligațiuni de reparare, următoarele elemente:

a) Orice sold definitiv în favoarea Ungariei arătat la Secțiunile III și IV ale Părții X (Clauze economice) a Tratatului de față;

b) Orice sume datorite Ungariei provenind din cesiunile arătate la Partea IX (Clauze financiare) și la Partea XII (Porturi, căi pe apă și căi ferate);

c) Orice sume pe cari Comisiunea de reparațiuni le va judecă ca trebuind trecute în creditul Ungariei în contul oricăror alte transmiteri de proprietăți, drepturi, concesiuni sau alte interese prevăzute de Tratatul de față.

Totuș, în nici un caz, restituiriile efectuate în virtutea articolului 168 al prezentului Tractat nu vor putea fi trecute în creditul Ungariei.

(...)

177. **cikk.** Magyarország visszaszolgáltatja az érdekelt Szövetséges

vagy Társult Kormányok mindegyikének, az öt megillető részben, a közintézményeinek birtokában levő mindeneket a hivatalos iratokat, okmányokat és történeti féljegyzésekkel, amelyek közvetlen összefüggésben állanak az átengedett területek történetével és amelyeket ezekről a területekről 1868. évi január hó 1. napja óta szállítottak el. Ez az utóbbi határidő Olaszország tekintetében a Királyság kikiáltásának időpontjától (1861) kezdődik. (...)

178. **cikk.** A volt Osztrák–Magyar Mo-

narchiából keletkezett új Államok és azok az Államok, amelyek a nevezett Monarchia területéből részesedtek, a maguk részéről kötelezik magukat arra, hogy a Magyar Kormánynak visszaszolgáltatják azokat a hivatalos iratokat, okmányokat és feljegyzésekkel, amelyek húsz évnél nem régibbek és amelyek közvetlen vonatkozásban állanak a magyar terület történetével vagy közigazgatásával s esetleg az átcsatolt területen vannak.

IX. rész

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

180. **cikk.** A Jótáételi Bizottság ré-

széről engedélyezhető kivételek fönntartásával Magyarország minden vagyoná és jövedelme rangsorbeli elsőbbséggel szavatol a jótáételi követelések megfizetéséért és azokért az egyéb terhekért, amelyek a jelen Szerződésből vagy az ezt kiegészítő szerződésekben és egyezményekben, vagy pedig azokból a megállapodásokból származnak, amelyeket Magyarország a Szövetséges és Társult Hatalmakkal az 1918. évi november hó 3-án aláírt fegyverszünet ideje alatt kötött.

Az 1921. évi május hó 1. napjáig a Magyar Kormány a Jótáételi Bizottságban képviselt Szövetséges és Társult Hatalmak előzetes engedélye nélkül maga aranyat ki nem vihet, s aranyra néz-

(...)

ARTICOLUL 177

Ungaria va restituî respectiv fiecăruia din Guvernul aliata sau asociate interesate, toate actele, documentele și memoriile istorice aflate în stabilimentele ei publice, cari au o legătură directă cu istoria teritoriilor cedate și cari au fost ridicate din aceste teritorii dela 1 Ianuarie 1868. În ce privește Italia, această din urmă perioadă va începe dela data proclamării Regatului (1861).

(...)

ARTICOLUL 178

Nouile State create din fosta monarhie austro-ungară și Statele cari primesc o parte din teritoriul acestui monarhie, se obligă, la rândul lor, să restituie Guvernului ungar actele, documentele și memoriile cari nu datează de mai mult de douăzeci de ani, cari au un raport direct cu istoria sau cu administrațunea teritoriului ungar și cari eventual s'ar găsi în teritoriile transferate.

PARTEA IX

CLAUZE FINANCIARE

ARTICOLUL 180

Sub rezerva derogațiunilor ce ar putea fi acordate de Comisiunea de reparaționi, se stabilește un privilegiu de rangul întâiului asupra tuturor bunurilor și veniturilor Ungariei pentru plata reparațiunilor și altor sarcini izvorând din Tratatul de față, sau din orice alte tractate și convențiuni complimentare, sau din înțelegeri încheiate între Ungaria și Puterile aliata și asociate, în timpul armistițiului semnat la 3 Noemvrie 1918.

Până la 1 Mai 1921, Guvernul ungar nu va putea nici exporta aur sau să dispue de el, nici să autorize ca aurul să fie exportat sau să se dispue de el, fără autorizarea prealabilă a Puterilor aliata și asociate, reprezentate prin Comisiunea de reparaționi.

ve nem rendelkezhetik és egyúttal aranykiviteli és rendelkezési tilalmat köteles megállapítani.

181. cikk. A jelen cikk ötödik bekezdése nének fönntartásával Magyarországot terheli az 1918. évi november hó 3-i fegyverszüneti szerződés aláírásától kezdve a Szövetséges és Társult Hatalmak minden hadseregei fönntartásának minden költsége, amely hadseregek Magyarországnak a jelen Szerződésben megszabott határain belül fekvő területet tartottak megszállva. (...)

186. cikk. 1. Mindazok az Államok, amelyekhez a volt Osztrák-Magyar Monarchia területeiből valamely részt csatoltak és mindazok az Államok, amelyek az említett Monarchia földarabolásából keletkeztek, ideértve Magyarországot is, amennyiben a jelen Szerződés területeket juttatott nekik, kötelesek a volt Magyar Kormánynak az 1914. évi július hó 28. napján fönnállott oly adósságából, amelynek biztosítására vasutak vagy más javak különösen le vannak kötve, részt vállalni. Minden Állam akkora részt vállal át, aminő a Jótáételi Bizottság megítélése szerint megfelel a biztosított adósság zálogául szolgáló vasutak és egyéb javak azon részének, amelyet a jelen Szerződésnek vagy a kiegészítő szerződéseknek és egyezményeknek rendelkezései az illető Államnak juttatnak.

A Jótáételi Bizottság a méltányosság elvei szerint megállapítja annak a kötelezettségnek nagyságát, amely minden egyes Államot, kivéve Magyarországot, a biztosított adósságból terhelni fog. Az ekként megállapított értéket le kell vonni abból az összegből, amit az illető Állam Magyarországnak tartoznék fizetni a volt vagy a jelenlegi Magyar Kormány rendelkezése alá tartozó azon javakért és vagyontárgyakért, amelyeket a hozzácsatolt terüettel együtt megkap. minden Állam a biztosított adósságnak csak azért a részéért felelős, amelyet a jelen cikk rendelkezései értelmében átvállalt és a biztosított adósság valamely utódló Állam részéről átvállalt részének címlettulajdonosai semmiféle más Állam ellen igényt nem támaszthatnak.

Azok a javak, amelyek a jelen cikkben megjelölt

ARTICOLUL 181

Costul total al întreținerii tuturor armatelor aliate și asociate pe teritoriile ungare ocupate în limitele definite prin prezentul Tractat va fi sub rezerva alineatului 5 al prezentului articol, în sarcina Ungariei, cu începere dela semnarea Armistițiului din 3 Noemvrie 1918.

(...)

ARTICOLUL 186

1° Fiecare dintre Statele cărora li s'a transferat, un teritoriu al fostei monarhii austro-ungare și fiecare dintre Statele create în urma desmembrării acestei monarhii, inclusiv Ungaria, vor trebui, întrucât le au fost recunoscute teritorii, conform cu Tratatul de față, să-și asume răspunderea unei părți din datoria fostului guvern ungar, garantată în special cu drumuri de fier, sau alte bunuri, aşa precum era constituită la 28 Iulie 1914. Partea pe care și-o asumă fiecare Stat va fi aceea care, după părerea Comisiunii de reparațiuni, reprezintă partea datoriei garantată prin drumurile de fier și alte bunuri transferate zisului Stat, conform prezentului Tractat sau tractatelor și convențiunilor complimentare.

Valoarea obligațiunii privitoare la datoria garantată, luată asupra sa de fiecare Stat, afară de Ungaria, va fi evaluată de Comisiunea de reparațiuni după principiile pe cari aceasta le va socoti echitabile. Valoarea astfel fixată, va fi dedusă din suma datorită Ungariei de Statul în chestiune, pentru bunurile și proprietățile fostului și actualului guvern ungar, cari sunt dobândite de acest Stat împreună cu teritoriul transferat. Fiecare Stat va fi răspunzător numai de partea datoriei garantată, pe care o ia asupra sa, conform prezentului articol și purtătorii părții de datorie garantată, luată asupra sa de un Stat cessionar, nu vor avea drept de recurs în contra nici unui alt Stat.

Bunurile destinate în special la garantarea datorilor arătate în prezentul articol, vor rămâne destinate în special pentru a garantă noui datorii. Însă, în cazul când, prin prezentul Tractat, aceste bunuri s'ar împărți între mai multe State, fracțiunea situată pe teritoriul

valamely adósság külön biztosítására voltak lekötve, lekötve maradnak az új adósságok biztosítására is.

Abban az esetben azonban, ha az ilyen javak a jelen Szerződés rendelkezései következtében több Állam területére oszolnak szét, az egyik Állam területén fekvő vagyonrész azért az adósságrészét szavatol, amelyet az illető Állam vállalt át, de nem szavatol az adósság többi részéért.

(...)

2. Mindazok az Államok, amelyekhez a volt Osztrák–Magyar Monarchia területéből valamely részt csatoltak és mindazok az Államok, amelyek az említett Monarchia földarabolásából keletkeztek, ideértve Magyarországot is, kötelesek részt vállalni a külön nem biztosított, de címletszerű magyar államadósságból az 1914. évi július hó 28-án fönnállott állapot szerint; e rész kiszámításánál alapul szolgál azoknak a jövedelemágaknak egyrészt a jelen Szerződésnek megfelelően átcsatolt területeken, másrészt az egész volt magyar területen az 1911., 1912. és 1913. pénzügyi évek középeredménye szerint vett aránya, amely jövedelemágak a Jótérelmi Bizottság nézete szerint legalkalmasabbak arra, hogy belőlük az illető területek pénzügyi teljesítőképessége igazságosan megállapítassék. Ennél a számításnál Bosznia és Hercegovina jövedelmeit nem kell figyelembe venni. Mindazonáltal, amennyiben az 1914. évi július hó 28-ik napja előtt a nem biztosított címletszerű magyar államadósságra vonatkozólag pénzügyi egyezmények állottak fönn, a Jótérelmi Bizottság ennek az adós-ságnak a fönreve említett Államok között való fölroz-tásánál ezeket az egyezményeket tekintetbe veheti.

(...)

188. cikk. A jelen Szerződés életbelé-ből mindazok az Államok, amelyekhez a jelen Szerződés értelmében a volt Osztrák–Magyar Monarchia területéből valamely részt csatoltak, vagy amelyek az említett Monarchia földarabolásából keletkeztek, ideértve Magyarországot is, kötelesek külön erre a célra szolgáló s államonkint egymástól eltérő békelyeg-

unuia din ele, va garantă partea de datorie luată asupra sa de zisul Stat, cu excluderea oricărei alte părți din datorie.

(...)

2° Fiecare dintre Statele cărora li s'a transferat un teritoriu care făcea parte din vechea monarchie austro-ungară, inclusiv Ungaria, și fiecare dintre Statele create în urma desmembrării acestei monarchii, vor trebui să ià asupra lor răspunderea unei părți din datoria publică ungară, negarantată și reprezentată prin titluri, astfel precum era constituită la 28 Iulie 1914, și calculată, luându-se drept bază media celor trei ani financiari 1911, 1912 și 1913, după raportul existent între anumite categorii de venituri din teritoriul împărțit conform Tratatului de față și veniturilor corespunzătoare ale întregului teritoriu al fostului regat al Ungariei, cari venituri, după părerea Comisiunii de reparațuni, vor fi cele mai indicate să dea adevărată măsură a facultăților contributive respective ale acestor teritorii. Veniturile Bosniei și Herțegovinei nu vor intră în acest calcul.

Totuș, când înainte de 28 Iulie 1914, existau acorduri financiare relative la datoria publică ungară negarantată, reprezentată prin titluri, Comisiunea de reparațuni va putea să se seamă de aceste acorduri, procedând la repartizarea acestei datorii între Statele mai sus menționate.

(...)

ARTICOLUL 188

In termen de două luni dela punerea în vigoare a prezentului Tractat, fiecare din Statele cărora conform prezentului Tractat li s'a transferat un teritoriu al fostei monarchii austro-ungare sau cari s'au născut din desmembrarea acestei monarchii, în care se cuprinde și Ungaria, vor stampila, dacă nu au făcut aceasta, cu un timbru special fiecăruia din ele, diferitele titluri corespunzătoare părții datoriei de răsboi a fostului Guvern ungar reprezentată prin titluri, deținută în teritoriile lor respective și legal emisă înainte de 31 Octombrie 1918.

Valorile astfel stampilate vor fi schimbate cu cer-

gel ellátni azokat a különböző címleteket, amelyeket a volt Magyar Kormány 1918. évi október hó 31-ike előtt törvényesen fölvett hadiadóssága ellenértékéül bocsátott ki és amelyek területükön vannak, hacsak ez a lebényezés már előbb meg nem történt.

Az ily módon lebényezett értékpapírokat igazolványokkal kell becserélni és be kell vonni; számaikat jegyzékbe kell foglalni és az értékpapírokat a becserélésre vonatkozó minden irattal a Jótételi Bizottsághoz kell átküldeni.

Valamely Államnak az a ténye, hogy a jelen cikk rendelkezései értelmében címleteket lebényezett és igazolványokkal cserélt ki, nem vonja maga után az illető Államra azt a kötelezettséget, hogy ez alapon bárminemű terhet átvállaljon vagy elismerjen, hacsak ez az Állam önmaga kifejezetten nem fűzte ezt a hatást a lebényezés és becserélés tényéhez.

A fönt említett Államokat, kivéve Magyarországot, a volt Magyar Kormány hadiadósságaiból kifolyólag semminemű kötelezettség nem terheli, bárhol is vannak ezen hadiadósségi címletek, de viszont ezeknek az Államoknak sem Kormányai, sem állampolgárai más Államokkal szemben, ideértve Magyarországot, a tulajdonukban vagy állampolgáraik tulajdonában álló hadiadósségi címletek alapján semmiféle esetben sem támaszthatnak igényt.

(...)

191. cikk. Azok az Államok, amelyekhez a volt Osztrák–Magyar Monarchia területeiből valamely részt csatoltak, vagy amelyek az említett Monarchia földarabolásából keletkeztek, megszerzik a volt vagy a jelenlegi Magyar Kormánynak saját területeiken fekvő összes javait és birtokait.

A jelen cikk értelmében a volt vagy a jelenlegi Magyar Kormány javait és birtokait úgy kell értelmezni, hogy azok magukban foglalják a volt Magyar Királyság javait és ennek a Királyságnak részesedését az Osztrák–Magyar Monarchia közös javaiban, valamint az összes Korona-birtokot és Ausztria–Magyarország volt uralkodócsa-

tificate și retrase din circulație; se va lăua notă de numerele lor și vor fi trimise Comisiunii de reparații cu toate documentele relative la această operație de schimb.

Faptul pentru un Stat de a fi stampilat și înlocuit titluri prin certificate în condițiunile prevăzute de prezentul articol nu va implica pentru acest Stat obligația de a lăua asupra sa sau de a recunoaște prin aceasta o sarcină oarecare, afară numai dacă nu a dat el însuși această semnificare precisă operațiunilor de stampilare și de înlocuire.

Statele menționate mai sus, afară de Ungaria, nu vor fi ținute de nici o obligație pentru datoria de răsboi a fostului Guvern ungár, oriunde să ar găsi titlurile acestei datorii, însă nici Guvernele acestor State, nici supușii (ressortissants) lor nu vor putea, în nici un caz, să exercite vreun recurs contra altor State, în care se cuprinde și Ungaria, pentru titlurile de datorie de răsboi, ai căror proprietari sunt ele însăși sau supușii (ressortissants) lor.

(...)

ARTICOLUL 191

Statele cărora li s'a transferat un teritoriu al fostei monarhii austro-ungare sau cari s'au născut din desmembrarea acestei monarhii, vor dobânde toate bunurile și proprietățile ce aparțin Guvernului ungár, din trecut sau actual, și situate pe teritoriile lor respective.

După prezentul articol, bunurile și proprietățile fostului sau actualului Guvern ungár vor fi considerate ca cuprindând bunurile aparținând fostului regat al Ungariei și interesele acestui regat în bunurile cari aparțineau în comun monarhiei austro-ungare, precum și toate proprietățile Coroanei și bunurile private ale fostei familii suverane a Austro-Ungariei.

Aceste State nu vor putea totuș să ridice nici o pretenție asupra bunurilor și proprietăților fostului sau actualului Guvern al Ungariei situate în afară de teritoriile lor respective.

Valoarea bunurilor și proprietăților dobândite

ládjának összes magánjavait is.

A fönt említett Államok mindenáltal semmine-mű követeléssel sem léphetnek fel Magyarország volt vagy jelenlegi Kormányának olyan javai és birtokai tekintetében, amelyek az ő területeiken kívül esnek.

A Jóvátételi Bizottság megállapítja, Magyarország kivételével, a különféle Államok részéről megszerzett javak és birtokok értékét avégből, hogy ezt az értéket a megszerző Állam jóvátételi számlájának terhére, viszont Magyarország jóvátételi számlájának javára írja. Az ilyen módon megszerzett közvagyon értékéből a Jóvátételi Bizottság levon megfelelő összeget azoknak a kiadásoknak fejében, amelyeket tartományok, községek, vagy más önkormányzati helyi hatóságok közvetlenül fordítottak pénzben, telekben vagy anyagban a kérdéses közvagyonra. (...)

192. cikk. Magyarország a maga részéről lemond mindenekről a képviseleti vagy részvételi jogokról, amelyek őt vagy állampolgárait szerződék, egyezmények vagy megállapodások alapján a Szövetséges és Társult Államok bármelyikében, Németországban, Ausztriában, Bulgáriában vagy Törökországban, vagy ezeknek az Államoknak birtokain, vagy az ezektől az Államoktól függő területeken, valamint a volt Orosz Birodalomban működő bizottságoknak, állami intézményeknek, állami bankoknak, vagy más nemzetközi jellegű pénzügyi és gazdasági szervezeteknek igazgatásában és ellenőrzésében megillették. (...)

194. cikk. Fönntartván Magyarország-nak a jelen Szerződés más rendelkezéseiben megállapított lemondását az őt vagy állampolgárait megillető jogokról, a Jóvátételi Bizottság a jelen Szerződés életbelépései-től számított egy éven belül kívánhatja, hogy Magyarország szerezze meg állampolgárainak minden jogát vagy érdekét bármely közhasznú vállalatban vagy bármely koncesszióban, amely Oroszországra, Törökország-ra, Németországra, Ausztriára vagy Bulgáriára, vagy ezeknek az Államoknak birtokaira, vagy ezektől az Államoktól függő területekre, vagy olyan területekre vonatkoznak, amely előbb Magyarországhoz vagy

de diferitele State, exceptând Ungaria, se va fixă de Comisiunea de reparațiuni pentru a fi trecută în debitul Statului dobânditor și în creditul Ungariei în contul sumelor datorite ca titlu de reparațiuni. Comisiunea de reparațiuni va trebui să mai scadă din valoarea proprietăților publice astfel dobândite o sumă proporțională cu contribuția în bani, în pământ sau în material, dată dreptul cu ocazia acestor proprietăți de către provincii, comune sau alte autorități locale autonome.

(...)

ARTICOLUL 192

Ungaria renunță în ceeace o privește, la orice reprezentare sau participare pe cari Tractate, convențiuni sau orice fel de înțelegeri i le asigură ei sau supușilor (ressortissants) ei în administrația sau controlul comisiunilor, agenților și bancilor de Stat, și în oricari alte organizații financiare și economice cu caracter internațional de control sau de gestiune, funcționând în vreunul din Statele aliate și asociate, în Germania, în Austria, în Bulgaria sau în Turcia, în posesiunile și dependințele sus ziselor State, precum și în fostul Imperiu rusesc.

(...)

ARTICOLUL 194.

Fără a aduce vreo atingere renunțării Ungariei, în virtutea altor dispozițiuni din Tratatul de față, la drepturile ce are, ea sau supușii (ressortissants) ei, Comisiunea de reparațiuni va putea pretinde, în termen de un an dela intrarea în vigoare a Tratatului de față, ca Ungaria să dobândească toate drepturile și interesele supușilor săi (ressortissants) în orice întreprindere de utilitate publică sau în orice concesiune în Rusia, în Turcia, în Germania, în Austria sau în Bulgaria, sau în posesiunile și în dependințele acestor State, sau pe un teritoriu care, aparținând altă dată Ungariei sau aliaților ei, trebuie să fie transferat de Ungaria sau de aliații ei, sau administrat de un procurator pe baza unui Tratat încheiat cu Puterile aliate și asociate. Ungaria, pe de altă parte, urmează să transfere în termen de şase luni, cu începere dela data cererii,

szövetségeseihez tartozott, s amelyet a Szövetséges és Társult Hatalmakkal kötött valamelyik szerződés értelmében Magyarország vagy szövetségesei más államnak engednek át, vagy amelyet ily szerződés értelmében valamely megbízott Hatalom fog igazgatni. Viszont Magyarország az ekként megszerzett jogoknak és érdekeknek, valamint a volt vagy a jelenlegi Magyar Kormányt esetleg eredetileg megillető hasonló jogoknak és érdekeknek összességét a Bizottság kérelmének keltétől számított hat hónapon belül köteles a Jótállásra átruházni.

Magyarország viseli a kisajátított jogokért saját állampolgárainak járó kárpótlás terheit és a Jótállásra átruházott jogoknak és érdekeknek a Bizottság részéről megállapított értékét. Magyarország a jelen Szerződés életbelépései től számított hat hónapon belül közli a Jótállásra átruházott jogoknak és érdekeknek jegyzékét, tekintet nélkül arra, hogy már megszerzett jogról, várományos vagy még nem gyakorolt jogosultságról van-e szó, és kifejezetten lemond a maga és állampolgárai nevében a Szövetséges és Társult Hatalmak javára a kérdéses természetű mindazokról a jogokról és érdekekről, amelyek a fönt említett jegyzékbe esetleg nincsenek fölvéve. (...)

196. cikk. Magyarország kötelezi magát, hogy a Szövetséges és Társult Hatalmakra átruházza a volt vagy a jelenlegi Magyar Kormány jóvátételre irányuló minden követelését vagy jogát Németországgal, Ausztriával, Bulgáriával vagy Törökországgal szemben, különösen pedig átruházza minden jogokat, amelyek az 1914. évi július hó 28. napjától a jelen Szerződés életbelépéseiig vállalt kötelezettségek teljesítéséből származtak vagy származnak.

Ezeknek a jóvátételi követeléseknek vagy jogoknak értékét a Jótállásra átruházott jogoknak és érdekeknek a Bizottság jóvátételi számlája javára írja.

Comisiunii de reparaționi, totalitatea acestor drepturi și interese și a tuturor drepturilor și intereselor similare pe care Guvernul ungar, cel trecut sau cel actual, le poate poseda.

Ungaria va suporta sarcina de a despăgubi pe supușii (ressortissants) ei astfel depozați, iar Comisiunea de reparaționi va trece în creditul Ungariei, spre a fi deduse din sumele datorite drept reparaționi, sumele ce corespund valorii drepturilor și intereselor transferate, astfel cum această valoare va fi fixată de către Comisiunea reparațunilor. Ungaria va trebui să comunice Comisiunii reparațunilor, în termen de 6 luni dela data intrării în vigoare a Tratatului de față, lista tuturor drepturilor și intereselor în chestiune, fie ele dobândite definitiv, fie eventuale sau neexercitate încă, și va renunța în folosul Puterilor aliate și asociate, în numele ei și în acel al supușilor (ressortissants) ei, la toate drepturile și interesele sus arătate, cari n'ar fi fost menționate în lista de mai sus.

(...)

ARTICOLUL 196

Ungaria se obligă a transfera Puterilor aliate și asociate toate creațele sau drepturile de reparaționi în folosul guvernului ungar, trecut sau actual, dela Germania, Austria, Bulgaria sau Turcia și mai ales toate creațele sau drepturile de reparaționi cari rezultă sau vor rezulta din executarea obligațiunilor (angajamentelor) luate dela 28 Iulie 1914 până la punerea în vigoare a prezentului Tratat.

Valoarea acestor creațe sau drepturi de reparaționi va fi stabilită de Comisiunea de reparaționi și trecută de dânsa în creditul Ungariei în contul sumelor datorite ca titlu de reparații.

GAZDASÁGI RENDELKEZÉSEK

I. cím

Kereskedelmi vonatkozások

I. fejezet

Vámszabályok, vámdíjak és vámkorlátozások

200. **cikk.** Magyarország kötelezi magát, hogy bármelyik Szövetséges és Társult Államnak magyar területre bárhonnan bevitte áruit, nyerterményeit vagy ipari gyártmányait nem fogja más, vagy magasabb vámokkal vagy illetékekkel sújtani – ideértve a belső adókat is –, mint aminők az említett Államok bármelyikének vagy akármely más külföldi országnak ugyanolyan áruit, nyerterményeit vagy ipari gyártmányait terhelik.

Magyarország bármelyik Szövetséges és Társult Állam áruinak, nyerterményeinek vagy ipari gyártmányainak magyar területre bárhonnan történő bevitelére nézve nem fog oly tilalmat vagy korlátozást fönntartani vagy létesíteni, amely egyaránt ki ne terjedne az említett Államok bármelyikének, vagy akármely más külföldi ország ugyanolyan áruinak, nyerterményeinek vagy ipari gyártmányainak bevitelére is.

201. **cikk.** Magyarország továbbá kötelezi magát, hogy bármelyik Szövetséges és Társult Állam kereskedelmének rovására az említett Államok akármelyikével vagy bármely más külföldi országgal szemben a bevitel szabályozása tekintetében nem fog megkülönböztetést tenni, még közvetett módon, így például a vámigazgatási és elvámolási eljárás, a vizsgálati vagy vegyziszgálati módszerek, a vámfizetésre vonatkozó rendelkezések, a tarifaszerű osztályozás és a vámterifa értelmezése, vagy végül az egyedárusági szabályok alkalmazása útján sem.

CLAUZE ECONOMICE

SECȚIUNEA I

RELAȚIUNI COMERCIALE

CAPITOLUL I

REGLEMENTARE, TAXE ȘI RESTRIȚIUNI VAMALE

ARTICOLUL 200

Ungaria își ia îndatorirea să nu supună mărfurile, produsele naturale sau fabricate ale oricărui din Statele aliate sau asociate, importate pe teritoriul ungar, oricare ar fi locul de unde sosesc, la drepturi vamale sau sarcini, inclusiv impozitele interne, altele sau mai urcate decât acelea la cari sunt supuse aceleasi mărfuri, produse naturale sau fabricate, ale oricărui din zilele State sau ale unei alte țări străine.

Ungaria nu va menține sau nu va impune nici o prohibire sau restricțione la importul pe teritoriul ungar a oricărui mărfuri, produse naturale sau fabricate, ale teritoriilor oricărui Stat aliat sau asociat, de oriunde sosesc, dacă acele prohibiri sau restricționi nu se aplică și la importul acelorași mărfuri, produse naturale sau fabricate, ale oricărui din zilele State sau ale vreunei alte țări străine.

ARTICOLUL 201

Ungaria se mai obligă să nu stabilească, în ceeace privește regimul de import, diferențe în detrimentul comerțului oricărui din Statele aliate sau asociate, în raport cu oricare altul din zilele State, sau în raport cu oricare altă țară străină, chiar prin mijloace indirekte, aceleia cari rezultă din reglementarea sau din procedura vamală, sau din metodele de verificare și de analiză, sau din condițiunile de plată drepturilor vamale, sau din metodele de clasificare sau de interpretare a tarifelor, sau din exercițiul monopolurilor.

202. cikk. A kivitelt illetőleg Magyarország kötelezi magát, hogy a magyar területről bármelyik Szövetséges és Társult Államok területére kivitt árukat, nyerterményeket vagy ipari gyártmányokat nem fogja más, vagy magasabb vámokkal vagy illetékekkel sújtani – ideértve a belső adókat is -, mint aminők az említett Államok bármelyikébe vagy akármely más külföldi országba kivitt ugyanolyan árukat terhelik.

Magyarország bármelyik Szövetséges és Társult Államba magyar területről küldött mindenféle áruk kivitelére nézve nem fog oly tilalmat vagy korlátozást fönntartani vagy létesíteni, amely egyaránt ki ne terjedne az említett Államok bármelyikébe vagy akármely más országba küldött ugyanolyan árunknak, nyertermékeknek vagy ipari gyártmányoknak kivitelére is.

203. cikk. Az áruk bevitelére, kivitelére vagy átvitelére vonatkozó minden kedvezmény, mentesség vagy kiváltság, amit Magyarország bármelyik Szövetséges és Társult Államnak vagy akármely más külföldi országnak nyújtana, egyúttal és föltétlenül kiterjed minden további kérelem vagy ellenszolgáltatás nélkül valamennyi Szövetséges és Társult Államra is.

204. cikk. A jelen Szerződés XII. részének (Kikötők, vízi utak és vasutak) 270. cikkében foglalt rendelkezésekkel szemben, azokon a kikötőkön átmenő áruk, amelyek a háború előtt a volt Osztrák–Magyar Monarchia területeihez tartoztak, a jelen Szerződés életbelépései től számított három éven belül Magyarországba való bevitelüknel arányos vámmérséklésetet fognak elvezni azoknak a vámoknak megfelelően, amelyek az 1906. évi Osztrák–Magyar vámtarifa alapján az említett kikötőkön át bevitt ugyanolyan árukra alkalmazást nyertek.

205. cikk. A 200-203. cikkben foglalt rendelkezéseket nem érintve, a Szövetséges és Társult Hatalmak kijelentik, hogy nem hivatkoznak ezekre a rendelkezésekre avégből, hogy önmaguknak előnyöket biztosítsanak azokból a különös megállapodásokból, amelyeket a Magyar

ARTICOLUL 202

În ceeace privește ieșirea, Ungaria se îndatorează să nu supuie mărfurile, produsele naturale sau fabricate exportate din teritoriul ungar în teritoriile oricărui din Statele aliate sau asociate, la drepturi de vamă sau sarcini, inclusiv pentru impozite interne, altele, sau mai urcate decât acelea plătite pentru aceleași mărfuri exportate în oricare din zisele State sau în vreo țară străină.

Ungaria nu va menține sau nu va impune nici o prohibire sau restricțiune pentru exportul oricăror mărfuri expediate din teritoriul ungar vreunua din Statele aliate sau asociate care nu sa s'ar aplică și exportului acelorași mărfuri, produse naturale sau fabricate, expediate în vreun altul din zisele State sau în vreo țară străină oarecare.

ARTICOLUL 203

Orice favoare, imunitate sau privilegiu cu privire la import, export sau transit de mărfuri, care ar fi acordat de Ungaria vreunua din Statele aliate sau asociate sau vreunei alte țări străine, vor fi simultan și în mod necondițional, fără a fi nevoie de cerere sau de compensație, întinse la toate Statele aliate sau asociate.

ARTICOLUL 204

Prin derogare dela dispozițiunile art. 270, partea XII (porturi, căi pe apă și căi ferate), din prezentul Tractat și pe o perioadă de trei ani dela punerea în vigoare a prezentului Tractat, produsele în transit prin porturi, cari înainte de răsboi se aflau în teritoriile fostei monarchii austro-ungare, se vor bucură la importarea lor în Ungaria de reduceri de taxe proporțional corespunzătoare acelora cari se aplicau acelorași produse după tariful vamal austro-ungar din anul 1906, când importarea lor se facea prin zisele porturi.

ARTICOLUL 205

Deși există dispozițiunile art. 200-203, Puterile aliate și asociate acceptă ca să nu invoace aceste dispozițiuni pentru a-și asigura avantajul oricărui aranjament special ce ar putea să fie încheiat de către

Kormány Ausztria vagy a Cseh–Szlovák Állam Kormányaival netalán kötne oly célból, hogy ezekből az országokból eredő és onnan származó bizonyos nyertermények vagy ipari készítmények érdekében, amelyeket a kérdéses megállapodások fölsorolnak, különös vámelbánást biztosítanak, föltéve, hogy ennek a megállapodásnak érvényessége a jelen Szerződés életbelépésétől számított öt évnél hosszabb időre nem terjed.

(...)

207. cikk. 1. Lengyelország, a Cseh–Szlovák Állam és Magyarország különmegállapodást fognak egymással kötni a szénnek, ideértve a barnaszenet, úgyszintén élelmiszereknek és nyersanyagoknak kölcsönös szállítására vonatkozólag.

2. Ezeknek a megállapodásoknak megkötéséig, de semmi esetre sem a jelen Szerződés életbelépéset követő öt éven túl, a Cseh–Szlovák Állam és Lengyelország kötelezik magukat, hogy semmiféle kiviteli vámnak, sem bármily természetű korlátozásnak nem vetik alá a Magyarországból irányított oly mennyiségű szén vagy barnaszén kivitelét, amelyet az érdekeltek Államok megegyezésének hiányában a Jótártéti Bizottság állapít meg. Ennek a mennyiségnek meghatározása végett a Jótártéti Bizottság figyelembe veszi az összes körülményeket, ideértve annak a szénnek, valamint barnaszénnek mennyiséget is, amelyet a háború előtt egyrésről Magyarország mostani területe, másrészről Szilézia és a volt Osztrák Birodalomnak olyan területei között cseréltek ki, amelyeket a békeszerződések értelmében a Cseh–Szlovák Államhoz és Lengyelországhoz csatoltak, valamint ezekben az országokban a kivitelre most rendelkezésre álló mennyiségeket is. A viszonosságnak megfelelően Magyarország köteles a Cseh–Szlovák Állam és Lengyelország részére az 1. szakaszban említett barnaszenet, élelmiszereket és nyersanyagokat oly mennyiségen szállítani, amint azt a Jótártéti Bizottság meghatározza.

3. A Cseh–Szlovák Állam és Lengyelország kötelezik magukat továbbá arra, hogy az említett időtartam alatt minden szükséges intézkedést megtesznek

Guvernul ungar cu Guvernele Austriei sau Ceho-Slovaciei, spre a stabili un regim vamal special în favoarea unor produse naturale sau manufacture originare și de proveniență din acele țări care vor fi specificate în aranjamentele în chestiune, cu condițiunea ca durata aceluia aranjament să nu depășească o perioadă de cinci ani cu începere dela punerea în vigoare a prezentului Tractat.

(...)

ARTICOLUL 207

1° Aranjamente speciale se vor încheia între Statul ceho-slovac și Polonia și Ungaria pentru furnizarea reciprocă de cărbuni coprinzând și lignitul, produse alimentare și materiale brute.

2° În aşteptarea încheierii acestor aranjamente, dar în nici un caz într'un timp mai mare de cinci ani după punerea în vigoare a prezentului Tractat, Statul Ceho-Slovac și Polonia se obligă să nu impună nici o taxă la export și nici o altă restricție de orice natură la exportul spre Ungaria de cărbuni sau de lignit până la concurența unei cantități ce se va fixa, în lipsa unei învoieri între Statele interesate, de către Comisiunea de reparații. Pentru determinarea acestei cantități Comisiunea de reparații va ține socoteală de orice elemente, inclusiv cantitățile de cărbuni ca și de lignit schimbate înainte de răsboi între teritoriul actual al Ungariei pe de o parte, Silesia și teritoriul fostului Imperiu austriac cedate Statului ceho-slovac și Poloniei, conform cu prezentul Tractat, pe de altă parte, precum și de cantitățile actualmente disponibile pentru exportul în aceste țări. Ca titlu de reciprocitate, Ungaria urmează să furnizeze Statului ceho-slovac și Poloniei cantitățile de lignit, de produse alimentare și de materii prime vizate la paragraful 1, în conformitate cu ceeace se va decide de Comisiunea de reparații.

3° Statul ceho-slovac și Polonia se mai obligă, pe aceeași perioadă, să ià toate măsurile trebuincioase pentru a asigura ca cărbunii și lignitul să poată fi dobândite de cumpărătorii care locuiesc în Ungaria în condițiuni tot așa de favorabile ca acele care se

annak biztosítása végett, hogy a Magyarországon lakó vevők a szenet – ideértve a barnaszenet is – éppen olyan előnyös föltételek mellett szerezhessék meg, mint amelyek a hasonló körülmények között ugyanilyen terményekre irányadók a Cseh–Szlovák Államban vagy Lengyelországban lakó vevők részére saját országukban vagy bármely más országban.

4. A 2. és 3. szakaszok rendelkezései, amelyek megtiltják a kiviteli vámokat vagy korlátozásokat és meghatározzák az eladás föltételeit, alkalmazást fognak nyerni a Magyarország részéről Lengyelország vagy a Cseh–Szlovák Állam számára szállított barnaszénre is.

5. A fönti rendelkezések valamelyikének végrehajtása vagy értelmezése körül fölmerülő nézeteltérés esetében a Jótáételi Bizottság dönt.

6. Avégből, hogy Lengyelországnak, Románianak, a Szerb–Horvát–Szlovén Államnak, Cseh–Szlovákországnak, Magyarországnak és Ausztriának kölcsönös támogatása lehetővé váljék olyan termékek tekintetében, amelyek eddig ez Államok területei között csereforgalom tárgyai voltak s amelyek e területek termelésére vagy kereskedelmére nézve nélkülözhettek, ezeknek az Államoknak egyike vagy másika a jelen Szerződés életbelépéseiől számított hat hónapon belül tárgyalásokat fog kezdeményezni oly célból, hogy az említett többi Államok egyikével vagy másikával a jelen Szerződés rendelkezéseinek, nevezetesen a 200–205. cikkeknek megfelelő külön egyezményeket kössön.

E határidő leteltével az az Állam, amely ilyen egyezmény kötését kezdeményezte, de azt megkötni nem tudta, a Jótáételi Bizottsághoz fordulhat és ettől az egyezmény megkötésének siettetését kérheti.

208. cikk. 1. Magyarország és Ausztria külön megállapodásokat fognak egymással kötni az élelmiszerk, nyersanyagok és ipari gyártmányok kölcsönös szállítása tárgyában.

2. Ezeknek a megállapodásoknak megkötéséig, de semmi esetre sem a jelen Szerződés életbelépéset kö-

fac pentru vânzarea produselor de aceeaș natură pusă într-o situație analoagă cumpărătorilor cari locuesc în Statul ceho-slovac sau Polonia, în țările lor respective sau în orice altă țară.

4° Dispozițiunile paragrafelor 2 și 3 interzicând drepturile sau restricțiunile exportului și determinând condițiunile de vânzare, se vor aplică de asemenea și furniturilor de lignit făcute de Ungaria Poloniei și Statului ceho-slovac.

5° In caz de neînțelegere cu privire la executarea sau la interpretarea uneia din dispozițiile de mai sus, Comisiunea de reparații va decide.

6° In scop de a permite Poloniei, României, Statului serbo-croato-sloven, Ceho-Slovaciei, Ungariei și Austriei de a se ajută între ele în ceeace privește produsele, cari până acum erau schimbate (échangé) între teritoriile acestor State, și cari ar fi indispensabile producțunii sau comerțului acestor teritorii, unul sau altul din aceste State va întreprinde, în cele șease luni cari vor urmă punerii în vigoare a Tratatului de față negocieri spre a încheia cu unul din celealte State convențiuni separate conform cu stipulațiunile prezentului Tractat, adică cu cele ale articolelor 200 până la 205.

La expirarea acestui termen, Statul care va fi solicitat o astfel de convențiune fără a reuși să o încheie se va putea adresa la Comisiunea de reparații pentru a-i cere să-i grăbească încheierea.

ARTICOLUL 208

1° Aranjamente speciale vor fi încheiate între Ungaria și Austria pentru furnizarea reciprocă a produselor alimentare, a materiilor prime și a produselor fabricate.

2° In aşteptarea încheierii acestor aranjamente, dar în nici un caz în mai mult de 5 ani după punerea în vigoare a prezentului Tractat, Ungaria se obligă să nu impună nici o taxă și la nici vreo altă restricție, de orice natură ar fi, exportațiunea spre Austria, a oricărui fel de produse alimentare, produse pe teritoriul ungar, până la concurența unei cantități care va fi fixată, în lipsa unui acord între Statele interesate, de către

vető öt éven túl, Magyarország kötelezi magát, hogy a Magyarországon termelt mindenféle élelmiszernek Ausztriába való kivitelét semmiféle kiviteli vámnak, sem bármily természetű korlátozásnak nem veti alá oly mennyiséget erejéig, amelyet az érdekelt Államok megegyezésének hiányában a Jótáételi Bizottság állapít meg. Ennek a mennyiségnak meghatározása végett a Jótáételi Bizottság figyelembe veszi az összes körülményeket, különösen az érdekelt két ország termelését és a fogyasztás szükségleteit. A viszonosságnak megfelelően Ausztria köteles lesz Magyarország részére az 1. szakaszban említett nyersanyagokat és ipari gyártmányokat oly mennyiségen szállítani, amint azt a Jótáételi Bizottság meghatározza.

3. Magyarország kötelezi magát továbbá arra, hogy az említett időtartam alatt minden szükséges intézkedést megtesz annak biztosítása végett, hogy az Ausztriában lakó vevők mindezeket a termékeket éppen olyan előnyös feltételek mellett szerezhessék meg, mint amelyek hasonló körülmények között ugyanolyan termékekre irányadók Magyarországon lakó vevők részére, saját országukban vagy bármely más országban.

4. A fönti rendelkezések valamelyikének végrehajtása vagy értelmezése körül fölmerülő nézeteltérés esetében a Jótáételi Bizottság dönt.

(A II. fejezet a hajózás szabályozásáról, a III. fejezet a tisztelességtelen versenyről szól.)

Comisiunea de reparațiuni. Pentru determinarea acestei cantități, Comisiunea de reparațiuni va ține seamă de toate elementele și în special de producțunea și de nevoile consumației în cele două țări interesate. Cu titlul de reciprocitate, Austria va trebui să furnizeze Ungariei cantitățile de materii prime și de produse fabricate, arătate la paragraful 1, conform cu decizionile ce vor fi luate de Comisiunea de reparațiuni.

3° Ungaria se mai obligă ca în timpul aceleiaș perioade să ia măsurile necesare pentru a asigură ca toate aceste produse să poată fi dobândite de către cumpărătorii locuind în Austria în condiționi tot așa de favorabile ca acele cari sunt făcute în țările lor respective sau în orice altă țară, cumpărătorilor locuind în Ungaria, pentru vânzarea produselor de aceeaș natură așezate într'o situație analoagă.

4° In caz de vreo neînțelegere privitoare la execuțarea, sau la interpretarea uneia din dispozițiunile de mai sus, Comisiunea de reparațiuni va decide.

(Capitolul II se referă la reglementarea transportului maritim, iar capitolul III tratează concurența neloială.)

211. cikk. Magyarország kötelezi magát arra, hogy

a) a Szövetséges és Társult Hatalmak állandópolgárait nem zárja el szakma, hivatás, kereskedelelem és ipar gyakorlásától semmiféle olyan tiltó rendszabályt, amely egyformán alkalmazást nem nyerne minden külföldi állandópolgárra kivétel nélkül;

b) a Szövetséges és Társult Hatalmak állandópolgáraival szemben nem állapít meg az a) pontban körülírt jogokat érintő semmiféle olyan rendelkezéseket vagy korlátozásokat, amelyek közvetlenül vagy közvetve az idézett pont szabályait sértenék, vagy amelyek a legtöbb kedvezményt élvező külföldi állandópolgárokra alkalmazott szabályoktól eltérők vagy azoknál kedvezőtlenebbek volnának;

c) a Szövetséges és Társult Hatalmak állandópolgáraira, javaikra, jogaiakra vagy érdekeikre, ideértve azokat a társaságokat és egyesületeket is, melyekben érdekelve vannak, nem vet ki semmiféle más, vagy magasabb terhet és illetéket vagy egyenes vagy közvetett adót, mint aminők saját állandópolgárait vagy javaikat, jogaiat vagy érdekeiket terhelik, vagy terhelnék;

d) nem veti alá egyik Szövetséges és Társult Hatalom állandópolgárait sem olyan korlátozásnak, amely ezeknek a Hatalmnak állandópolgáraival szemben 1914. évi július hó 1. napján nem volt alkalmazható, kivéve, ha ugyanez a korlátozás egyaránt vonatkozik saját állandópolgáraira is.

(...)

V. fejezet

Általános rendelkezések

215. cikk. A fönti I. fejezetben Magyarországra rótt kötelezettségek érvényessége a jelen Szerződés életbelépései től számított öt év múlva megszűnik, ha csak a szövegből más nem következik vagy a Nemzetek Szövetségé-**ARTICOLUL 211**

Ungaria își ia îndatorirea:

a) Să nu impună supușilor (ressortissants) Puterilor aliate și asociate, în ceeace privește exercitarea meseriei, profesiunii, comerțului și industriei, nici o excludere care n'ar fi de asemenea aplicabilă tuturor străinilor fără excepțiune;

b) Să nu oblige pe supușii (ressortissants) Puterilor aliate și asociate la nici un regulament sau restricțiune, în ceeace privește drepturile arătate la paragraful a), cari ar putea atinge direct sau indirect stipulațiunile zisului paragraf, sau cari ar fi diferite sau mai puțin avantajoase decât acelea ce se aplică străinilor supuși (ressortissants) ai națiunii celei mai favorizate;

c) Să nu oblige pe supușii (ressortissants) Puterilor aliate și asociate, bunurile, drepturile și interesele lor, inclusiv societățile sau asociațiunile în cari ei sunt interesați, la nici o sarcină, taxă sau impozite directe sau indirekte, altele sau mai urcate decât acelea cari sunt sau cari vor putea fi impuse supușilor (ressortissants) săi sau bunurilor, drepturilor sau intereselor acestora;

d) Să nu impună supușilor (ressortissants) vreunia din Puterile aliate și asociate vreo restricțiune care nu era aplicabilă supușilor (ressortissants) acestor Puteri la data de 1 Iulie 1914, afară numai dacă aceeaș restricțiune n'ar fi impusă și propriilor săi naționali.

(...)

ARTICOLUL 215

Obligațiunile impuse Ungariei prin capitolul I de mai sus, vor înceta de a mai avea tărie cinci ani după data punerii în vigoare a prezentului Tratat, afară numai dacă nu rezultă contrariul din text sau dacă Consiliul Societății Națiunilor decide, douăsprezece

nek Tanácsa ennek a határidőnek eltelte előtt legalább tizenkét hónappal akként nem határoz, hogy ezek a kötelezettségek változtatással vagy anélkül további időre is érvényben maradjanak.

De megegyezés áll fönn arra nézve, hogy a Nemzetek Szövetségének Tanácsa ellenkező határozata nélkül a 200., 201., 202. vagy 203. cikkekben Magyarországra rótt kötelezettségekre a jelen Szerződés életbelépéseiől számított háromévi határidő eltelte után nem hivatkozhatik az a Szövetséges és Társult Hatalom, amely nem részesítené Magyarországot a viszonosságnak megfelelő elbánásban.

A 211. cikk. változtatással vagy anélkül ennek az ötévi határidőnek eltelte után is érvényben marad arra az időre, amelyet a Nemzetek Szövetségének Tanácsa szótöbbséggel fog meghatározni, de ez az idő öt évet nem haladhat meg.

216. cikk. Ha a Magyar Kormány nemzetközi kereskedelmi tevékenységet folytatna, ebben a tekintetben nem illetik meg őt az állami felségjögből eredő jogok, kiváltságok és mentességek és nem is tekinthető olyannak, mintha ilyenekkel rendelkeznék.

II. cím

Nemzetközi szerződések

(...)

III. cím

Tartozások

231. cikk. A pénztartozásoknak azok a fajai, amelyeket a Magas Szerződő Felek mindegyike részéről az e) alatti pontban megállapított bejelentéstől számított három hónapon belül fölállítandó Földúlvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatalok közvetítésével kell rendezni, a következők:

1. a háború előtt lejárt azok a tartozások, amelyekkel a Szerződő Hatalmak valamelyikének saját területén lakó állampolgára valamelyik ellenfélként szereplő Hatalom saját területén lakó állampolgárának tartozik;

luni cel puțin înainte de expirarea acestei perioade, că aceste obligațiuni vor fi menținute pentru o perioadă următoare cu sau fără modificări.

Rămâne totuș bine stabilit că afară de o hotărîre contrarie a Societății Națiunilor, obligațiunea impusă Ungariei prin articolele 200, 201, 202 sau 203 nu va putea fi invocată după expirarea unui termen de trei ani dela intrarea în vigoare a Tratatului de față, de către o Putere aliată sau asociată care n'ar acordă Ungariei un tratament corespunzător.

Articolul 211 va rămâne în vigoare după această perioadă de cinci ani, cu sau fără modificări, pentru o perioadă, dacă e cazul, pe care eventual o va fixa majoritatea Consiliului Societății Națiunilor și care nu va putea depăși cinci ani.

ARTICOLUL 216

Dacă Guvernul ungar va face comerț internațional, nu va avea, din acest punct de vedere, nici nu va fi considerat ca având vreunul din drepturile, privilegiile sau imunitățile suveranității.

SECTIUNEA II

Tractate

(...)

SECTIUNEA III

Datorii

ARTICOLUL 231

Se vor reglementa prin mijlocirea Oficiilor de verificare și compensare, ce vor fi constituite de fiecare dintre Inaltele Părți Contractante într'un termen de trei luni, cu începere dela data notificării prevăzută la alineatul e) de mai jos, următoarele categorii de obligațiuni pecuniare:

1° Datorile exigibile înainte de răsboi și datorite de supușii (ressortissants) uneia din Puterile Contractante, având reședința pe teritoriul acestei Puteri,

2. valamelyik Szerződő Hatalomnak saját területén lakó állampolgára javára a háború folyamán lejárt azok a tartozások, amelyek valamely ellenfélként szereplő Hatalomnak saját területén lakó állampolgárával kötött olyan ügyletből vagy szerződésből erednek, amelynek teljesítését a háborús állapot folytán egészben vagy részben fölfüggesztették;

3. a háború előtt vagy a háború alatt lejárt és valamelyik Szerződő Hatalom állampolgárának járó kamatok olyan értékpapírok után, amelyeket valamely ellenfélként szereplő Hatalom bocsátott ki, vagy vett át, föltéve, hogy ezeknek a kamatoknak e Hatalom állampolgárai, vagy a semlegesek részére való fizetését a háború alatt nem függesztették föl;

4. a háború előtt vagy a háború alatt esedékessé vált és valamelyik Szerződő Hatalom állampolgárának járó tőkeösszegek olyan értékpapírok után, amelyeket valamely ellenfélként szereplő Hatalom bocsátott ki, föltéve, hogy az ily tőkeösszegnek e Hatalom állampolgárai vagy a semlegesek részére való kifizetését a háború alatt nem függesztették föl. (...)

A jelen cikkben megjelölt műveleteket az alább következő alapelvek szerint és a jelen címhez tartozó Függelék rendelkezéseinek megfelelően kell végre-hajtani:

a) A Magas Szerződő Felek mindegyike a jelen Szerződés életbelépéseiéről kezdve megtiltja a tartozásoknak minden olyan kiegyenlítését, olyan fizetések elfogadását, valamint az érdekelt feleknek az ilyen tartozások rendezését célzó minden olyan érintkezését, amely nem a fönt jelzett Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatalok útján történik.

b) A Magas Szerződő Felek mindegyike a maga részéről felelős lesz állampolgárai tartozásainak említett kiegyenlítéséért, kivéve, ha az adós a háború előtt csödön volt, fizetésképtelen lett vagy fizetéseinek beszüntetését bejelentette, vagy ha a tartozás olyan társaságot kötelezett, amelynek ügyeit a háború alatt a háborús kivételes jogszabályok alapján fölszámolták.

c) Azokat az összegeket, amelyekkel valamelyik

către supușii unei Puteri adverse având reședința pe teritoriul acestei Puteri;

2° Datoriile devenite exigibile în cursul răsboiului și datorite supușilor (ressortissants) uneia din Puterile Contractante, având reședința pe teritoriul acestei Puteri, și rezultând din transacțiuni sau din contracte, încheiate cu supușii (ressortissants) unei Puteri adverse având reședința pe teritoriul acestei Puteri, a căror execuțare totală sau parțială a fost suspendată prin faptul stării de răsboi;

3° Dobânzile exigibile înainte și în cursul răsboiului, și datorite unui supus (ressortissants) al uneia din Puterile Contractante, provenind din valorile emise sau retrase de către o Putere adversă, cu condiție ca plata acestor dobânci să nu fi fost suspendată în cursul răsboiului;

4° Capitalurile rambursabile înainte și în cursul răsboiului, plătibile supușilor (ressortissants) uneia din Puterile Contractante, reprezentând valori emise de o Putere adversă, cu condiție ca, plata acestui capital să nu fi fost suspendată în cursul răsboiului.

(...)

Operațiunile de cari se vorbește în acest articol vor fi efectuate după următoarele principii și în conformitate cu Anexa Secțiunii de față:

a) Fiecare din Inaltele Părți Contractante va interzice, îndată după punerea în vigoare a prezentului Tratat, toate plățile, acceptările de plăți și în general toate comunicările dintre părțile interesate, relative la lichidarea ziselor datorii, altfel decât prin mijlocirea Oficiilor de verificare și de compensare arătate mai sus;

b) Fiecare din Inaltele Părți Contractante va fi respectiv răspunzătoare de plata ziselor datorii, ale naționalilor ei, afară de cazul când debitorul era, înainte de răsboi, în stare de faliment, în deconfitură sau în stare de insolvabilitate declarată sau dacă datoria era în sarcina unei societăți, ale cărei afaceri au

Szerződő Hatalom állampolgárának ellenfélként szereplő Hatalom állampolgára tartozik, az adós országa Fölvízsgáló és Kiegyenlítő Hivatalának terhére kell írni és a hitelező részére saját országa Felülvízsgáló és Kiegyenlítő Hivatala útján kell fizetni.

d) A tartozásokat annak a Szövetséges és Társult Hatalomnak (ideértve a Szövetséges Hatalmak gyarmatait és protektorátusait, a Brit Domíniumokat és Indiait) pénznemében kell kifizetni vagy jóváírni, amelyik érdekelve van. Ha a tartozást más pénznemben kellene kiegyenlíteni, akkor azt az érdekelt Szövetséges és Társult Hatalom (gyarmat, protektorátus, Brit Domínium vagy India) pénznemében kell kifizetni vagy jóváírni. Az átszámítás a háború előtti árfolyam szerint történik.

(...)

e) A jelen cikk és a hozzá tartozó Függelék rendelkezései csak abban az esetben nyernek alkalmazást egyrészt Magyarország, másrészt a Szövetséges és Társult Hatalmak bármelyike, azok gyarmatai és protektorátusai, vagy valamely Brit Domínium vagy India között, ha a jelen Szerződés megerősítő okiratának az érdekelt Hatalom részéről foganatosított letételeből vagy a jelen Szerződésnek a kérdéses Domínium vagy India részére szóló megerősítésétől számított egy hónapon belül Magyarország erre vonatkozólag a kérdéses Szövetséges és Társult Hatalom, Brit Domínium vagy India kormányától az eset körülményeihez képest megfelelő bejelentést kap. (...)

IV. cím

Javak, jogok és érdekek

232. cikk. I. Az ellenséges országokban levő magánjavak, jogok és érdekek kérdése a jelen címben foglalt elvek és a csatolt Függelék rendelkezései szerint nyer megoldást.

a) A csatolt Függelék 3. szakaszában közelebb-ről meghatározott háborús kivételes intézkedések és elidegenítést rendelő intézkedések közül azokat, amelyeket a volt Magyar Királyság területén a Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárainak javaira, jogaira és érdekeire vonatkozóan hoztak, ideértve

fost lichidate în cursul răsboiului conform legislației exceptionale de răsboi;

c) Sumele datorite supușilor (ressortissants) uneia din Puterile Contractante de către supușii (ressortissants) unei Puteri adverse vor fi puse în debitul Oficiului de verificare și de compensare al țării debitorului și vărsate creditorului de către Oficiul țării căreia aparține acesta din urmă;

d) Datoriile vor fi plătite sau creditate în moneda aceleia dintre Puterile aliate sau asociate inclusiv coloniile și protectoratele Puterilor aliate ("Dominionurile" britanice și India) care va fi interesată. Dacă datoriile vor trebui să fie regulate în orice altă monedă, ele vor fi plătite sau creditate în moneda Puterii aliate sau asociate interesate (colonii, protectorat, "Dominion" britanic sau India). Conversiunea se va face pe cursul schimbului dinaintea răsboiului.

(...)

e) Prescripțiunile acestui articol și ale Anexei aci alăturate nu se vor aplică între Ungaria de o parte, și oricări din Puterile aliate sau asociate, coloniile lor și țările de protectorat, sau vreunul din "Dominion-urile" britanice sau India, de altă parte, afară dacă într'un termen de o lună, cu începere dela depunerea ratificării Tratatului de față de către Puterea respectivă sau a depunerii ratificării pe seama acestui "Dominion" sau a Indiei, nu se va face notificarea în acest scop Ungariei de către Guvernele vreunei Puteri aliate sau asociate, "Dominion" britanic sau al Indiei, după cum va fi cazul;

(...)

SECTIUNEA IV

Bunuri, Drepturi și Interese

ARTICOLUL 232

I. Chestiunea bunurilor, drepturilor și intereseelor private în țară inamică va fi rezolvată conform principiilor stabilită în prezenta Secțiune și conform dispozițiunilor Anexei aci alăturate.

azokat a társaságokat és társulatokat is, amelyekben ezek az állampolgárok érdekelve voltak, azonnal meg kell szüntetni vagy föl kell függeszteni, föltéve, hogy a fölszámolás még nem nyert befejezést: a szóban forgó javakat, jogokat és érdekeket a jogosultak résszé vissza kell adni.

b) A jelen Szerződésben esetleg foglalt ellentétes rendelkezések sérelme nélkül a Szövetséges és Társult Hatalmak fönntartják maguknak azt a jogot, hogy visszatartsák és fölszámolják a területeiken, gyarmataikban, birtokaikon és a protektorátusuk alatt álló országokban – ideértve a jelen Szerződés értelmében nekik átengedett vagy a nevezett Hatalmak ellenőrzése alatt álló területeket is – levő és jelen Szerződés életbelépéseknek időpontjában a volt Magyar Királyság állampolgárainak vagy az ellenőrzésük alatt álló társaságoknak tulajdonában álló javakat, jogokat és érdekeket.

A fölszámolás az érdekelt Szövetséges és Társult Állam törvényeinek megfelelően történik és a tulajdonos az érdekelt Állam beleegyezése nélkül e javak, jogok és érdekek tekintetében nem rendelkezhetik, sem azokat semmiképpen meg nem terhelheti.

A jelen pontban foglaltak szempontjából nem tekinthetnek magyar állampolgároknak azok a személyek, akik a jelen Szerződés életbelépéseknek időpontjától számított hat hónapon belül igazolják, hogy a jelen Szerződés rendelkezéseinek megfelelően valamelyik Szövetséges és Társult Hatalom állampolgárságát jogérvényesen megszerezték; ide kell érteni azokat is, akik ezt az állampolgárságot a 62. cikk értelmében az illetékes hatóságok beleegyezésével, előző időből származó illetőség (pertinenza) alapján szerezték meg.

c) A b) pontban említett jog gyakorlásából eredő árakat vagy kártérítésett annak az országnak törvényhozásában meghatározott becslési és fölszámolási módozatok szerint kell megállapítani, amelyben a javakat visszatartották vagy fölszámolták.

d) A Szövetséges és Társult Hatalmak vagy azok állampolgárai között egyrésről és a volt Magyar Ki-

a) Măsurile exceptionale de răsboi și măsurile de dispoziție luate în teritoriul fostului regat al Ungariei aşa precum sunt definite în Anexa aci alăturată, paragraful 3, privitoare la bunurile, drepturile și interesele supușilor (ressortissants) Puterilor aliate și asociate, inclusiv Societățile și asociațiunile în cari acești supuși (ressortissants) erau interesați, vor fi imediat ridicate sau oprite, aceasta în ipoteza când lichidarea lor nu va fi fost terminată, iar bunurile drepturile și interesele de cari este vorba vor fi restituite celor în drept.

b) Sub rezerva dispozițiunilor contrarii cari ar putea să rezulte din prezentul Tractat, Puterile aliate sau asociate își rezervă dreptul de a reține și de a lichida toate bunurile, drepturile și interesele cari aparțin, la data punerii în vigoare a prezentului Tractat, supușilor (ressortissants) fostului regat al Ungariei sau unor societăți controlate de ei și cari se găsesc pe teritoriul lor, în coloniile, posesiunile și țările lor de protectorat, inclusiv în teritoriile cari le-au fost cedate în virtutea prezentului Tractat, sau cari sunt sub controlul ziselor puteri.

Lichidarea va avea loc conform legilor Statului aliat sau asociat interesat, iar proprietarul nu va putea să dispună de aceste bunuri, drepturi și interese, nici să le greveze cu vreo sarcină, fără consimțământul acestui Stat.

Nu vor fi considerați, în spiritul acestui pargraf, ca supuși (ressortissants) unguri persoanele cari în termen de șease luni dela intrarea în vigoare a Tractatului de față vor dovedi că au dobândit de plin drept, conform dispozițiunilor acestui Tractat, naționalitatea unei Puteri aliate sau asociate, precum și acelea cari, în virtutea articolului 62, obțin această naționalitate cu consimțământul autorităților competente, sau cari, în virtutea unui indigenat (pertinenza) anterior

rályság állampolgárai között másrészről, valamint egyrészről Magyarország, másrészről a Szövetséges és Társult Hatalmak és azok állampolgárai között fönna lló viszonyban a jelen Szerződésben megállapított megszorítások mellett véglegeseknek és mindenki nézve kötelezőknek kell tekinteni minden háborús kivételes intézkedést vagy elidegenítést rendelő intézkedést vagy ez intézkedések értelmében végrehajtott vagy végrehajtandó cselekményeket úgy, amint azok a csatolt Függelék 1. és 3. szakaszaiban közelebbről meg vannak határozva.

e) A Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárainak joguk van kártérítésre mindenkorért a károkért vagy hátrányokért, amelyek a csatolt Függelék 1. és 3. szakaszaiban meghatározott háborús kivételes intézkedések és elidegenítést rendelő intézkedések alkalmazása folytán javaikat, jogaiat vagy érdekeit érték, ideértve a volt Magyar Királyság területén levő társaságokat vagy társulatokat is, amelyekben ők érdekelve voltak. Az említett állampolgárok részéről ebben a tárgyban beadott fölszólalásokat a VI. címben meghatározott Vegyes Döntőbíróság vagy az e Bíróság által kijelölendő döntőbíró vizsgálja meg és állapítja meg a kártérítés összegét; a kártérítések Magyarországot terhelik és a volt Magyar Királyság állampolgárai vagy a volt Magyar Királyság állampolgárainak ellenőrzése alatt álló társaságok olyan javainak terhére, amelyek a fölszólaló Államának területén vannak vagy a fölszólaló Államának ellenőrzése alatt állnak, előre akként fedezhetők, amint az a b) pontban meg van határozva. Ezek a javak az ellenséges kötelezettségek záloga gyanánt a csatolt Függelék 4. szakaszában meghatározott föltételek betartása mellett lefoglalhatók. Ezeket a kártérítéset a Szövetséges és Társult Hatalom is kifizetheti és az összeget Magyarország terhére írhatja.

f) Ha valamelyik Szövetséges és Társult Hatalomnak olyan állampolgára, aki tulajdonosa olyan jószágnak, jognak vagy érdeknek, amely a volt Magyar Királyság területén elidegenítést rendelő intézkedés alá esett, úgy kívánja, az e) pontban említett fölszó-

c) Prețurile sau indemnizațiile rezultând din exercițiul dreptului arătat la paragraful b) vor fi fixate după modurile de evaluare și de lichidare determinate de legislația țării, în care bunurile au fost reținute sau lichidate;

d) In raporturile dintre Puterile aliate sau asociate, sau supușii (ressortissants) lor, de o parte, și supușii fostului regat al Ungariei de altă parte, precum și între Ungaria de o parte și Puterile aliate și asociate și supușii lor (ressortissants), de altă parte, vor fi considerate ca definitive și opozabile oricărei persoane, sub rezervele prevăzute în prezentul Tratat, orice măsuri excepționale de răsboi sau de dispoziție sau acte îndeplinite sau cari vor fi de îndeplinit în virtutea acestor măsuri, aşa precum sunt definite în paragrafele 1 și 3 ale Anexei aci alăturate.

e) Supușii (ressortissants) Puterilor aliate sau asociate vor avea dreptul la o indemnizare pentru pagube sau prejudiciile cauzate bunurilor drepturilor sau intereselor lor, inclusiv Societățile sau asociațiunile în cari erau interesați pe teritoriul fostului regat al Ungariei prin aplicarea atât a măsurilor excepționale de răsboi cât și a măsurilor de dispoziție cari fac obiectul paragrafelor 1 și 3 ale Anexei aci alăturate. Reclamațiunile formulate în această privință de acești supuși (ressortissants) vor fi examineate și valoarea indemnitațiilor va fi fixată de Tribunalul arbitral mixt, prevăzut de Secțiunea VI, sau de un arbitru desemnat de zisul Tribunal; indemnizațiile vor fi în sarcina Ungariei și vor putea fi luate din bunurile supușilor fostului regat al Ungariei sau ale societăților asupra cărorai ei au un control după cum se arată la paragraful b) și cari se găsesc pe teritoriul Statului reclamant sau sub controlul său. Aceste bunuri vor putea fi constituite în gaj pentru îudeplinirea obligațiunilor inamicilor, în condițiunile fixate de paragraful 4 al Anexei aci alăturate. Plata acestor indemnizații va putea fi făcută de Puterea aliată sau asociată, iar valoarea trecută în debitul Ungariei.

lalásnak, amennyiben a kérdéses jószág természetben még megvan, az illető jószág visszaadásával kell helyt adni.

Ebben az esetben Magyarországnak meg kell tennie minden szükséges intézkedést abból a célból, hogy a tulajdonától megfosztott tulajdonos ismét jószágának birtokába kerüljön, mégpedig mindenennemű olyan tehertől vagy szolgalmotl mentesen, amellyel a tulajdonat a fölszámolás után esetleg megterhelték volna, és Magyarországnak kártalanítania kell a viszszaadás folytán károsult minden harmadik személyt.

Ha a jelen pontban körülírt visszahelyezés nem volna lehetséges, az érdekelt Hatalmak vagy a III. címhez csatolt Függelékben említett Fölvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatalok közvetítésével külön megállapodások jöhetnek létre annak biztosítása végett, hogy az illető Szövetséges és Társult Hatalom állampolgára az e) pontban érintett kárért olyan előnyök vagy ellenértékek nyújtásával kártalanítassék, amelyeket a tőle megvont javak, jogok vagy érdekek fejében hajlandó elfogadni.

A jelen cikknek megfelelően foganatosított visszahelyezéseknel az e) pontban foglaltak alkalmazásával megállapítandó becsárakat vagy kártalanítási összeket csökkenteni kell a visszaadott jószág jelenlegi értékével, azonban figyelembe kell venni a használat-tól való megfosztás fejében vagy a megrongálódásért járó kártalanítást.

g) Az f) pontban említett jog olyan Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárai kötelékébe tartozó tulajdonosokat illeti meg, amely Hatalmak területén az ellenséges javak, jogok vagy érdekek általános fölszámolását elrendelő törvényhozási rendelkezések a fegyverszünet aláírása előtt nem voltak alkalmazásban.

h) Kivéve azt az esetet, ha az f) pont alkalmazásával természetben való visszahelyezés történt, a bárhol levő ellenséges javaknak, jogoknak és érdekeknek akár a háborús kivételek törvényhozás alapján, akár a jelen cikk alkalmazásával történt fölszámolásból származó tiszta jövedelemre, valamint általában az

f) Ori de căte ori supusul (ressortissant) unei Puteri aliante sau asociate, proprietar al unui bun, drept sau interes, care a făcut obiectul unei măsuri de dispoziție pe teritoriul fostului regat al Ungariei, își va exprimă dorința, va fi satisfăcut în reclamațiunea sa prevăzută la paragraful e), când bunul există încă în natură, prin restituirea aceluia bun.

In acest caz, Ungaria va trebui să ia toate măsurile necesare pentru a repune pe proprietarul deposedat în posesiunea bunului său, liber de orice sarcini sau servituri, cu cari ar fi fost grevat după lichidare și să îndemnizeze pe orice terțiu păgubit prin restituire.

Dacă restituirea arătată în prezentul paragraf nu poate fi făcută, vor putea interveni întelegeri particulare, negociate prin mijlocirea Puterilor interesate sau a Oficiilor de verificare și compensare arătate la Anexa alăturată la Secțiunea III, cari să asigure supusului (ressortissant) unei Puteri aliante sau asociate că va fi indemnizat pentru prejudiciul arătat la paragraful e), prin acordarea de avantagii sau de echivalente, pe cari el consumă să le primească în schimb bunului, drepturilor sau intereselor de cari a fost deposedat (évincé).

In vederea restituirilor făcute conform prezentului articol, prețurile sau indemnizările fixate prin aplicarea paragrafului e), vor fi scăzute cu valoarea actuală a bunului restituit, ținându-se seamă de indemnizările cuvenite pentru lipsa de folosință sau pentru deteriorare.

g) Facultatea prevăzută la paragraful f) este rezervată proprietarilor supuși (ressortissants) ai Puterilor aliante sau asociate, pe teritoriul căror Puteri nu se aplicau, înainte de semnarea Armistițiului, măsuri legislative cari ordonau lichidarea generală a bunurilor, drepturilor sau intereselor inamicului.

összes ellenséges készpénzkövetelésekre nézve, ide nem véve olyan javak fölszámolásának jövedelmét vagy olyan készpénzköveteléseket, amelyek a Szövetséges és Társult Országokban a b) pont utolsó bekezdésében megjelölt személyeket illetnek, a következőképpen kell eljárni:

1. Ami a III. címet és ennek Függelékét elfogadó Hatalmakat illeti, az említett jövedelmeket és követeléseket az említett cím és Függelék alapján létesített Fölölvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatal közvetítésével annak a Hatalomnak javára kell írni, amelynek a tulajdonos állampolgára; minden, Magyarország javára mutatkozó aktív egyenleg a jelen Szerződés VIII. részének (Jótárt) 173. cikkében körülírt elbánásban fog részesülni.

2. Ami a III. címet és ennek Függelékét el nem fogadó Hatalmakat illeti, a Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárainak Magyarország által lefoglalt javainak, jogainak és érdekeinek jövedelmét, valamint készpénzköveteléseit az arra jogosultaknak vagy e jogosultak Kormányának részére azonnal ki kell fizetni. minden egyes Szövetséges és Társult Hatalom saját törvényei és rendeletei szerint rendelkezhetik a részéről lefoglalt oly javak, jogok és érdekek jövedelme, valamint oly készpénzkövetelések fölött, amelyek a volt Magyar Királyság állampolgárának vagy a fölügyeletük alatt álló társaságoknak tulajdonában voltak úgy, mint azt a b) pont kimondja és ezeket a jövedelmeket a jelen cikkben vagy a csatolt Függelék 4. szakaszában meghatározott fölszólalások és követelések fedezésére fordíthatja. minden jogszág, jog vagy érdek, vagy a jogszág fölszámolásából eredő jövedelem, továbbá minden olyan készpénzkövetelés, amelyről a föntiek értelmében rendelkezés nem történik, az illető Szövetséges és Társult Hatalom részéről visszatartható és ebben az esetben annak készpénzér téke a jelen Szerződés VIII. részének (Jótárt) 173. cikkében meghatározott elbánás alá esik.

i) A 250. cikk rendelkezéseinek fönntartásával oly fölszámolások esetében, amelyeket akár a jelen Szerződést Szövetséges és Társult Hatalmakként aláíró új Államokban, akár a Magyarország részéről

h) Afară de cazul când, prin aplicarea paragrafului f), au fost făcute restituiri în natură, produsul net al lichidărilor de bunuri, drepturi și interese inamice, oriunde ar fi fost situate, făcute fie în virtutea legislației exceptionale de răsboi, fie prin aplicarea prezentului articol, și în general toate averile în numerar ale inamicilor, altele decât produsul lichidării bunurilor sau avutul, în numerar, aparținând în țările aliate sau asociate persoanelor arătate în ultimul aliniat al paragrafului b), vor primi destinația următoare:

1° In ce privește Puterile cari adoptă Secțiunea III și Anexa alăturată, zisele produse și averi vor fi trecute în creditul Puterii al cărei supus (ressortissant) este proprietarul, prin mijlocirea Oficiului de verificare și compensare instituit prin sisa Secțiune și Anexă; orice sold creditor ce rezultă în favoarea Ungariei va primi destinație conform articolului 173, partea VIII (Reparațiuni), a Tratatului de față.

2° În ceeace privește Puterile cari nu ar adoptă Secțiunea III și Anexa alăturată, produsul bunurilor, drepturilor și intereselor și averile în numerar ale supușilor (ressortissants) Puterilor aliate sau asociate, deținute de Ungaria, vor fi plătite îndată celui în drept sau Guvernului său. Fiecare Putere aliată sau asociată va putea dispune, conform legilor și regulamentelor sale, de produsul bunurilor, drepturilor și intereselor și de averile în numerar cari aparțineau supușilor (ressortissants) fostului regat al Ungariei sau unor societăți asupra cărora ei au controlul, după cum arată paragraful b) și pe cari ea le-a confiscat și le va putea destina la plata reclamațiunilor și creanțelor definite în articolul de față sau în paragraful 4 al Anexei aci alăturate. Orice bunuri, drepturi și interese sau produsul lichidării bunurilor și orice avere în numerar, care nu se va fi întrebuințat după cum se arată mai sus, pot fi reținute de zisa Putere aliată sau asociată, și, în acest caz, valoarea lor în numerar va fi tratată conform articolului 173, Partea VIII (Reparațiuni) din Tratatul de față;

i) Sub rezerva dispozițiunilor articolului 250, în cazul lichidărilor făcute fie în nouile State semnatare

fizetendő jóvátételekben nem részesülő Államokban foganatosítottak, az ezeknek az Államoknak részéről foganatosított fölszámolások jövedelmét közvetlenül a tulajdonosoknak kell kifizetni, úgy azonban, hogy a Jótártéti Bizottság a jelen Szerződésben meg-határozott jogai, különösen pedig a VIII. rész (Jótártéti) 165. cikkében és a IX. rész (Pénzügyi rendelkezések) 191. cikkében megállapított jogok érintetlenül maradjanak. Ha a tulajdonos a jelen rész VI. címében említett Vegyes Döntőbíróság vagy az e Bíróság részéről kijelölt döntőbíró előtt igazolja, hogy az eladás föltételei vagy az illető Állam Kormányának rendes törvényhozásán kívül tett intézkedései az árra nézve igazságtalanul hátrányosak voltak, a Bíróság vagy a döntőbíró az arra jogosultnak méltányos kártérítést ítélné meg, amelyet az illető Állam köteles megfizetni.

j) Magyarország kötelezi magát, hogy állampolgárait a Szövetséges és Társult Országokban levő javai, jogai vagy érdekeik fölszámolásáért vagy visszatartásáért kártalanítja.

k) A tőkevagyonra kivetett illetékeknek és adóknak azt az összegét, amelyet Magyarország a Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárainak javaira, jogaira és érdekeire 1918. évi november hó 3-tól kezdve a jelen Szerződés életbelépéseiől számított három hónap elteltéig, vagy ha olyan javakról, jogokról vagy érdekekről van szó, amelyek háborús kivételes intézkedések alá estek, a jelen Szerződés rendelkezéseinek megfelelő visszatérítésükig behajtott vagy be kellett volna hajtani, a jogosultak részére vissza kell téríteni.

II. Az előző rendelkezések fönntartásával, sem-miseknek és meg nem törtéteknek nyilvánítattnak a fönt említettek kivételével mindeneket az intézkedések, amelyeket a törvényes vagy tényleg működött hatóságok a volt Magyar Királyság területén 1918. évi november hó 3-a óta a jelen Szerződés életbelépéseiig tettek és amelyek a Szövetséges és Társult Hatalmaknak vagy állampolgáraiknak, ideértve azokat a társaságokat és társulatokat is, amelyeknél azok érdekkel voltak, javait, jogait és érdekeit sértik.

ale Tratatului de față ca Puteri aliate și asociate, fie în Statele care nu iau parte la reparațiunile ce trebuie să plătească Ungaria, produsul lichidărilor făcute de zilele State va trebui să dea dreptul proprietarilor, sub rezerva drepturilor Comisiei reparațiunilor în virtutea Tratatului de față și în special a articolului 165, Partea VIII, (Reparațiuni) și a articolului 194, Partea IX (Clauze financiare). Dacă proprietarul stabilăște înaintea tribunalului arbitrai mixt prevăzut la Secțiunea VI din această Parte, sau înaintea unui arbitru desemnat de acest Tribunal, că condițiunile vânzării sau că măsuri luate de Guvernul Statului în chestiune, în afară de legislațiunea sa generală, au prejudiciat pe nedrept prețul lui, Tribunalul sau arbitrul va avea facultatea de a acorda celui în drept o despăgubire echitabilă, ce va trebui plătită de Statul în chestiune;

j) Ungaria se obligă să indemnizeze pe supușii (ressortissants) ei pentru lichidarea sau reținerea bunurilor, drepturilor sau intereselor lor în Țările aliate sau asociate;

k) Cuantumul total al taxelor și impozitelor asupra capitalului, care au fost impuse sau ar fi trebuit să fie impuse de Ungaria asupra bunurilor, drepturilor și intereselor supușilor (ressortissants) Puterilor aliate sau asociate, de la 3 Noemvrie 1918 bârba la expirarea a trei luni după punerea în vigoare a prezentului Tratat, sau dacă este vorba de bunuri, drepturi și interese care au fost supuse la măsuri excepționale de răsboi, până la restituirea lor conform dispozițiunilor prezentului Tratat, va fi restituit persoanelor în drept.

II. Sub rezerva dispozițiunilor precedente, sunt declarate nule și neavenite toate măsurile afară de cele mai sus arătate, care ar fi fost luate de către autoritățile de drept sau de fapt pe teritoriul fostului regat al Ungariei de la 3 Noemvrie 1918 până la punerea în vigoare a Tratatului de față și care ar prejudiciat bunurilor, drepturilor și intereselor Puterilor aliate și asociate sau ale supușilor (ressortissants) lor, inclusiv

A fönti a), e), f), h) és k) pontok rendelkezései alkalmasandók a Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárainak, ideértve azokat a társaságokat vagy társulatokat is, amelyekben azok érdekelve voltak, tulajdonában levő javakra, jogokra és érdekekre, amelyek tárgyai voltak kár okozó intézkedéseknek, így kisajátításnak, elköbözésnek, lefoglalásnak, rekvírálásnak, elpusztításnak vagy rongálásnak, akár törvények vagy rendeletek, akár a Magyarországon törvényesen vagy tényleg működött hatóságok, akár a magyar lakosság erőszakos ténykedései idézték elő azokat. (...)

233. cikk. A Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárainak, valamint azoknak a társaságoknak vagy társulatoknak, amelyekben ezek az állampolgárok érdekelve voltak, a 232. cikk alkalmazásával visszatérített javak, jogok és érdekek tekintetében Magyarország kötelezi magát, hogy

a) a Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárainak javait, jogait és érdekeit, a jelen Szerződésben kifejezetten megállapított kivételektől eltekintve, abba a jogi állapotba helyezi és hagyja meg, amelyben a háború előtt érvényben volt törvények szerint a volt Magyar Királyság állampolgárainak javai, jogai és érdekei voltak;

b) a Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárainak javait, jogait vagy érdekeit, a tulajdonjogot sértő semmiféle oly intézkedésnek alá nem veti, amely nem nyerne alkalmazást ugyanúgy a magyar állampolgárok javaira, jogaira vagy érdekeire, ha pedig ilyen intézkedést tenne, megfelelő kártalanításokat fog fizetni.

societătile și asociațiunile în cari ei erau interesați.

Dispozițiunile paragrafelor a), e), f), h) și k) de mai sus sunt aplicabile bunurilor, drepturilor și intereselor cari aparțin supușilor (ressortissants) Puterilor aliate și asociate, inclusiv societătile sau asociațiunile în cari ei erau interesați și cari au fost obiectul unor măsuri dăunătoare, precum expropriațiuni, confiscațiuni, sechestrări, rechizițiuni, distrugeri sau deteriorări, cari au avut loc, fie din cauza legilor sau regulamentelor, fie din cauza actelor de violență ale autorităților de drept sau de fapt, cari au existat în Ungaria sau ale populațiunii ungare.

(...)

ARTICOLUL 233

Ungaria se obligă, în ce privește bunurile, drepturile și interesele restituite, prin aplicarea articolului 232, supușilor (ressortissants) Puterilor aliate sau asociate, inclusiv societătile și asociațiile în cari acești supuși erau interesați.

a) Să pună și să mențină, în afară de excepțiunile expres prevăzute în prezentul Tractat, bunurile, drepturile și interesele supușilor Puterilor aliate sau asociate, în situațunea de drept în cari se găseau, conform legilor în vigoare înainte de răsboi, bunurile, drepturile și interesele supușilor (ressortissants) fostului regat al Ungariei;

b) Să nu supună bunurile, drepturile sau interesele supușilor (ressortissants) Statelor aliate sau asociate la nici o măsură care să aducă atingere proprietății, care să nu fie aplicată deopotrivă bunurilor, drepturilor sau intereselor supușilor (ressortiesants) ungari și să plătească indemnitați potrivite în cazul când aceste măsuri ar fi luate.

V. cím

Szerződések, elévülések, ítéletek

(...)

VI. cím

Vegyes Döntőbíróság

239.

cikk. a) Egyfelől az egyes Szövetséges és Társult Hatalmak minden-

egyike, másfelől pedig Magyarország között a jelen Szerződés életbelépését követő három hónapi határidőn belül Vegyes Döntőbíróságokat kell föllállítani. Ezek a bíróságok három tagból állanak. Egy-egy tagjukat az egyes érdekelt Kormányok jelölik ki. Az elnököt a két érdekelt Kormány közös megegyezésével kell választani.

(...)

b) Az a) pont értelmében föllállított Vegyes Döntőbíróságok a III., IV., V. és VII. címek rendelkezései szerint hatáskörükbe utalt vitás kérdésekben ítélnek.

(...)

VII. cím

Ipari tulajdon

241.

cikk. A Magas Szerződő Felek a jelen Szerződés életbelépései-től kezdve és rendelkezéseinek fönntartásával ismét megadják vagy visszaállítják saját területeiken a 220. és 222. cikkekben említett párizsi és berni nemzetközi egyezményekben megállapított ipari, irodalmi vagy művészeti tulajdonjogokat azoknak javára, akik a hadiállapot kezdetének időpontjában az említett jogok élvezetében voltak, valamint ezek jogutódainak javára. Hasonlóképpen az igényjogosultak javára elismerik és eredményeseknek tekintik a jelen Szerződés életbelépései-től kezdve minden jogokat is, amelyeket ipari tulajdoni jogvédelem iránt előterjesztett kérvény, avagy valamely irodalmi vagy művészeti mű közzététele alapján a háború tartama alatt meg-szerezhettek volna, ha a háború ki nem tör.

(...)

SECTIUNEA V

Contracte, Prescripții, Hotărîri

(...)

SECTIUNEA VI

Tribunalul arbitral mixt

ARTICOLUL 239

a) Se va constitui un Tribunal arbitral mixt între fiecare din Puterile aliate sau asociate, de o parte, și Ungaria, de altă parte, într'un termen de trei luni, cu începere dela punerea în vigoare a prezentului Tratat. Fiecare din aceste Tribunale va fi compus din trei membri. Fiecare din Guvernele interesate va desemna pe unul din acești membrii. Președintele va fi ales în urma unei întrelegeri între cele două Guverne interesate. (...)

b) Tribunalele arbitrate mixte create prin aplicarea paragrafului a) vor judeca diferențele ce sunt în competență lor, în înțelesul Secțiunilor III, IV, V și VII. (...)

SECTIUNEA VII

Proprietatea industrială

ARTICOLUL 241

Sub rezerva stipulațiunilor Tratatului de față drepturile de proprietate industrială, literară sau artistică, astfel cum această proprietate este definită de Condițiunile internaționale din Paris și din Berne, arătate la articolele 220 și 222, vor fi restabile sau restaurate, cu începere dela punerea în vigoare a Tratatului de față, pe teritoriile Inaltelor Părți Contractante, în favoarea persoanelor cari beneficiau de ele, în momentul când starea de răsboi a început să existe, în favoarea celor în drept de a-i reprezentă. De asemenea, vor fi restabile sau restaurate în folosul persoanelor, cari ar avea cădere de a beneficia de ele, drepturile cari, dacă răsboiul n'ar fi intervenit, le-ar fi putut fi consfințite în timpul acelei perioade pe baza unei cereri ce ar fi fost făcută în scopul protejării proprietății industriale sau a publicării unei opere literare sau artistice; această restabilire sau restaurare de drepturi va avea loc cu începere dela punerea în

246. cikk. Azok közül a természetes és jogi személyek közül, akik, illetőleg amelyek azelőtt hozzáartozói voltak a volt Magyar Királyságnak, beleértve Bosznia-Hercegovinát is, mindenkor, akik, illetőleg amelyek a jelen Szerződés alapján jogérényesen valamelyik Szövetséges és Társult Hatalom állampolgárságát nyerik el, az alább következő rendelkezésekben mint „a volt Magyar Királyság állampolgárai”, a többiek pedig mint „magyar állampolgárok” jelöltetnek meg.

247. cikk. A jelen Szerződés alapján Magyarországtól elszakított területek lakói, tekintet nélkül ezeknek a területeknek elszakítására és állampolgárságuknak ebből előálló megváltozására, Magyarországon teljes és egész élvezetében maradnak mindenkornak az ipari, irodalmi és művészeti tulajdonjogoknak, amelyeknek az elszakítás időpontjában fennálló törvények értelmében birtokosai voltak.

(...)

249. cikk. A Magyar Kormány a volt Magyar Királyság állampolgárait magyar területen fekvő javaik, jogai és érdekeik birtokába haladéktalanul visszahelyezi.

(...)

250. cikk. A 232. cikk és a IV. címhez tartozó Függelék rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásával a magyar állampolgároknak vagy a magyar állampolgárok által ellenőrzött társaságoknak a volt Osztrák–Magyar Monarchia területein fekvő javai, jogai és érdekei nem esnek az említett rendelkezésekben megszabott lefoglalás vagy fölszámolás alá.

Ezek a javak, jogok és érdekek a jogosultaknak – minden ily nemű rendszabálytól vagy a kisajátításra, kényszerkezelésre vagy zár alá vételre vonatkozólag 1918. évi november hó 3-ától a jelen Szerződés életbelépéseiig alkotott bármily más rendelkezéstől mentesen – fognak visszaadatni. Az említett javak, jogok

vigoare a prezentului Tractat. (...)

SECȚIUNEA VIII

Dispoziții speciale pentru teritoriile cedate

ARTICOLUL 246

Dintre persoanele fizice și morale, cari erau mai înainte supuse (ressortissantes) ale fostului regat al Ungariei, precum și dintre supușii (ressortissants) Bosniei-Herzegovinei, acelea cari dobândesc de plin drept, prin aplicarea Tratatului de față, naționalitatea unei puteri aliate sau asociate, sunt desemnate în stipulațiunile de mai jos prin expresiunea “supuși (ressortissants) ai fostului regat al Ungariei”; celealte sunt desemnate prin expresiunea “supuși (ressortissants) unguri”.

ARTICOLUL 247

Locuitorii teritoriilor transferate în virtutea Tratatului de față, vor păstră, contrar acestei transferări și a schimbării naționalității ce decurge din ea, întreaga folosință în Ungaria a tuturor drepturilor de proprietate industrială, literară și artistică pe cari le aveau conform legislației în vigoare în momentul transferării. (...)

ARTICOLUL 249

Guvernul Ungar va reintegră fără întârziere pe supușii (ressortissants) fostului regat al Ungariei în posesiunea bunurilor, drepturilor și intereselor lor situate pe teritoriul ungar.

(...)

ARTICOLUL 250

Contra dispozițiunilor articolului 232 și Anexei Secțiunii IV, bunurile, drepturile și interesele supușilor (ressortissants) unguri sau ale societăților asupra cărora ei au controlul, situate pe teritoriile fostei monarhii austro-ungare, nu vor putea fi confiscate sau lichidate în conformitate cu aceste dispoziții.

Acstea bunuri, drepturi și interese vor fi restituite celor în drept libere de orice măsuri de acest fel sau de orice altă măsură de dispoziție, de administrație forțată sau de sechestrul luate dela 3 Noemvrie 1918

és érdekek abban az állapotban fognak visszaadatni, amelyben azok a szóban levő rendszabályok alkalmazása előtt voltak.

Azokat a fölszólalásokat, amelyeket magyar állampolgárok a jelen cikk alapján esetleg elő fognak terjeszteni, a 239. cikkben említett Vegyes Döntőbíróság fogja elbírálni.

A jelen cikkben érintett javak, jogok és érdekek közé nem tartoznak azok a javak, amelyek a IX. rész (Pénzügyi rendelkezések) 191. cikke alá esnek.

(...)

254. *cikk.* A 231. cikk *d)* pontjának kivételével, a III. cím nem nyer alkalmazást olyan tartozásokra, amelyek magyar állampolgárok és a volt Magyar Királyság állampolgárai között jöttek létre.

Az újonnan alakult Államok számára a 231. cikk *d)* pontjában foglalt különleges rendelkezések fönntartásával, a jelen cikk 1. bekezdésében említett tartozásokat olyan pénznemben kell fizetni, amely a fizetés időpontjában törvényes fizetési eszköz abban az Államban, amelynek a volt Magyar Királyság állampolgára polgáravá lett. Ilyen tartozáskiegyenlítésnél a genfi tőzsdenek az 1918. évi november hó 1-jét megelőző két hónapban jegyzett átlagos árfolyamát kell, mint átszámítási árfolyamot alkalmazni.

(...)

XI. rész

LÉGI KÖZLEKEDÉS

260. *cikk.* A Szövetséges és Társult Hatalmak kötelékébe tartozó légi járóművek Magyarország területén teljesen szabadon repülhetnek és leszállhatnak és általában véve ugyanazokat a kedvezményeket élvezik, mint a magyar légi járóművek, különösen veszély esetében.

(...)

267. *cikk.* Az előző rendelkezésekben megszabott kötelezettségek az

până la intrarea în vigoare a Tratatului de față. Ele vor fi restituite în starea în care se găseau înainte de aplicarea măsurilor în chestiune.

Reclamațiunile cari ar putea fi făcute de către supușii unguri în virtutea prezentului articol vor fi supuse Tribunalului arbitral mixt prevăzut la art. 239.

Bunurile, drepturile și interesele prevăzute în acest articol nu cuprind bunurile supuse articolului 191, Partea IX (Clauze financiare)

(...)

ARTICOLUL 254

Secțiunea III, afară de articolul 231 d), nu se va aplica datoriilor contractate între supuși (ressortissants) unguri și supuși (ressortissants) ai fostului regat al Ungariei.

Sub rezerva dispozițiunilor speciale prevăzute la articolul 231 d), pentru nouile State create, datoriile menționate la aliniatul 1 din acest articol se vor plăti în monedă având curs legal, la data plății, în Statul al cărui supus (ressortissant) a devenit supusul (ressortissant) fostului regat al Ungariei. Cursul schimbului aplicabil zisului regulament va fi cursul mijlociu cotat la Bursa din Geneva în timpul celor două luni înainte de 1 Noemvrie 1918.

(...)

PARTEA XI

NAVIGAȚIA AERIANĂ

ARTICOLUL 260

Aeronavele cari aparțin (ressortissant) Statelor aliante și asociate vor avea deplină libertate de a sbară deasupra teritoriului Ungariei și de a ateriza pe acest teritoriu și ape și se vor bucura de aceleasi avantaje ca și aeronavele ungare, mai cu seamă în caz de pericol

(...)

ARTICOLUL 267

Obligațiunile impuse prin dispozițiunile cari preced vor rămâne în vigoare până la 1 Ianuarie 1923, afară numai dacă Ungaria nu a fost admisă mai înain-

1923. évi januárius hó 1. napjáig maradnak érvényben, hacsak Magyarországot a Nemzetek Szövetsége előbb föl nem veszik, vagy a Szövetséges és Társult Hatalmak Magyarországot előbb föl nem hatalmazzák arra, hogy az említett Hatalmak között a légi közlekedésre vonatkozólag kötött egyezményhez csatlakozhasson.

XII. rész

KIKÖTŐK, VÍZI UTRAK ÉS VASUTAK

I. cím

Általános rendelkezések

268. cikk. Magyarország kötelezi magát, hogy a nemzetközi átmenő forgalomra legalkalmasabb utakon, nevezetesen vasúton, hajózható vízi utakon vagy csatornákon szabad átmenetet engedélyez területén keresztül bármelyik szomszédos vagy nem szomszédos Szövetséges és Társult Hatalom területéről származó vagy oda irányított személyek, áruk, hajók, vasúti kocsik és a posta számára.

A személyek, áruk, hajók, vasúti kocsik és a posta semmiféle átmeneti illetéknek, sem pedig szükségtelen késedelemnek vagy korlátozásnak nem vethetők alá és Magyarországon a belföldiekkel azonos elbírálássra lesz joguk, különösen az illetékek és könnyítések tekintetében, valamint minden más tekintetben is.

Az átmeneti áruk mentesek minden nemű vámtól vagy más hasonló illetékektől.

(...)

270. cikk. Magyarország lemond arról, hogy megkülönböztetést tegyen vagy akár közvetlen, akár közvetett előnyöket nyújtson a területére való bevitelben, vagy a területéről való kivitelben, vámok, illetékek és tilalmak, valamint – a jelen Szerződésben foglalt különös rendelkezések fönntartásával – a területére utazó személyeknél és odarendelt áruknál, továbbá a területéről utazó személyeknél és onnan származó áruknál a menet- és szállítási díjak és szállítási föltételek tekintetében akár a bevág kilépés határpontja, akár a használt

te în Societatea Națiunilor sau nu a fost autorizată, cu consimțimântul Puterilor aliate și asociate, să adereze la convenția încheiată între zisele Puteri, privitoare la navigația aeriană.

PARTEA XII

PORTURI, CĂI PE APĂ ȘI CĂI FERATE

SECȚIUNEA I

Dispozițiuni generale

ARTICOLUL 268

Ungaria se obligă să acorde libertatea transitului prin teritoriul ei pe căile cele mai apropiate pentru transitul internațional, pe căi ferate, pe cursuri de apă navigabile sau pe canaluri, persoanelor, mărfurilor, năvilor, vapoarelor, vagoanelor și serviciilor poștale venind din sau mergând spre teritoriile oricărei din Puterile aliate și asociate, limitrofe sau nu.

Persoanele, mărfurile, năvile, vapoarele, trăsurile, vagoanele și serviciile poștale nu vor fi supuse nici unui drept de transit, nici unui termen sau restricțiuni nefolositoare și vor avea dreptul, în Ungaria, la tratamentul național, în tot ce privește taxele și înlesnirile, precum și în orice altă privință.

Mărfurile în transit vor fi scutite de orice drepturi de vamă sau alte drepturi analoage.

(...)

ARTICOLUL 270

Ungaria nu va putea stabili nici o deosebire sau preferință, directă sau indirectă, în ce privește drepturile, taxele și prohițiuniile relative la importațiuni în teritoriul ei sau la exportațiuni din teritoriul ei și, sub rezerva stipulațiunilor particulare conținute în prezentul Tratat, în ce privește condițiunile și prețul transportului mărfurilor sau al persoanelor cu destinație sau provenind din teritoriul ei, fie din cauza fruntrariei de intrare sau de ieșire, fie a naturii, a proprietății sau a pavilionului mijloacelor de transport întrebuințate (inclusiv transporturile aeriene), fie din cauza punctu-

szállítóeszközök (ideértve a légi járóműveket) mine-műsége, tulajdonosa vagy lobogója, akár a hajó, vas-úti kocsi, légi járómű vagy más szállítóeszköz eredeti vagy közbeeső kiindulási pontja, végső vagy közben-ső rendeltetési helye, a megtett út, vagy az átrakodás helye alapján, vagy azon az alapon, hogy az árukat közvetlenül valamely magyar kikötőn, vagy közvetve valamely külföldi kikötőn át hozták be, vagy vitték ki, akár pedig azon az alapon, hogy az áruk behozata-la, vagy kivitele a földön vagy légi úton történik-e.

(...)

II. cím

Hajózás

I. fejezet

A hajózás szabadsága

274. **cikk.** A Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárai, úgyszin-tén javaik és hajójuk Magyarország összes kikötőiben és belhajózási utain minden tekintetben ugyanolyan elbánásban fognak részesülni, mint a magyar állam-polgárok, javak és hajók.

(...)

II. fejezet

A Dunára vonatkozó rendelkezések

1. Közös szabályok a nemzetközieknek nyilvánított vízhálózatokra

275. **cikk.** A Duna Ulmtól kezdve nem-zetközinek nyilvánítatik; ennek a vízhálózatnak minden hajózható része, amely egynél több Állam részére a tengerhez természetes kijarat-ként szolgál egyik hajóból a másikba való átrakodás-sal vagy anélkül, úgyszintén azok az oldalcsatornák és vízmedrek, amelyek akár az említett vízhálózat természettől fogva hajózható szakaszainak megket-tőzésére vagy megjavítására, akár ugyanazon vízi út természettől hajózható két szakaszának összekötésére szolgálnak.

(...)

lui de plecare inițial sau imediat al vasului sau basti-mentului, vagonului, aeronavei sau al altui mijloc de transport, a destinației sale finale sau intermediare, a itinerarului urmat sau a punctelor de transbordare, fie din faptul că mărfurile sunt importate sau exportate direct printr'un port ungar sau indirect printr'un port străin oarecare, fie din faptul că mărfurile sunt impor-tate sau exportate pe uscat sau pe cale aeriană.

(...)

SECȚIUNEA II

Navigațiunea

CAPITOLUL I

Libertatea de navigațiune

ARTICOLUL 274

Supușii (ressortissants) Puterilor aliate și asocia-te, precum și bunurile lor, vasele și bastimentele lor se vor bucură, în toate porturile și pe toate căile de navigație internă a Ungariei de un tratament egal, în toate privințele, cu acela al supușilor (ressortissants), bunurilor, vaselor și bastimentelor ungare.

(...)

CAPITOLUL II

CLAUZE RELATIVE LA DUNĂRE

1. Dispozițiuni comune la rețelele fluviale declarate internaționale

ARTICOLUL 275

Se declară internațională: Dunărea dela Ulm împreună cu toată partea navigală a acestei rețele fluvi-ale, servind în mod natural de ieșire la Mare la mai multe State cu sau fără transbordare dela un vapor la altul, precum și canalele laterale și şenalele cari ar fi stabilite, fie pentru a dubla sau ameliora secțiuni natural navigabile ale zisei rețele fluviabile, fie pentru a reuni două secțiuni natural navigabile ale acelaiaș curs de apă.

(...)

285. cikk. Az Európai Dunabizottságnak újból az a hatásköre lesz, amely a háború előtt megillette. Egyelőre azonban csak Nagy-Britannia, Franciaország, Olaszország és Románia képviselői lesznek tagjai ennek a Bizottság-nak.

286. cikk. Attól a ponttól, ahol az Európai Bizottság hatásköre megszűnik, a Dunának a 275. cikkben megjelölt hálózata Nemzetközi Bizottság igazgatása alá jut, amely alakul:

a német parti Államok 2 képviselőjéből;
a többi összes parti Államok 1-1 képviselőjéből;
mindazoknak a nem parti Államoknak 1-1 képviselőjéből, amelyek a jövőben Európai Dunabizottságban képviseltetik magukat.
(...)

III. cím

Vasutak

I. fejezet

Az átmenet szabadsága Magyarország részére az Adriai-tengerhez

294. cikk. Az Adriai-tengerhez a szabad hozzájutás Magyarország részére engedélyeztetik és evégből részére az átmenet szabadsága a volt Osztrák–Magyar Monarchiától elszakított területeken és kikötőkön át biztosítatik.

Az átmenet szabadsága a 268. cikkben megállapított szabad átmenetnek felel meg mindaddig, amíg ebben a tényben a Szövetséges és Társult Hatalmak általános egyezményt kötnek, amikor is az új egyezmény rendelkezései lépnek életbe.

Az érdekelt Államok vagy igazgatások között létesítendő külön egyezmények határozzák meg a fönt biztosított jog gyakorlásának föltételeit, szabályozzák különösen a kikötők és ott levő szabad területek, valamint a rendszerint odavezető vasúti vonalak használásának módját, a nemzetközi (közös) szolgá-

ARTICOLUL 285

Comisiunea Europeană a Dunărei își va exercita din nou puterile ce avea înaintea răsboiului. Cu toate acestea și în mod provizoriu, numai singurii reprezentanți ai Marii Britanii, Franței, Italiei și României vor face singuri parte din această Comisiune.

ARTICOLUL 286

Din momentul când începează competența Comisiei Europene, reșeaua Dunărei la care se referă articolul 275 va fi pusă sub administrația unei Comisiuni internaționale compusă precum urmează:

2 reprezentanți ai Statelor germane riverane;

1 reprezentant de fiecare din celealte State riverane;

1 reprezentant de fiecare din Statele neriverane, reprezentate pe viitor în Comisiunea Europeană a Dunărei. (...)

SECȚIUNEA III

Căi ferate

CAPITOLUL I

Libertatea de transit pentru Ungaria către Adriatică

ARTICOLUL 294

Se acordă Ungariei liberă ieșire la marea Adriatică și, în acest scop, i se recunoaște libertatea de transit pe teritoriile și în porturile deslipite de fosta monarhie austro-ungară.

Libertatea de transit este cea definită la articolul 268, până în momentul când o Convenție generală va fi încheiată în această privință între Puterile aliate și asociate, după care dispozițiunile novei Convenții îi vor fi substituite.

Convenții particulare încheiate între Statele sau administrațiunile interesate vor determina condițiunile exercitării facultății acordate mai sus și vor regula mai ales modul de utilizare a porturilor și zonelor libere care există acolo, precum și a căilor ferate care

latok és díjszabások létesítését, ideértve a közvetlen menetjegyeket és fuvarleveleket, valamint az 1890. évi október hó 14-én Bernben kelt egyezmény rendelkezéseinek és a kiegészítő szabályoknak fönntartását addig is, amíg azokat új egyezmény helyettesíti.

Az átmenet szabadsága kiterjed a postára, a távírókra és a távbeszélőkre is.

II. fejezet

A nemzetközi szállításra vonatkozó rendelkezések

295. cikk. A Szövetséges és Társult

Hatalmak területéről származó és Magyarországba rendelt áruk, úgyszintén Magyarországon átmenő azok az áruk, amelyek a Szövetséges és Társult Hatalmak területéről származnak vagy oda rendeltetnek, a magyar vasutakon a szedett díjak (figyelembe véve az összes visszatérítéset és díj-mérsékléseket) és könnyítések tekintetében, valamint minden más tekintetben jogérvényesen abban a legkedvezőbb elbánásban részesülnek, amely a magyar vonalak bármelyikén, akár a belforgalomban, akár a kivitelben, behozatalban vagy átvitelben ugyanolyan nemű árukra azonos szállítási föltételek mellett, különös tekintettel a megtett út hosszúságára, alkalmaszt nyer. A Szövetséges és Társult Hatalmak közül egynek vagy többnek kívánságára ugyanez a szabály irányadó a tőlük név szerint megjelölt olyan árukra, amelyek Magyarországból érkeznek és az ő területeikre vannak rendelve.

A Szövetséges és Társult Hatalmak valamelyikének kívánságára Magyarország köteles életbe léptetni az előbbi bekezdésben említett díjtételek alapján létesített és a közvetlen fuvarlevelekre kiterjeszkedő nemzetközi díjszabásokat.

Mindazonáltal Magyarország kötelezi magát, hogy a 272. és 273. cikkekben foglalt rendelkezések¹⁴ sérelme nélkül, az Adriai- és a Fekete-tenger kikötőihez vezető forgalomban saját vonalain fönntartja, az északnémet kikötőkkel való versenyük szempontjából, a háború előtt érvényben volt díjszabások rendjét.

au ieșire normală acolo, stabilirea de servicii și tarife internaționale (comune) care admit bilete și scrisori de trăsură directe și menținerea dispozițiunilor Convenției dela Berna dela 14 Octombrie 1890 și a condițiunilor complimentare până la înlocuirea ei cu o nouă Convenție.

Libertatea de transit se va întinde la serviciile poștale, telegrafice și telefonice.

CAPITOLUL II

Clauze relative la transporturile internaționale

ARTICOLUL 295

Mărfurile de proveniență din teritoriile Puterilor aliate și asociate și cu destinație pentru Ungaria, precum și mărfurile în transit prin Ungaria, și de proveniență din sau cu destinație pentru teritoriile Puterilor aliate și asociate, vor beneficia de plin drept pe căile ferate ungare, din punct de vedere al taxelor de perceput, ținându-se seamă de toate refacțiile și primele (ristournes et primes), al înlesnirilor și, în toate privințele, de regimul cel mai favorabil aplicat mărfurilor de aceeași natură transportate pe oricare din liniile ungare, fie în trafic interior, fie în exportare, importare sau transit, în condiții asemănătoare de transport; în special din punctul de vedere al lungimii drumului. Aceeași regulă se va aplica, la cererea uneia sau mai multor Puteri aliate sau asociate, mărfurilor desemnate nominal de către aceste Puteri, provenind din Ungaria și cu destinație pentru teritoriile lor.

Tarifuri internaționale, stabilite după taxele prevăzute la alineatul precedent și privind scrisori de trăsură directe, vor trebui să se creeze când una din Puterile aliate și asociate le va cere Ungariei.

Totuș, fără a se atinge de dispozițiunile articolelor 272 și 273, Ungaria se obligă să mențină pe propriile sale linii regimul tarifelor existente înainte de răsboi pentru traficul porturilor Adriatice și ale Mării Negre, din punct de vedere al concurenței lor cu porturile germane dela Nord.

Egyes vasúti vonalakra vonatkozó rendelkezések

(...)

305. **cikk.** A jelen Szerződés életbelé-pésétől számított öt évi határidő alatt a Cseh–Szlovák Állam kívánhatja annak a vonalnak megjavítását, amely magyar területen át Pozsony (Bratislava) és Nagykanizsa állomásokat köti össze.

A költségek megosztása az érdekeltek Hatalmak ebből származó előnyeinek arányában történik. Megegyezés hiányában a megosztást a Nemzetek Szövetségétől kijelölt döntőbíró végezi.

306. **cikk.** Tekintettel arra, hogy milyen fontossága van a Cseh–Szlovák Államra nézve az Adriai-tengerhez való szabad közlekedésnek, Magyarország elismeri a Cseh–Szlovák Államnak azt a jogát, hogy vonatait átvezethesse a következő vonalaknak magyar területen levő részvonalain:

1. Pozsonyból (Bratislavából) Fiuméba Sopronon, Szombathelyen és Murakeresztúron keresztül és a Murakeresztúrtól Pragerhofig vezető elágazáson át;

2. Pozsonyból (Bratislavából) Fiúméba Hegyeshalom–Csorna–Hegyfalu–Zalabér–Zalaszentiván–Murakeresztúron keresztül és a Hegyfalu-szombathelyi, valamint a Murakeresztür-pragerhofi elágazáson át.

Egyik vagy másik fél kívánságára azokat a vonalakat, amelyeken az átvezetés jogát gyakorolják, ideiglenesen vagy véglegesen meg lehet változtatni a cseh–szlovák vasutaknak és azoknak a vasutaknak igazgatása között létrejött megegyezéssel, amely vasutakon az átvezetés jogát gyakorolják.

(A VI. fejezet az átmeneti rendelkezések ról, a VII. fejezet a távírókról és távbeszélőkről szól.)

Cesiune de linii de căi ferate

(...)

ARTICOLUL 305

Într'un termen de 5 ani, socotit dela punerea în vigoare a Tratatului de față, Statul ceho-slovac va putea cere îmbunătățirea căiei ferate legând pe teritorul ungar stațiunile Bratislava (Presburg) și Nagy-Kanisza.

Repartițiunea cheltuelilor va fi proporțională cu avantajile pe care Punerile interesate le vor trage. În caz de neînțelegere repartițiunea va fi făcută de un arbitru desemnat de Societatea Națiunilor.

ARTICOLUL 306

Având în vedere importanța ce o prezintă pentru Statul ceho-slovac libera comunicație cu Adriatica, Ungaria recunoaște Statului ceho-slovac dreptul de a face să treacă trenurile sale pe secțiunile, cuprinse pe teritoriul ungar, ale liniilor următoare:

1° dela Bratislava (Presbourg) către Fiume, prin Sopron Szombathely și Mura-Keresztur și ramificația dela Mura-Keresztur la Pragerhof;

2° dela Bratislava (Presbourg) către Fiúme via Hegyeshalon-Csorna-Hegyfalu-Zalabor-Zalaszentiván-Mura-Keresztur și ramificațiile dela Hegyfalu la Szombathely și dela Mura-Keresztur la Pragerhof.

In urma cererii uneia sau celeilalte părți, liniile asupra cărora se va exercita dreptul de trecere vor putea fi modificate în mod temporar sau definitiv printr'un acord între administrația drumurilor de fier ceho-slovace și aceea a drumurilor de fier asupra cărora se va exercita dreptul de trecere.

(Capitolul VI tratează dispozițiile tranzitorii, iar capitolul VII tratează telegrafele și telefonoanele.)

IV. cím

Vitás kérdések eldöntése és az állandó érvényű rendelkezések főlülvizsgálása

V. cím

Különös rendelkezés

(...)

XIII. rész

MUNKA

(A XIII. rész a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet alapokmányát tartalmazza. A második világháború után a Párizs környéki békeszerződéseknek a Szervezetre vonatkozó szövegét módosították.)

XIV. rész

VEGYES RENDELKEZÉSEK

(...)

364. cikk. A jelen Szerződésnek ez a kifejezése: „a volt Magyar Királyság” magában foglalja Bosznia–Hercegovinát is, hacsak a szöveg másik nem mond. Ez a rendelkezés nem érinti Ausztriának erre a két területre vonatkozó jogait és kötelezettségeit.

A jelen Szerződés, amely francia, angol és olasz nyelven készült, meg fog erősítetni; eltérés esetében a francia szöveg lesz irányadó, kivéve az I. részt (A Nemzetek Szövetségének Egyességeké) és a XIII. részt (Munka), amelyekre nézve a francia és az angol szövegek ereje azonos lesz.

A megerősítő okiratok letétele, mihelyt lehetséges, Párisban fog végigmenni.

Azok a Hatalmak, amelyek Kormányának Európán kívül van székhelye, arra szorítkozhatnak, hogy párizsi diplomáciai képviselőjük útján tudatják a Francia Kormánnyal a saját megerősítésük megtörténtét és ebben az esetben mielőbb át kell szolgáltatnák a vonatkozó okiratot.

Az első jegyzőkönyvet a megerősítő okiratok letétele elől föl kell venni, mihelyt a Szerződést egyszerűl Magyarország, másrészt a Szövetséges és Társult

SECȚIUNEA IV

Judecarea litigiilor și revizuirea clauzelor permanente

SECȚIUNEA V

Dispozițiune particulară

(...)

PARTEA XIII

MUNCĂ

(Partea XIII conține Statutul Organizației Internaționale a Muncii. După cel de-al Doilea Război Mondial, textul Acordurilor de pace din Paris a fost modificat pentru Organizare.)

PARTEA XIV

CLAUZE DIVERSE

(...)

ARTICOLUL 364

Expresiunea din prezentul Tratat “fostul regat al Ungariei” cuprinde Bosnia și Herzegovina, afară numai dacă textul ar arăta contrariul. Această stipulație nu aduce atingere drepturilor și obligațiunilor Austriei cu privire la aceste două teritorii.

TRACTATUL DE FAȚĂ, redactat în limba franceză, engleză și italiană, va fi ratificat.

In caz de divirgență, textul francez va face deplină credință, exceptându-se în partea I (Pactul Societății Națiunilor) și partea XIII (Muncă), în cari textele franceze și engleze vor avea aceeaș valoare.

Depunerea ratificărilor se va face la Paris, în cel mai scurt timp posibil.

Puterile, al căror Guvern își are reședința în afara de Europa, vor avea facultatea de a se mărgini să facă cunoscut Guvernului Republicii franceze, prin reprezentantul lor diplomatic la Paris, că ratificarea lor a fost dată și, în acest caz, vor trebui să transmită, cât mai curând posibil, instrumentul ratificării.

Un prim proces-verbal de depunerea ratificărilor se va întocmi îndată ce Tratatul va fi fost ratificat de Ungaria, de o parte, și de trei din Principalele Puteri

Főhatalmak közül három megerősítette.

Az első jegyzőkönyv keltének időpontjában a Szerződés életbe lép azok között a Magas Szerződő Felek között, amelyek azt ekként megerősítették.

A jelen Szerződésben kitűzött összes határidők számításánál ez a kelet lesz az életbelépés időpontja.

Minden más tekintetben a Szerződés minden egyes Hatalomra nézve a saját megerősítő okirata letételének időpontjában lép életbe.

A Francia Kormány minden aláíró Hatalommal közli a megerősítő okiratok letételéről fölvett jegyzőkönyveknek megfelelően hitelesített egy-egy másolatát.

Ennek hiteléül a föntnevezett meghatalmazottak a jelen Szerződést aláírták.

Kelt a Trianonban, az egyezerkilencszázhuszadik évi június hó 4. napján, egyetlen példányban, amely a Francia Köztársaság Kormányának levéltárában marad elhelyezve és amelynek hiteles másolatát minden egyes aláíró Hatalom részére meg kell küldeni.

NYILATKOZAT

Abból a célból, hogy a háború alatt történt hajó és hajórakomány süllyesztés folytán keletkezett veszteségeket a legkisebb mértékre szorítsa és hogy a megmenthető hajóknak és hajórakományoknak viszszaszerzését, valamint a magánosok részéről erre vonatkozólag emelhető kártérítési igények rendezését megkönnyítse, a Magyar Kormány kötelezi magát, hogy közölni fogja mindeneket a birtokában levő adatokat, amelyek a magyar tengeri haderő részéről az ellenségeskedések időtartama alatt elsüllyesztett vagy megrongált hajókra vonatkoznak és amelyeket a Szövetséges és Társult Hatalmak állampolgárai fölhasználhatnak.

A jelen nyilatkozat francia, angol és olasz nyelven állíttatott ki azzal, hogy eltérés esetében a francia szöveg az irányadó, a Trianonban, az egyezerkilencszázhuszadik évi június hó 4. napján.

aliate și asociate, de altă parte.

Indată după încheierea acestui prim proces-verbal, Tratatul va intră în vigoare între Inaltele Părți Contractante, cari în acest mod îl vor fi ratificat. Pentru calcularea tuturor termenelor prevăzute prin Tratatul de față, această dată va fi data punerii în vigoare.

In toate celealte privințe, Tratatul va intra în vigoare pentru fiecare Putere, la data depunerii ratificării sale.

Guvernul francez va remite tuturor Puterilor semnatare o copie certificată ca fiind conformă, de pe procezele-verbale ale depunerii ratificărilor.

SPRE CREDINȚA CELOR CE PRECED, Plenipotențiarii sus numiți au semnat Tratatul de față.

Făcut la Trianon la patru Iunie una mie nouă sute douăzeci, într'un singur exemplar, care va rămâne depus în arhivele Guvernului Republicii franceze și de pe care se vor predă còpii autentice fiecărei din Puterile semnatare.

DECLARAȚIUNE

Pentru a reduce la minimum pierderile rezultate din scufundările vaselor și a încărcăturilor în cursul răsboiului și spre a ușură redobândirea vaselor și a încărcăturilor cari pot fi salvate, precum și reglementarea reclamațiunilor particulare cari se raportă la ele, Guvernul ungar se obligă să procure toate informațiile ce are, cari ar putea fi de folos Guvernelor puterilor aliade și asociate sau supușilor (ressortissants) lor, în ceeace privește vasele scufundate sau păgubite de forțele navale ungare în timpul ostilităților.

Prezenta declarațiuie făcută în franțuzește și italienește - textul francez făcând credință în caz de divirgență - și semnată la Trianon, la patru Iunie una mie nouă sute douăzeci.

JEGYZŐKÖNYV

Azoknak a föltételeknek szabatos meghatározása végett, amelyeknek szem előtt tartásával kell a mai napon aláírt Szerződés nemely rendelkezését végrehajtani, a Magas Szerződő Felek között egyetértés áll fönny arra nézve, hogy:

1. Azoknak a személyeknek a névsorát, akiket Magyarország a 157. cikk második bekezdéséhez képest a Szövetséges és Társult Hatalmaknak kiszolgáltatni köteles, a Szerződés életbelépését követő hó folyamán fogják a Magyar Kormánnyal közölni.

2. A 170. cikkben és a IV. Függelék 2., 3. és 4. szakaszában említett Jótáételi Bizottság, valamint a 163. cikkben megjelölt Külön Osztály a gyártási titkoknak vagy más bizalmas természetű adatoknak közlését nem követelhetik.

3. A Szerződés aláírásának időpontjától kezdve s az ezt követő négy hónap alatt Magyarország számára fönnyall a lehetőség arra nézve, hogy a jótáételre vonatkozó munkálatok gyorsítása, az eljárás rövidítése és a határozathozatal siettetése céljából a Szövetséges és Társult Hatalmaknak megvizsgálás végett okiratokat és javaslatokat terjeszthessen elő.

4. Azok ellen, akik a magyar javak fölszámolásánál büntetendő cselekményt követnek el, eljárást kell indítani, s a Szövetséges és Társult Hatalmak átveszik mindeneket az adatokat és bizonyítékokat, amelyeket a Magyar Kormány ebben a tekintetben rendelkezéseküre bocsát.

Kiállítatott a francia, angol és olasz nyelven azzal, hogy eltérés esetében a francia szöveg az irányadó, a Trianonban, az egyezekilencszázhuszadik évi június hó 4. napján.

PROTOCOL

Pentru a precizare condițiunile în care vor trebui executate anumite clauze din Tratatul semnat cu data de astăzi, Inaltele Părți Contractante s-au înțeles ca:

1° Lista persoanelor pe care Ungaria, potrivit articolului 157, alineatul 2, va trebui să le predeă Puterilor aliate și asociate, va fi comunicată guvernului ungar în luna ce va urma după punerea în vigoare a Tratatului;

2° Comisiunea reparațiunilor prevăzută la articolul 170 și la paragrafele 2, 3 și 4 din Anexa IV, precum și secțiunea specială care este prevăzută la art. 163, nu vor putea cere divulgarea secretelor de fabricație sau alte informații confidențiale;

3° În data după semnarea Tratatului și în cele patru luni următoare, Ungaria va putea supune Puterilor aliate și asociate spre a fi examineate documente și propunerile pentru a grăbi lucrările privitoare la reparații, a scurta astfel cercetările și a acceleră hotărârile;

4° Se va proceda la urmărirea persoanelor care ar fi comis acte delictuoase, în legătură cu lichidarea bunurilor ungare, iar Puterile aliate și asociate vor primi informațiunile și probele pe care Guvernul ungar le va putea procură în această privință.

Făcut în franceză, în engleză și în italieneză, textul francez făcând deplină credință în caz de divergență la Trianon, la patru Iunie una mie nouă sute douăzeci.

